

SÉANCES DU JEUDI 19 MARS 1998
VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 19 MAART 1998

MATIN**SOMMAIRE :****EXCUSÉS :**

Page 5119.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Discussion) :

Demande d'explications de M. Anciaux au secrétaire d'État à la Sécurité, adjoint au ministre de l'Intérieur et secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à l'Environnement, adjoint au ministre de la Santé publique sur « l'absence d'une politique convenable en ce qui concerne la prévention des émissions de dioxine et d'autres pollutions graves causées par l'incinération des ordures ménagères et d'autres déchets ».

Orateurs : **M. Anciaux, M. Peeters**, secrétaire d'État à la Sécurité à l'Intégration sociale et à l'Environnement, p. 5119.

Demande d'explications de M. Caluwé au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur sur « les impositions communales et les citoyens de l'Union européenne ».

Orateurs : **M. Caluwé, Mme Lizin, M. Maystadt**, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, p. 5122.

Demande d'explications de M. Anciaux au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur « l'absence d'une politique policière en ce qui concerne la répression des délits contre la santé publique et l'absence de sanctions disciplinaires contre les bourgmestres qui tolèrent la violation des normes ».

Orateurs : **M. Anciaux, M. Vande Lanotte**, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 5124.

OCHTEND**INHOUDSOPGAVE :****VERONTSCHULDIGD :**

Bladzijde 5119.

VRAGEN OM UITLEG (Bespreking) :

Vraag om uitleg van de heer Anciaux aan de staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid over « het gebrek aan een degelijk beleid naar het voorkomen van dioxine-uitstoot en andere ernstige verontreinigingen veroorzaakt door de verbranding van huis- en ander afval ».

Sprekers : **de heer Anciaux, de heer Peeters**, staatssecretaris voor Veiligheid, Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, blz. 5119.

Vraag om uitleg van de heer Caluwé aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel over « de gemeentelijke belastingen en de burgers van de Europese Unie ».

Sprekers : **de heer Caluwé, mevrouw Lizin, de heer Maystadt**, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, blz. 5122.

Vraag om uitleg van de heer Anciaux aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over « het uitblijven van een politieel beleid betreffende misdrijven tegen de volksgezondheid en het uitblijven van tuchtsancties tegen burgemeesters die schendingen van normen gedogen ».

Sprekers : **de heer Anciaux, de heer Vande Lanotte**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 5124.

Demande d'explications de Mme Lizin au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur sur «la lutte antiterroriste en Europe et les réseaux du G.I.A.».

Orateurs: Mme Lizin, M. Vande Lanotte, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur, p. 5127.

APRÈS-MIDI

SOMMAIRE:

EXCUSÉS:

Page 5131.

COMMUNICATIONS:

Page 5131.

1. Conseil d'État.
2. Cour d'arbitrage.
3. Redistribution du travail dans le secteur public.
4. Transmission d'arrêtés royaux.

NON-ÉVOCATION:

Page 5133.

PÉTITIONS:

Page 5133.

PROPOSITIONS (Dépôt):

Page 5133.

Mme Lizin et consorts. — Proposition de loi visant à réduire la durée de la détention administrative des étrangers en séjour illégal sur le territoire belge.

M. Hatry. — Proposition de loi modifiant l'arrêté royal n° 20 du 20 juillet 1970 fixant les taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux.

Mme Lizin. — Proposition de résolution relative à une procédure exceptionnelle de recrutement de femmes policiers, à l'occasion de la réforme des polices.

Mme Maximus et M. Santkin. — Proposition de résolution relative à la coopération entre l'administration fiscale fédérale et les communautés en vue de démocratiser l'octroi des allocations d'études.

Mme Thijs et consorts. — Proposition de résolution relative à la question du Kurdistan et aux réfugiés kurdes.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Dépôt):

Page 5134.

M. Bourgeois au ministre des Affaires étrangères et au ministre de la Défense nationale sur «le quartier général de l'O.T.A.N.».

M. Jonckheer au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «l'état de la coopération bilatérale avec la République du Rwanda».

Vraag om uitleg van mevrouw Lizin aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over «de bestrijding van het terrorisme in Europa en de GIA-netten».

Spreekers: mevrouw Lizin, de heer Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken, blz. 5127.

NAMIDDAG

INHOUDSOPGAVE:

VERONTSCHULDIGD:

Bladzijde 5131.

MEDEDELINGEN:

Bladzijde 5131.

1. Raad van State.
2. Arbitragehof.
3. Hervreiding van de arbeid in de openbare sector.
4. Overzending van koninklijke besluiten.

NON-EVOCATIE:

Bladzijde 5133.

VERZOEKSCRIFTEN:

Bladzijde 5133.

VOORSTELLEN (Indiening):

Bladzijde 5133.

Mevrouw Lizin c.s. — Wetsvoorstel houdende inkorting van de administratieve hechtenis van buitenlanders die illegaal op het Belgisch grondgebied verblijven.

De heer Hatry. — Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven.

Mevrouw Lizin. — Voorstel van resolutie betreffende het vaststellen van een bijzondere procedure om naar aanleiding van de politiehervorming vrouwelijke politieagenten in dienst te nemen.

Mevrouw Maximus en de heer Santkin. — Voorstel van resolutie betreffende de samenwerking tussen de federale fiscale administratie en de gemeenschappen ter democratisering van de toekenning van studietoelagen.

Mevrouw Thijs c.s. — Voorstel van resolutie betreffende het Koerdische vraagstuk en de Koerdische vluchtelingen.

VRAGEN OM UITLEG (Indiening):

Bladzijde 5134.

De heer Bourgeois aan de minister van Buitenlandse Zaken en aan de minister van Landsverdediging over «het NAVO-hoofdkwartier».

De heer Jonckheer aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de stand van zaken met betrekking tot de bilaterale ontwikkelingssamenwerking met de Republiek Rwanda».

M. Goris au ministre de la Défense nationale sur « les réformes projetées du service social des forces armées ».

M. Mahoux au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur « l'état de la politique belge de coopération au développement au Rwanda ».

PROPOSITION DE RÉSOLUTION (Retrait):

Page 5134.

Mme Thijs. — Proposition de résolution concernant la situation de la République du Libéria; actuellement pendante à la commission des Affaires étrangères.

PROPOSITIONS (Prise en considération):

Pages 5134 et 5154.

M. Anciaux. — Proposition de loi instaurant un référendum sur le Traité d'Amsterdam modifiant le Traité sur l'Union européenne, les traités instituant les Communautés européennes et certains actes connexes.

M. Verreycken. — Proposition de loi modifiant la loi du 22 juillet 1991 relative à la Loterie nationale.

M. Erdman et consorts. — Proposition de loi spéciale modifiant la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles.

M. Destexhe. — Proposition de résolution relative à la nomination du général Augusto Pinochet comme sénateur à vie.

QUESTIONS ORALES (Discussion):

Question orale de M. Hatry au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur et au ministre des Affaires étrangères sur « le Fonds asiatique de développement ».

Orateurs: **M. Hatry, M. Maystadt**, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, p. 5134.

Question orale de M. Poty au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur sur « les frais de conversion à la monnaie unique ».

Orateurs: **M. Poty, M. Maystadt**, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, p. 5135.

Question orale de M. Anciaux au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur sur « l'octroi de l'amnistie fiscale au secteur diamantaire belge ».

Orateurs: **M. Anciaux, M. Maystadt**, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur, p. 5136.

Question orale de M. Devolder au ministre de la Santé publique et des Pensions sur « les drogues douces ».

Orateurs: **M. Devolder, M. Moreels**, secrétaire d'État à la Coopération au Développement, p. 5137.

Question orale de M. Mahoux au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur « la nouvelle répartition des subsides prévue par les arrêtés d'application régissant le cofinancement des O.N.G. ».

Orateurs: **M. Mahoux, M. Moreels**, secrétaire d'État à la Coopération au Développement, p. 5137.

De heer Goris aan de minister van Landsverdediging over « de geplande hervormingen van de sociale dienst van de krijgsmacht ».

De heer Mahoux aan de staatssecretaris voor Ontwikkelings-samenwerking over « de stand van zaken met betrekking tot de Belgische ontwikkelingssamenwerking met Rwanda ».

VOORSTEL VAN RESOLUTIE (Intrekking):

Bladzijde 5134.

Mevrouw Thijs. — Voorstel van resolutie betreffende de toestand in de West-Afrikaanse republiek Liberia; dat thans aanhangig is bij de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

VOORSTELLEN (Inoverwegingneming):

Bladzijden 5134 en 5154.

De heer Anciaux. — Wetsvoorstel tot instelling van een referendum over het Verdrag van Amsterdam houdende wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie, de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen en sommige bijhorende akten.

De heer Verreycken. — Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 22 juli 1991 betreffende de Nationale Loterij.

De heer Erdman c.s. — Voorstel van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

De heer Destexhe. — Voorstel van resolutie betreffende de benoeming van generaal Augusto Pinochet tot senator voor het leven.

MONDELINGE VRAGEN (Bespreking):

Mondelinge vraag van de heer Hatry aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel en aan de minister van Buitenlandse Zaken over « het Aziatisch Ontwikkelingsfonds ».

Sprekers: **de heer Hatry, de heer Maystadt**, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, blz. 5134.

Mondelinge vraag van de heer Poty aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel over « de omrekeningskosten voor de euro ».

Sprekers: **de heer Poty, de heer Maystadt**, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, blz. 5135.

Mondelinge vraag van de heer Anciaux aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel over « het verlenen van fiscale amnestie aan de Belgische diamantsector ».

Sprekers: **de heer Anciaux, de heer Maystadt**, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel, blz. 5136.

Mondelinge vraag van de heer Devolder aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over « softdrugs ».

Sprekers: **de heer Devolder, de heer Moreels**, staatssecretaris voor Ontwikkelingsamenwerking, blz. 5137.

Mondelinge vraag van de heer Mahoux aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingsamenwerking over « de nieuwe verdeling van de subsidies zoals die is vastgesteld in de uitvoeringsbesluiten betreffende de medefinanciering van de NGO's ».

Sprekers: **de heer Mahoux, de heer Moreels**, staatssecretaris voor Ontwikkelingsamenwerking, blz. 5137.

Question orale de Mme de Bethune au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «l'allocation de subsides pour 1998».

Orateurs: **Mme de Bethune, M. Moreels**, secrétaire d'État à la Coopération au Développement, p. 5139.

Question orale de Mme Jeanmoye au ministre de la Justice sur «la nomination des conseillers suppléants à la cour d'appel».

Orateurs: **Mme Jeanmoye, M. De Clerck**, ministre de la Justice, p. 5140.

Question orale de M. Boutmans au ministre de la Justice sur «la destruction par le S.G.R.S. d'archives de la police judiciaire».

Orateurs: **M. Boutmans, M. De Clerck**, ministre de la Justice, p. 5141.

Question orale de M. Goris au ministre de la Défense nationale sur «l'attribution d'un contrat pour la fourniture de 27 dépanneuses».

Orateurs: **M. Goris, M. De Clerck**, ministre de la Justice, p. 5142.

ORDRE DES TRAVAUX:

Page 5143.

DEMANDES D'EXPLICATIONS (Discussion):

Demande d'explications de M. Hostekint au ministre de l'Emploi et du Travail, chargée de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes et au ministre des Affaires sociales sur «la problématique des ateliers protégés».

Orateurs: **M. Hostekint, Mme De Galan**, ministre des Affaires sociales, p. 5144.

Demande d'explications de M. Anciaux au ministre de la Justice sur «l'absence d'une quelconque politique judiciaire contre les incinérations de déchets qui empoisonnent la population de façon organisée».

Orateurs: **M. Anciaux, M. De Clerck**, ministre de la Justice, p. 5146.

Demande d'explications de M. Anciaux au ministre de la Santé publique et des Pensions sur «les conséquences nuisibles pour la santé publique des émissions de dioxine et d'autres pollutions graves causées par l'incinération des déchets ménagers et d'autres déchets».

Orateurs: **M. Anciaux, M. Colla**, ministre de la Santé publique et des Pensions, p. 5149.

Demande d'explications de M. Devolder au ministre de l'Emploi et du Travail, chargée de la Politique d'égalité des chances entre hommes et femmes et au ministre des Affaires sociales sur «la carte d'identité sociale».

Orateurs: **M. Devolder, Mme De Galan**, ministre des Affaires sociales, p. 5152.

Mondelinge vraag van mevrouw de Bethune aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de toekenning van subsidies voor 1998».

Spreekers: **mevrouw de Bethune, de heer Moreels**, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, blz. 5139.

Mondelinge vraag van mevrouw Jeanmoye aan de minister van Justitie over «de benoeming van de plaatsvervangende raadsheren bij het hof van beroep».

Spreekers: **mevrouw Jeanmoye, de heer De Clerck**, minister van Justitie, blz. 5140.

Mondelinge vraag van de heer Boutmans aan de minister van Justitie over «de vernietiging door de ADIV van een archief van de gerechtelijke politie».

Spreekers: **de heer Boutmans, de heer De Clerck**, minister van Justitie, blz. 5141.

Mondelinge vraag van de heer Goris aan de minister van Landsverdediging over «de toewijzing van een contract voor levering van 27 takelwagens».

Spreekers: **de heer Goris, de heer De Clerck**, minister van Justitie, blz. 5142.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN:

Bladzijde 5143.

VRAGEN OM UITLEG (Bespreking):

Vraag om uitleg van de heer Hostekint aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen en aan de minister van Sociale Zaken over «de problematiek van de beschutte werkplaatsen».

Spreekers: **de heer Hostekint, mevrouw De Galan**, minister van Sociale Zaken, blz. 5144.

Vraag om uitleg van de heer Anciaux aan de minister van Justitie over «het uitblijven van enig justitieel beleid tegen het op een georganiseerde wijze vergiften van de bevolking door afvalverbrandingsinstallaties».

Spreekers: **de heer Anciaux, de heer De Clerck**, minister van Justitie, blz. 5146.

Vraag om uitleg van de heer Anciaux aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen over «de schadelijke gevolgen voor de volksgezondheid van dioxine-uitstoot en andere ernstige verontreinigingen veroorzaakt door de verbranding van huis- en ander afval».

Spreekers: **de heer Anciaux, de heer Colla**, minister van Volksgezondheid en Pensioenen, blz. 5149.

Vraag om uitleg van de heer Devolder aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid, belast met het Beleid van gelijke kansen voor mannen en vrouwen en aan de minister van Sociale Zaken over «de sociale identiteitskaart».

Spreekers: **de heer Devolder, mevrouw De Galan**, minister van Sociale Zaken, blz. 5152.

SÉANCE DU MATIN — OCHTENDVERGADERING

PRÉSIDENTE DE MME SÉMÉR, DOYENNE D'ÂGE
VOORZITTERSCHAP VAN MEVROUW SÉMÉR, OUDSTE LID IN JAREN

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 10 h 05.
De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

Mme Leduc, MM. Foret, pour devoirs professionnels; Loones, Urbain, en mission à l'étranger; Raes, pour raisons familiales, et Verreycken, pour d'autres devoirs, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Leduc, de heren Foret, wegens ambtsplichten; Loones, Urbain, met opdracht in het buitenland; Raes, wegens familieaangelegenheden, en Verreycken, wegens andere plichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER ANCIAUX AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR VEILIGHEID, TOEGEVOEGD AAN DE MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN STAATSSECRETARIS VOOR MAATSCHAPPELIJKE INTEGRATIE EN LEEFMILIEU, TOEGEVOEGD AAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONHEID OVER «HET GEBREK AAN EEN DEGELIJK BELEID NAAR HET VOORKOMEN VAN DIOXINE-UITSTOOT EN ANDERE ERNSTIGE VERONTREINIGINGEN VEROORZAAKT DOOR DE VERBRANDING VAN HUIS- EN ANDER AFVAL»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. ANCIAUX AU SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA SÉCURITÉ, ADJOINT AU MINISTRE DE L'INTÉRIEUR ET SECRÉTAIRE D'ÉTAT À L'INTÉGRATION SOCIALE ET À L'ENVIRONNEMENT, ADJOINT AU MINISTRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE SUR «L'ABSENCE D'UNE POLITIQUE CONVENABLE EN CE QUI CONCERNE LA PRÉVENTION DES ÉMISSIONS DE DIOXINE ET D'AUTRES POLLUTIONS GRAVES CAUSÉES PAR L'INCINÉRATION DES ORDURES MÉNAGÈRES ET D'AUTRES DÉCHETS»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Anciaux aan de staatssecretaris voor Veiligheid, Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu.

Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mevrouw de voorzitter, ik heb bij de Senaat vijf vragen om uitleg ingediend over een problematiek die mij na aan het hart ligt, namelijk deze van de dioxine-uitstoot van verbrandingsovens en de invloed daarvan op de volksgezondheid. De vraag om uitleg gericht aan de staatssecretaris gaat specifiek over het gebrek aan een degelijk beleid om de dioxine-uitstoot en andere ernstige normen van verontreiniging door de verbranding van huisvuil en ander afval te voorkomen. Ik heb de staatssecretaris een uitgebreide nota bezorgd, maar een aantal punten daarvan wil ik hier uiteraard verduidelijken.

Onze samenleving kampt reeds een hele tijd met het ernstige probleem van een steeds aangroeiende afvalberg. Eén van de oplossingen daarvoor is verbranding. Dat wordt overal als een vanzelfsprekend iets beschouwd en eigenlijk rijst er nergens fundamenteel verzet tegen deze methode van afvalverwerking. Op zich is deze methode inderdaad vrij eenvoudig. Men stopt alles in een oven en het verdwijnt. Is dat echter wel zo eenvoudig? Verdwijnt alles wel echt? Eigenlijk verdwijnt er niets. Eigenlijk wordt het afval kleurloos, reukloos en gewichtloos en verdwijnt het in de atmosfeer. Het wordt de lucht ingepompt en op die manier krijgen we onze afval terug op ons hoofd. Dioxine en andere schadelijke stoffen komen in de lucht die we inademen, ze komen op onze tuinen en straten terecht. We merken het aan het wasgoed en aan de wagens, die vaker gewassen moeten worden. Deze stoffen komen ook in ons voedsel terecht.

Hoewel de bevoegdheid voor leefmilieu en volksgezondheid vooral bij de gewesten ligt, toch zijn er ook federale excellenties verantwoordelijk voor. Ze kunnen, indien nodig, samenwerkingsverbanden met de gewesten sluiten. Ze kunnen ook op Europees vlak eventueel mee een beleid uitstippelen, mee Europese richtlijnen uitwerken. Als het over volksgezondheid gaat, kunnen geen juridische of legistische argumenten worden ingeroepen om zijn verantwoordelijkheid te ontlopen. Naast de gewesten zijn overigens ook de gemeenten bevoegd, niet alleen via de vele intercommunales, maar ook via de burgemeesters die bevoegd zijn voor de gezondheid en de veiligheid van de bevolking.

De afgelopen maanden stond de discussie over nut, gevaren en gevolgen van de massale verbranding van afval zeer sterk in de actualiteit. Er is het schokkende verhaal van de Neerlandwijk in

Wilrijk, die geklemd zit tussen twee verbrandingsovens, namelijk ISVAG in Wilrijk en IHK in Edegem. Daarnaast was er het spectaculaire besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu om in één klap vijf verbrandingsovens te sluiten. Ook is er de verbrandingsoven in Neder-over-Heembeek, die gevaarlijke stoffen blijft uitbraken en het plan van het Vlaams Gewest om in Drogenbos, vlakbij de grens met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een nieuwe verbrandingsoven in te planten. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat de dioxine-uitstoot in Vlaanderen voor 49,1% uit huisvuilverbranding afkomstig is.

De Wereldgezondheidsorganisatie concludeerde uit onderzoeken uit de jaren 1987-1988 en 1992-1993 dat «België op wereldschaal de koploper is in dioxines in lucht, water, afval en concentraties in de moedermelk». De Vlaamse Milieumaatschappij stelde in 1994 vast dat «de totale depositie dioxines voor Vlaanderen geraamd worden op 117 gram per jaar. Deze relatief hoge depositie op de bodems in Vlaanderen verklaart dat de voeding een belangrijke blootstellingsroute vertegenwoordigt».

Toch vertellen beleidsverantwoordelijken, zoals onlangs nog de burgemeester van Sint Niklaas in het VRT-programma *De Zevende Dag*, dat er geen enkele aanwijzing bestaat dat verbrandingsovens negatieve gevolgen hebben voor de volksgezondheid. Dat is totaal onverantwoordelijk. De kwaliteit van de Vlaamse huisvuilverbrandingsinstallaties is immers onvoorstelbaar slecht en de Brusselse oven moet daarvoor in niets onderdoen. In 1994 werd door het Bestuur Milieu-Inspectie van Aminal een vernietigend rapport uitgebracht. De conclusie was: «Er zijn bijzonder krachtadige maatregelen nodig om de bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid van de mens te waarborgen.»

De ISVAG overtrad de wetgeving op een ongehoorde wijze. In 1993 werd de dioxinenorm met factor 64 overschreden en in 1994 met factor 25. De verstrengde dioxinenorm van de Vlaamse regering werd in 1997 door ISVAG en IHK met de factor 30 en 40 overtroffen. De IHK slaagde er zelfs in inzake dioxines een overschrijdingsfactor van 521 te realiseren!

In Neder-over-Heembeek werden bij metingen dioxineuitstoten vastgesteld van 47 nanogram per kubieke meter lucht, terwijl de norm in Vlaanderen 0,1 nanogram bedraagt. In Brussel werd deze norm dus met factor 470 overschreden. Men beweert dan dat deze toestand maar tijdelijk is, maar uit cijfers van het kabinet van minister Gosuin van oktober 1997 blijkt dat men ook daar rekening houdt met een overschrijding van de dioxinenorm met een factor 54. In Brussel zegt men hierover dat er geen probleem is, aangezien er op Europees vlak wel een norm bestaat voor industriële afvalverbranding, maar niet voor huisvuilverbranding. Dat is ronduit ergerlijk.

Een steeds terugkerende vraag is dan ook wat de gevolgen zijn van die dioxineuitstoot. Beleidsverantwoordelijken verklaarden onlangs nog dat er geen sluitend bewijs is voor een verband tussen een verhoogde blootstelling aan dioxine en enige ziekte. Nochtans heeft onderzoek in Japan en Taiïwan in de jaren negentig wel degelijk uitgemakt dat kinderen van vrouwen die waren blootgesteld aan rijstolie met hoge gehalten dioxine, hiervan wel degelijk gevolgen ondergingen in de vorm van een laag geboortegewicht, hoge kindersterfte, gedragsstoornissen, groeivertraging, aangeboren afwijkingen en verminderd intelligentiequotiënt. Onderzoek van de UIA legde bij werknemers een verband tussen blootstelling aan dioxine en het ontstaan van verschillende kankers zoals longtumoren, lymfomen en leverkanker. Het International Agency for Research on Cancer verklaarde in februari 1997 dat dioxines bij de mens kanker kunnen veroorzaken.

Het Amerikaanse departement voor leefmilieu, het USEPA, formuleerde dezelfde besluiten. Pier Alberto Bertazzi, een Milaanse wetenschapper, onderzocht jaren de bevolking van het door de dioxineramp getroffen Seveso. In april 1997 maakte hij de resultaten van zijn onderzoek bekend: toename van suikerziekte, hart- en vaatandoeningen, verhoogd risico op lever- en galkankers, kwaadaardige gezwellen van het weefsel dat lymfen en bloedcellen aanmaakt. Kanker vertoont een lange latentieperiode waardoor hij pas na 20 tot 30 jaar na de blootstelling aan dioxine werkelijk uitbreekt.

In de Neerlandwijk te Wilrijk werden opvallende concentraties teruggevonden van dezelfde ziekteverschijnselen als in Seveso. Dokter Philippe Jorens van de UIA beweerde vorige jaar reeds wat volgt: «Dioxines kunnen accumuleren met andere vervuulende stoffen zoals zware metalen en PAK's. Daarom is het belangrijk dat de expositie aan dioxines wordt beperkt in die omgeving waar reeds een belangrijke milieubelasting aan chemicaliën bestaat, in de praktijk zwaar verkeer of andere industrie.»

De twee verbrandingsovens ISVAG en IHK liggen niet alleen middenin of dichtbij woonwijken, ze liggen ook tussen andere bronnen van vervuiling zoals het drukke auto- en vrachtwagenverkeer op de Boomsesteenweg en tal van vervuulende bedrijven waaronder de verfspuiterij van Atlas Copco. De verbrandingsovens werden dus precies daar opgetrokken waar het niet past.

In een onderzoek van de stad en van de provincie Antwerpen in oktober 1996 lezen we: «Er is een cluster van zeldzame ziekten vastgesteld bij zeven kinderen, maar er bestaat geen verband met de verbrandingsovens en er is dus geen reden tot paniek.» Inmiddels is de cluster reeds uitgebreid tot veertien kinderen.

Voorlopig zijn er geen harde bewijzen voorhanden. Maar ook het tegendeel is waar. Harde bewijzen dat de dioxinevervuiling helemaal niets te maken heeft met de problemen in de Neerlandwijk ontbreken eveneens.

België heeft in 1992 actief deelgenomen aan de conferentie te Rio. Op deze wereldconferentie heeft België het «voorzorgsprincipe» mede onderschreven. Dat komt hierop neer: «Daar waar ernstige schade dreigt voor het milieu, zal het ontbreken van onomstotelijke wetenschappelijke zekerheid niet worden gebruikt voor het uitstellen van maatregelen om die schade te voorkomen.» België mag dus in het ontbreken van het bewijs aan een oorzakelijk verband geen argumenten zoeken als de normen onomstotelijk worden overschreden.

In hun boek *Moorddadig milieu in Vlaanderen* vragen Van Laerhoven, Willems en Cremers zich af of het niet de hoogste tijd is dat er een degelijk onderzoek wordt opgezet naar de gevolgen van de blootstelling aan dioxines voor de gezondheid, naar de omvang van de historisch opgebouwde dioxinevervuiling en naar de relatie tussen de blootstelling aan dioxines in het verleden en nadien vastgestelde gezondheidseffecten.

Mevrouw de voorzitter ik moet over deze problematiek nog vier andere excellenties ondervragen en ik vraag mij af of ik mijn nota tot in de kleinste details dien voor te lezen opdat hij ook in het verslag van de vergadering zou worden opgenomen.

De voorzitter. — Mijnheer Anciaux, alleen wat u hebt uitgesproken wordt in de *Parlementaire Handelingen* opgenomen.

De heer Anciaux (VU). — In januari 1998 komen een aantal professoren allen verbonden aan de Antwerpse universiteit na een merkwaardig onderzoek tot een vlijmscherpe analyse. Doctor P. Schepens, professor in de toxicologie, doctor J. Weyler, professor in de epidemiologie, doctor P. Jorens, internist-intensivist en doctor E. Van Marck, professor in de anatomopathologie, stellen dat de discussie over het al dan niet sluiten van de verbrandingsovens voor velen een louter technische discussie is geworden over het al dan niet halen van een norm. Volgens hem zou men veeleer bekommerd moeten zijn over de gevolgen voor de volksgezondheid.

De professoren stellen in hun gezamenlijke nota het volgende vast: «Door inwoners van de wijk Neerland werd met grote onrust gemeld dat, volgens hun aanvoelen, in de wijk een verhoogd aantal gevallen van vooral kanker en aangeboren afwijkingen bestaat. Vanuit verschillende hoeken werd voorgesteld om een grootschalig epidemiologisch onderzoek in de regio uit te voeren om eventuele medische gevolgen van de blootstelling aan de verbrandingsovens aan te duiden. Ook al twijfelt niemand aan het nut van degelijk epidemiologisch onderzoek, toch zijn we van mening dat de negatieve resultaten van epidemiologisch onderzoek van de hierboven beschreven problematiek niet kan worden aangewend om een besluit tot definitieve sluiting af te wenden. A priori is de uitkomst van dit epidemiologisch onderzoek immers voorspelbaar. Het zal immers, gezien de relatief kleine blootgestelde populatie, vrijwel zeker niet mogelijk zijn

het toeval als verklaring voor een eventuele toename van gezondheidsproblemen uit te sluiten. Bovendien zou het, mocht het toeval uit te sluiten zijn, haast onmogelijk zijn om de rol van de verbrandingsoven hierin te duiden. De Neerland- en andere wijken in de streek liggen in een verstedelijkt gebied, te midden van andere industriële activiteit en ook langs een van België's meest drukke verkeersader. Daarenboven is een wijk een uiterst dynamisch gegeven, waar erfelijke voorbeschiktheid, de job, de duur van wonen in de regio, de hobby's, de eetgewoonten... zo variabel zijn dat het aantonen van een puntbron vrijwel onbegonnen werk is en vanuit wetenschappelijk standpunt niet te bewijzen valt... Dioxine-achtige chemicaliën komen in de voedselketen terecht na atmosferische depositie. Sommige delen van de bevolking kunnen blootstaan aan bijkomende bronnen (puntbronnen): verbranding (meer in het bijzonder verbranding van huisvuil) is de meest voornamelijk hiervan, ook en vooral in Vlaanderen. Verontrustend zijn de in het verleden uitgevoerde metingen bij ISVAG en IHK, vanuit de filosofie dat naast de alarmerende dioxine-uitstoot door huisvuilverbrandingsovens ook veel andere producten zoals zware metalen en PCB's uitgestoten worden. De historische inplanting van vooral ISVAG op de huidige site is trouwens ten minste verwonderlijk: de dichtstbijzijnde woningen op nauwelijks 100 meter van de oven en vlakbij een dichtbevolkte wijk die volgens de in België overheersende windrichting onder de schouw 'ligt'. De dioxine-expositie van de lokale bevolking uit deze puntbron moet dus enorm zijn.»

De professoren halen alle mogelijke onderzoeken aan die in het land reeds werden verricht naar dioxine-uitstoot en de gevolgen ervan voor de volksgezondheid. Toch doet de regering alsof er geen vuiltje aan de lucht is.

De dioxine-uitstoot is trouwens niet het enige probleem. Er wordt in België veel «gefoefeld», de regels inzake correct handelen worden met voeten getreden. De verbrandingsoven van Neder-over-Heembeek is eigendom van Watco. Watco is eigendom van Tractebel. Voor een offerte voor een rookgaswassing wordt een beroep gedaan op Lyonnaise des Eaux, een zusteronderneming van Suez, dat zelf de «vader» is van Tractebel. Zulke verwevenheid zorgt in een land als België echter niet voor problemen. Het is hier perfect mogelijk dat «de tante het neefje onderzoekt». Dat is niet ernstig. Welke garanties zijn er voor de volksgezondheid? Grote ondernemingen maken onder elkaar afspraken. De belangen van de bevolking worden ondergeschikt gemaakt aan de industriële belangen van Electrabel, Tractebel, Suez en Lyonnaise des Eaux.

Ik stel vast dat hiertegen niet wordt opgetreden. De staatssecretaris, de Vlaamse minister voor Volksgezondheid, de Vlaamse minister voor Leefmilieu en de Brusselse minister voor Leefmilieu kunnen op geen enkele wijze aantonen dat de bevolking niet systematisch wordt vergiftigd. Ik merk dat mijn kinderen moeite hebben bij het ademen. Ik wens het de staatssecretaris niet toe dat hij hetzelfde meemaakt met zijn kinderen. Deze klachten worden niet ernstig genomen. Ik vraag me af waarom de bewijslast niet kan worden omgedraaid als de normen worden overtreden. Waarom moet de bevolking bewijzen dat de dioxine-uitstoot van de verbrandingsovens de oorzaak van verschillende gevallen van kanker en ademhalingsproblemen is? Waarom moet de verbrandingsinstallatie niet bewijzen dat ze niet schadelijk is?

Ik wil de staatssecretaris, naast vier van zijn collega's, dan ook de volgende vragen stellen. Welke maatregelen zal de staatssecretaris, in overleg met de gewesten nemen om een geharmoniseerd beleid betreffende de maximum toegestane normen inzake dioxine-uitstoot op te stellen? Wat zal de staatssecretaris doen om de zeer slechte reputatie van België als koploper op het gebied van dioxine-uitstoot om te keren? Welke maatregelen zal hij nemen om alternatieven te zoeken voor het probleem van de afvalverbranding? Welke initiatieven zal hij nemen om op Europees vlak zo snel mogelijk te komen tot een Europese norm inzake verbranding van huishoudelijk afval en de uitstoot van dioxines in het bijzonder? Hoe zal de staatssecretaris ervoor zorgen dat het beleid voor een beter leefmilieu niet aan belangen van machtige lobby's ondergeschikt wordt gemaakt? In welke schadeloosstellingen zal hij voorzien voor de slachtoffers van de ongebreidelde uitstoot van dioxines en andere gevaarlijke stoffen?

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Peeters.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Mevrouw de voorzitter, de heer Anciaux weet beter dan wie ook dat de problematiek van het afval, afvalverwerking, afvalverbranding, afvalpreventie en alle normen terzake tot de exclusieve bevoegdheden van de gewesten behoren. De heer Anciaux en zijn partijgenoten zouden er als de kippen bij zijn om mij te verwijzen dat ik mijn bevoegdheden overschrijd wanneer ik mij daarmee zou inlaten. De federale overheid heeft vooral een coördinerende en onderhandelende rol bij de voorbereiding van het Europese beleid. In die context steunt België de initiatieven die momenteel op Europees vlak worden voorbereid om de dioxine-uitstoot van de afvalverbrandingsinstallaties in de toekomst te verminderen. De Europese Commissie bereidt een wijziging voor van de richtlijn van de Raad tot wijziging van richtlijn 94/67 betreffende de verbranding van gevaarlijke afvalstoffen. Eind november 1997 diende de Europese Commissie reeds een voorstel van richtlijn van de Raad in. Ik hoop dat de voorgeschreven procedures spoedig worden afgerond zodat deze richtlijn van kracht zal worden.

De Commissie werkt tevens aan een voorstel tot wijziging van de richtlijnen 89/369 en 89/429 inzake nieuwe en bestaande afvalverbrandingsovens voor huishoudelijk afval. In overleg met deskundigen van de Europese lidstaten, bereidt de Commissie een grondig voorstel voor. Deze voorstellen lijken alle te zullen leiden tot strengere bindende Europese grenswaarden inzake de uitstoot van schadelijke stoffen door verbrandingsinstallaties. Er zal ook een grenswaarde voor dioxines worden bepaald. Een emissiegrenswaarde van 0,1 nanogram per genormaliseerde kubieke meter wordt voorgesteld.

We steunen deze voorstellen in de Europese onderhandelingscomité's waar ons land wordt vertegenwoordigd door de Belgische federale overheid.

De federale overheid is niet bevoegd voor het voeren van een afvalpreventiebeleid, maar kan wel een productnormenbeleid voeren dat gericht is op het vermijden van afval en van schadelijke stoffen in de afvalketen. De regering heeft gepoogd het productnormenbeleid te concretiseren in een wetsontwerp betreffende productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid. Dit voorontwerp van wet werd reeds op 19 december 1997 door de Ministerraad goedgekeurd en werd voor advies aan de Raad van State voorgelegd. Dit ontwerp zal zo vlug mogelijk aan het Parlement worden voorgelegd. Na de goedkeuring ervan zal de federale overheid over een belangrijk juridisch instrument beschikken om een efficiënt productnormenbeleid te voeren.

Wat de suggestieve vraag inzake de ondergeschiktheid van het leefmilieu aan de belangen van machtige lobby's betreft, daag ik de heer Anciaux uit in mijn federaal leefmilieubeleid concrete voorbeelden te geven van deze onderdanigheid. De lobby waarnaar ik luister is niet die van Electrabel, maar die van mijn kiezers. Ze willen een duurzaam beleid en verlangen naar een toekomst waar welvaart en welzijn, gepaard gaan met een evenwicht tussen economische ontwikkeling en ecologische duurzaamheid. Ik hoop dat de heer Anciaux en zijn partijgenoten die beleidsverantwoordelijkheid dragen, dezelfde visie hebben over deze aangelegenheid.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mevrouw de voorzitter, ik heb daarstraks een voorbeeld gegeven van het ondergeschikt maken van het leefmilieu aan sommige lobby's. De staatssecretaris beweert dat dit niet geldt voor zijn beleid, dat hij zich niet onderwerpt aan Electrabel, maar aan zijn kiezers. Ik hoop dat hij niet uitsluitend zijn eigen kiezers bedoelt, maar de hele bevolking.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Inderdaad.

De heer Anciaux (VU). — Ik ben bereid hem te geloven. Ik moet echter vaststellen dat deze houding niet geldt voor zijn Europese collega's. Op Europees niveau wordt de leefmilieuproblematiek vaak duidelijk ondergeschikt gemaakt aan andere belangen. De staatssecretaris zou daar eens de aandacht op kunnen vestigen.

Verbrandingsovens die niet voldoen aan de normen en een grote hoeveelheid dioxine uitstoten, worden niet gesloten omdat ze via intercommunales worden beheerd door de gemeenten en door Electrabel. De volksgezondheid en het leefmilieu worden ondergeschikt gemaakt aan de financiële opbrengst van Electrabel en van de gemeenten. Er valt immers veel geld te verdienen met afvalverbranding.

In Brussel wordt de controle uitgevoerd door Lyonnaise des Eaux. Watco is een dochter van Tractebel, het broertje van Electrabel. Tractebel is een dochter van Suez en de broer van Suez is Lyonnaise des Eaux. Het blijft dus in één familie. Ik heb dus gelijk wanneer ik beweer dat de belangen van het leefmilieu ondergeschikt worden gemaakt aan de industriële en financiële belangen van belangrijke lobby's en dat daar niks aan wordt gedaan.

Ik weet dat de bevoegdheid van de staatssecretaris zeer beperkt is. Ik kijk dan ook benieuwd uit naar het wetsontwerp dat door de Ministerraad werd goedgekeurd en de regering zal toelaten een productnormenbeleid te voeren met het oog op het vermijden van afval en van schadelijke stoffen in de afvalketen. Het doet mij ook genoeg dat de staatssecretaris zal ijveren om op Europees vlak de emissiegrenswaarde voor dioxines op 0,1 nanogram per kubieke meter vast te stellen. Ik vraag mij alleen af waarom het allemaal zo lang duurt terwijl men ondertussen dioxine-uitstoot blijft aanvaarden.

Wordt er gezocht naar alternatieve oplossingen? Ik neem aan dat dit niet de bevoegdheid is van de staatssecretaris, maar hij zou wel kunnen aansturen op initiatieven op Europees vlak. In Duitsland is er in samenwerking met Siemens een nieuwe verbrandingsoven geïnstalleerd die geen dioxine-uitstoot geeft. De verbranding gebeurt in een gesloten kast. Door verwarming van die kast wordt het afval verpulverd. Waarom worden dergelijke initiatieven op Europees vlak niet gesubsidieerd?

Het is niet voldoende de titel van staatssecretaris voor Leefmilieu te dragen en voorts te beweren voor niets bevoegd te zijn. Ik dring erop aan dat de staatssecretaris bewijst dat hij zijn titel waardig is, en zijn verantwoordelijkheid op Europees vlak opneemt.

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Peeters.

De heer Peeters, staatssecretaris voor Veiligheid, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu, toegevoegd aan de minister van Volksgezondheid. — Mevrouw de voorzitter, de heer Anciaux weet zeer goed hoe de bevoegdheden na de staats-hervorming van 1993 verdeeld zijn. Zijn partij heeft daarover trouwens mee onderhandeld. Hij weet zeer goed dat afvalpreventie en het zoeken naar alternatieven voor afvalverwijdering gewestmateries zijn. Hij zou dan ook beter zijn collega's in het Vlaams Parlement instrueren daarover vragen te stellen.

De heer Anciaux (VU). — Dat zal gebeuren.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER CALUWÉ AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN FINANCIËN EN BUITENLANDSE HANDEL OVER «DE GEMEENTELIJKE BELASTINGEN EN DE BURGERS VAN DE EUROPESE UNIE»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. CALUWÉ AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES FINANCES ET DU COMMERCE EXTÉRIEUR SUR «LES IMPOSITIONS COMMUNALES ET LES CITOYENS DE L'UNION EUROPÉENNE»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Caluwé aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en de Buitenlandse Handel.

Het woord is aan de heer Caluwé.

De heer Caluwé (CVP). — Mevrouw de voorzitter, de vice-eerste minister kent het probleem van de financiën van de gemeenten met een groot aantal inwoners die inkomsten hebben die niet of niet volledig onderhevig zijn aan de personenbelasting. De Belgische gemeenten halen immers het gros van hun inkomsten uit opcentiemen op de personenbelasting of op de onroerende voorheffing. Een gemeente komt in een financieel onevenwichtige situatie terecht als een onevenredig groot aantal inwoners niet of slechts in geringe mate in België personenbelasting betaalt. Om haar uitgaven te kunnen dekken moet de gemeente onevenredig meer vragen aan de burgers die wel onder de personenbelasting vallen of meer inkomsten halen uit de opcentiemen op de onroerende voorheffing.

Deze problematiek bestaat reeds jaren maar komt des te meer in de belangstelling omdat de burgers van de Europese Unie vanaf het jaar 2000 stemrecht zullen krijgen voor de gemeenteraadsverkiezingen in de gemeente waar ze wonen. De nieuwe kiezers zullen dan enerzijds onrechtstreeks mee beslissen over de hoogte van de gemeentelijke belastingen met als voornaamste de opcentiemen op de personenbelasting, terwijl anderzijds een deel van hun inkomen niet onderhevig is aan de Belgische personenbelasting en dus ook niet aan de opcentiemen erop. Ik voeg er onmiddellijk aan toe dat deze kiezers op dat deel aan hun inkomsten wel belasting betalen, maar niet aan België, en dus ook niet aan een Belgische gemeente. Dit is niet alleen het geval voor Europese inwoners in ons land, maar ook voor sommige Belgen, bijvoorbeeld Europese ambtenaren, die voor een deel van hun inkomsten niet onder de Belgische personenbelasting vallen. Ik ken zelfs gemeentelijke verkozenen die in dat geval zijn.

Twee oorzaken liggen aan de basis van deze situatie.

In de eerste plaats zijn er de verschillende zetelakkoorden met de daaruit voortvloeiende protocollen. Hierin wordt meestal bepaald dat de internationale ambtenaren die op de zetel van een internationale instelling werken en worden betaald met de middelen die door de verschillende Lid-Staten worden samengebracht hierop geen belasting verschuldigd zijn aan de Lid-Staat waar de internationale instelling gevestigd is, maar wel aan hun eigen land of aan de internationale instelling zelf. Deze regeling is uitgewerkt om geen onevenwicht te creëren in de bijdragen tussen de verschillende landen die deel uitmaken van een internationale organisatie.

In de tweede plaats zijn er de dubbelbelastingverdragen. Ze hebben als algemene regel dat op de inkomsten uit zelfstandige arbeid belastingen worden betaald waar men werkt en niet waar men woont. Om te grote onevenwichten in de grensstreken te voorkomen bevatten dubbelbelastingverdragen tussen buurlanden echter meestal de bepaling dat grensarbeiders, personen die wonen in de grensstreek van het ene land en werken in de grensstreek van het andere land, toch belasting betalen in het land waar ze wonen en niet in het land waar ze werken. Op die manier derven de gemeenten alleen de belastingen van inwoners die in hun gemeente wonen, maar die buiten de grensstreek van het buurland werken. Deze groep is kleiner en woont minder geconcentreerd dan de grensarbeiders. Het probleem is hier dus minder groot.

Op deze regel in de dubbelbelastingverdragen met betrekking tot de grensarbeiders bestaat er één belangrijke uitzondering, namelijk het verdrag met Nederland uit 1970. Dit verdrag bepaalt dat de Nederlanders die na 1970 vanuit Nederland naar België zijn geëmigreerd en hun inkomen nog steeds halen uit arbeid in Nederland hierop niet belast worden in het kader van de Belgische personenbelasting, ook al wonen ze in de Belgische grensstreek en werken ze in de Nederlandse grensstreek. Om alle misverstanden te voorkomen vermeld ik hier nogmaals dat deze Nederlanders niet vrijgesteld zijn van gemeentebelasting. Op het in Nederland verdiende inkomen betalen ze personenbelasting aan de Nederlandse Staat waarvan een gedeelte wordt doorgestort aan de Nederlandse gemeenten. Deze belasting is dus ongeveer het equivalent van onze gemeentelijke opcentiemen. Dat leidt tot de absurde situatie dat deze Nederlanders op hun inkomen uit arbeid wel gemeentebelastingen betalen, niet aan de Belgische gemeente waarin ze wonen, maar aan een onbekende Nederlandse gemeente.

Voor de goede orde moet hier ook worden onderstreept dat dit niet geldt voor de Belgen. De Belg die in België woont en in de Nederlandse grensstreek werkt, wordt volledig in België belast. De Belg die in Nederland woont en in de Belgische grensstreek werkt wordt niet in België, maar in Nederland belast. Dit is dus duidelijk een aberratie, want er wordt op basis van nationaliteit gediscrimineerd. Twee personen die zich in dezelfde situatie bevinden, die in hetzelfde Nederlandse bedrijf werken en in dezelfde Belgische straat wonen, worden op grond van hun nationaliteit fiscaal op een totaal verschillende wijze behandeld. Deze bepaling van het verdrag op de dubbelbelasting lijkt dan ook in strijd met de Europese bepalingen over het vrije verkeer van werknemers. Ook aan Nederlandse kant geeft men nu toe dat deze bepaling uit het dubbelbelastingverdrag moet worden gewijzigd.

Ik zie drie mogelijke oplossingen voor de problematiek van de gemeentelijke belastingen en van de burgers van de Europese Unie. Graag hoorde ik de mening van de vice-eerste minister over de haalbaarheid van elk van deze suggesties. Kan hij meteen ook aangeven welke initiatieven hij heeft genomen of wil nemen om een oplossing te bereiken ?

Een eerste mogelijke oplossing bestaat erin de oorzaken weg te nemen.

In de eerste plaats kunnen de protocollen bij de zetelakkoorden worden herzien. Acht de vice-eerste minister dit mogelijk ?

In de tweede plaats kunnen ook de verdragen inzake dubbelbelasting worden herzien, zodat de belasting op arbeid steeds wordt betaald in het land waar de betrokkene woont en niet in het land waar hij of zij werkt. Indien deze wijziging te drastisch is, kan men zich beperken tot het schrappen van de uitzondering voor de Nederlandse grensarbeiders die na 1970 naar België zijn geëmigreerd. Naar ik verneem wordt momenteel over verscheidene dubbelbelastingverdragen opnieuw onderhandeld. Komen deze aspecten bij deze onderhandelingen aan bod ?

Een tweede manier om de problematiek op te lossen kan bestaan in een heroriëntatie van de lokale belastingen. Gemeenten kunnen deze stap zelf doen door hun opcentiemen op de personenbelasting te verlagen en de minderopbrengst te compenseren met het verhogen van de opcentiemen op de onroerende voorheffing. Sommige gemeenten, zoals Lanaken en Voeren, hebben dit inderdaad gedaan. In vele gevallen leidt dit echter tot nieuwe onrechtvaardigheden. Niet alleen moeten enkel eigenaars deze belasting betalen en blijven huurders, ook van grote eigendommen, buiten schot, maar dit systeem is ook vaak sociaal onrechtvaardig omdat het leidt tot een belastingverhoging voor personen die leven van een vervangingsinkomen en dus weinig personenbelasting betalen, maar wel eigenaar zijn van een huis, hoe gering in waarde ook.

Wat denkt de vice-eerste minister van het voorstel om dit probleem op te lossen door de gemeenten de bevoegdheid te geven voor het gebruik van de gemeentelijke dienstverlening een eigen belasting in te voeren die berekend wordt op de waarde van het huis dat men bewoont, het kadastraal inkomen dus, maar ze eveneens de mogelijkheid te geven om sociale redenen vrijstelling van deze belasting te verlenen ? Ikzelf heb een wetsvoorstel in die zin ingediend. Daarin staat uitdrukkelijk vermeld dat de gemeenten van deze bevoegdheid enkel gebruik mogen maken als dat niet leidt tot een belastingverhoging. Ze moeten tegelijkertijd hun andere belastingen met een even hoog bedrag laten dalen. Indien de vice-eerste minister daarvan geen algemene regel wil maken, acht hij het dan mogelijk dit systeem te beperken tot de gemeenten met een hoog aantal inwoners die niet of maar in geringe mate tot de personenbelasting bijdragen ?

Een derde manier om deze problemen enigszins op te lossen, bestaat in een compensatie voor de gemeenten die veel personenbelasting derven. Zo iets bestaat reeds. Gemeenten met op hun grondgebied een groot aantal gronden en gebouwen die bestemd zijn voor openbare doeleinden en waarvoor ze dus geen opcentiemen op de onroerende voorheffing kunnen heffen, worden gecompenseerd met de zogenaamde dode hand. Wat denkt de minister van de idee om naar analogie hiermee de gemeenten met

een groot aantal inwoners, die niet of slechts in geringe mate in België personenbelasting betalen, voor deze minderopbrengst te compenseren ?

Deze compensaties zouden selectief kunnen worden toegekend en beperkt blijven tot de gemeenten die over onvoldoende fiscale capaciteit uit de onroerende belastingen beschikken om zelf voor een compensatie te kunnen instaan. Niet alle gemeenten waarvan een groot aantal inwoners niet volledig in de personenbelasting worden belast, zijn immers arme gemeenten. Het zou niet rechtvaardig zijn om water naar de zee te dragen. Toch zijn er gemeenten die met dit probleem worden geconfronteerd en die niet gelegen zijn in de rijke rand rond de grootstad. Ik denk dan vooral aan de armere grensgemeenten met Nederland. Mocht de vice-eerste minister hiervoor de financiële middelen niet onmiddellijk zien, dan wil ik hem toch een concrete suggestie doen; ik denk aan de opbrengst van de 6%-opcentiemen die het rijk momenteel heft op de belasting van de niet-rijksinwoners die het equivalent is voor de gemeentebelastingen, maar waarvan de opbrengst in de Schatkist blijft en aan geen enkele Belgische gemeente wordt uitgekeerd.

Het gaat om een bedrag van 190 miljoen.

Mme la présidente. — La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Madame la présidente, je me permets de joindre quelques arguments et questions à l'intervention de mon collègue M. Caluwé dont je partage l'analyse.

Qu'en est-il en Région wallonne du droit communal en matière de fiscalité et donc des centimes additionnels au précompte ? Vous savez sans doute que la ville de Huy vient d'obtenir gain de cause devant le Conseil d'État en introduisant un recours contre la circulaire de la Région wallonne qui s'arrogeait illégalement — c'est désormais confirmé — le droit d'empêcher certaines taxations.

S'il s'agit de trouver une formule pour contrôler le niveau de la fiscalité, une solution pourrait consister à ce que les communes s'engagent à compenser l'augmentation d'une taxe par la diminution d'une autre.

Mais la question de fond est la suivante : j'aimerais, monsieur le vice-Premier ministre, connaître votre opinion en ce qui concerne l'autonomie communale en cette matière. Pensez-vous que l'on puisse laisser la Région wallonne tenter de compenser l'échec de sa circulaire par l'élaboration d'un décret qui viserait à s'approprier à nouveau cette compétence ? En outre, pensez-vous que, dans le cadre des compétences fiscales communales, l'intérêt général puisse être un argument opposable à la volonté d'harmoniser le type de taxes, hormis le précompte ?

En d'autres termes, certain type de taxes payées par toute la population — par exemple sur les immondices — pourrait-il être considéré, en vertu de l'intérêt général, préférable à une augmentation des centimes additionnels sur le précompte ? Comme se justifierait dans ce cas un choix opéré par une autorité de tutelle provinciale puis régionale ? En tant que ministre des Finances, avez-vous une opinion légale fondée sur cette question ou conseilleriez-vous de faire approfondir ce problème par les autorités compétentes ?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Maystadt.

De heer Maystadt, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Mevrouw de voorzitter, allereerst wil ik erop wijzen dat de aanvullende belasting op de personenbelasting 64,8 miljard bedraagt; de gemeentelijke opcentiemen op de onroerende voorheffing bedragen 77,4 miljard en de opdecimen op de verkeersbelasting 3,6 miljard.

De Europese richtlijn voorziet niet in de mogelijkheid om aan het stemrecht dat voor de volgende gemeenteraadsverkiezingen aan alle onderdanen van de lidstaten van de Europese Unie wordt toegekend, een voorwaarde te verbinden inzake de betaling van een belasting. Ik deel nochtans de mening van de heer Caluwé dat

er best een band zou bestaan tussen het kiesrecht, de verkiezing van gemeentelijke mandatarissen en het vastleggen van een gemeentelijk belastingreglement. Van de drie denksporen die hij verdedigt, lijkt mij de invoering van een belasting op woningen ten laste van de bewoner, ongeacht of hij eigenaar of huurder is, het beste middel om te komen tot een rechtvaardige bijdrage van alle inwoners van een gemeente in de financiering van de gemeentendiensten. Ik heb daartoe aan de regering reeds een voorontwerp van wet voorgesteld teneinde een kader te scheppen voor de uitoefening van de gemeentelijke voorrechten inzake het heffen van een eigen belasting in toepassing van artikel 170, paragraaf 4, van de Grondwet.

Je répondrai à Mme Lizin que, bien entendu, il n'appartient pas au ministre fédéral de s'immiscer dans la discussion qui a lieu actuellement entre un certain nombre de communes wallonnes et leur autorité de tutelle. Je ne peux donc pas répondre directement à sa question. Je lui indiquerai simplement que, dans l'avant-projet de loi préparé par mes services qui autoriserait les communes si elles le souhaitent à instaurer un nouveau type d'impôt payé par tous les résidents de la commune, il est en effet prévu que la pression fiscale globale ne peut pas être alourdie. Par conséquent, si une commune décide d'instaurer ce nouveau type d'impôt, elle devra réduire par ailleurs d'un montant équivalent la pression fiscale qui pèse sur les habitants.

En clair, ce que nous souhaitons, c'est une certaine redistribution de la charge fiscale: les résidents qui aujourd'hui contribuent très peu parce qu'ils ne paient pas de centimes additionnels communaux, seraient amenés, comme les autres citoyens de la commune, à payer cette nouvelle taxe et la contrepartie serait une réduction pour l'ensemble des autres citoyens. Il s'agit d'une condition que nous pensons pouvoir mettre, dans une loi fédérale, à l'autorisation donnée aux communes d'instaurer ce nouveau type d'impôt.

Mme la présidente. — La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Cette solution n'exclurait donc pas une mobilité des centimes additionnels au précompte quitte à diminuer une autre taxe? Je pense, par exemple, à la taxe sur les immondices. C'est bien sur le montant total du volet «recettes fiscales» que porterait votre...

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Ce que nous souhaitons très clairement, c'est que l'on ne prenne pas prétexte de l'instauration d'une nouvelle taxe destinée à faire contribuer davantage un certain nombre de résidents qui aujourd'hui ne contribuent pas ou très peu, pour alourdir la pression fiscale globale qui pèse sur les habitants de la commune. Si on instaure cette nouvelle taxe, il faut compenser par ailleurs.

Mme Lizin (PS). — Il s'agit-là du premier élément. Mais je souhaite poser une question sur un deuxième élément, à savoir la situation discriminatoire des communes wallonnes par rapport à celles de la Région flamande qui, elles, ne s'approprieraient pas des taxes liées à l'immobilier tandis que la Région wallonne le ferait. Il s'agit à mes yeux d'une discrimination profonde qui lèse l'intérêt général.

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — En tant que ministre fédéral, je ne puis intervenir dans ce débat.

Mme Lizin (PS). — Dans ce cas, si je vous comprends bien, vous laisserez le Conseil d'État en juger, ou la Cour d'arbitrage...

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Je crois savoir, madame Lizin, que vous avez introduit des recours de type juridique avec un certain succès. Nous vivons dans un État de droit et ce sont les autorités juridictionnelles compétentes qui se prononceront.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Caluwé.

De heer Caluwé (CVP). — Mevrouw de voorzitter, het verheugt mij dat de vice-premier mijn voorstel steunt om de gemeenten een belasting te laten heffen die kan gespreid worden over alle inwoners, aangezien alle inwoners gebruik maken van de gemeentelijke infrastructuur. De ongelijkheid op gemeentelijk vlak tussen sommige EU-burgers en de Belgen doet zich immers nu al voor, ook zonder de toekenning van gemeentelijk stemrecht. Met mijn voorstel zou die ongelijkheid gedeeltelijk worden weggewerkt. De vice-eerste minister heeft aan de regering een wetsontwerp voorgelegd dat in dezelfde richting gaat en ook mevrouw Lizin schaart zich daarachter. We moeten in de ingeslagen richting verderwerken.

Bij het heronderhandelen van het dubbelbelastingverdrag met Nederland moet België ervoor waken dat twee personen die alleen in nationaliteit verschillen, op fiscaal vlak gelijk worden behandeld. Daarom moeten de Europese regels ook op dit verdrag worden toegepast.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER ANCIAUX AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «HET UITBLIJVEN VAN EEN POLITIONEEL BELEID BETREFFENDE MISDRIJVEN TEGEN DE VOLKSGEZONDHEID EN HET UITBLIJVEN VAN TUCHTSANCTIES TEGEN BURGEMEESTERS DIE SCHENDINGEN VAN NORMEN GEDOGEN»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. ANCIAUX AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «L'ABSENCE D'UNE POLITIQUE POLICIÈRE EN CE QUI CONCERNE LA RÉPRESSION DES DÉLITS CONTRE LA SANTÉ PUBLIQUE ET L'ABSENCE DE SANCTIONS DISCIPLINAIRES CONTRE LES BOURGMESTRES QUI TOLÈRENT LA VIOLATION DES NORMES»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Anciaux aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken.

Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mevrouw de voorzitter, ik heb daarover dit onderwerp reeds een vraag om uitleg gesteld aan de staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Leefmilieu en zal vanmiddag daarover vragen om uitleg stellen aan de minister van Justitie en aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen. In de eerstkomende dagen zal ik hierover ook nog de minister van Wetenschapsbeleid ondervragen. Ik heb over dit onderwerp een uitgebreide nota gemaakt waaruit ik bij mijn verschillende vragen stukken zal citeren.

In België is men het oneens over de vraag of de zware dioxine-uitstoot al dan niet een gevaar voor de volksgezondheid inhoudt. Niemand zal betwisten dat er een zware dioxine-uitstoot is, aangezien er terzake genoeg metingen en onderzoeken werden uitgevoerd in en rond Brusselse en Vlaamse verbrandingsovens.

In januari 1998 maakte een team professoren van de Antwerpse universiteit een vlijmscherp rapport over de dioxine-uitstoot van de verbrandingsovens. Volgens hen is het bewezen dat de dioxine-uitstoot zware gevolgen heeft voor de volksgezondheid en tot kanker of zware ademhalingsstoornissen kan leiden.

De eindconclusie van het rapport luidt als volgt: «Voor sommigen zal de 'zware' investering die voor de eventuele sanering van de oven van ISVAG is gepland voor een 'schoner milieu' moeten worden uitgevoerd. Niemand van ons twijfelt eraan dat de oprichting van een eenheid van recuperatie van warmte een nobel doel is. We menen echter ook dat het heropstarten van deze activiteit in deze regio onverantwoord is. Deze gedachte is ingegeven door meerdere redenen. De hoogste concentratie aan dioxines in

de moedermelk wordt in België teruggevonden. De regio behoort tot de door afvalverbrandingsovens meest blootgestelde van België en West-Europa. De wijk Neerland is uniek. Men plantte in het verleden twee ovens in op nauwelijks enkele kilometer. Eén ervan is de oudste van het land. Gigantische inbreuken op de normen voor uitstoot werden toegestaan... De psychologische reden, dat de inwoners vele jaren hebben moeten leven in een omgeving waar milieunormen in extreme maten met voeten werden getreden, de economische redenen, met een daling van waarde van elke eigendom in de wijk Neerland ten gevolge van deze aangeduide verwaarlozing van het hanteren van normen, en vooral deze van de algemene volksgezondheid, die we in dit document hebben proberen te verwoorden, liggen mede aan de basis van ons wetenschappelijk en vooral medisch gefundeerd advies. Inplanting van dergelijke installaties hoort niet thuis in die omgevingen die reeds bloot staan aan andere extra zware vervuiliingsbronnen, zoals zwaar verkeer, en in de onmiddellijke buurt van woonwijken. De volksgezondheid is hier niet geholpen met een of ander compromis. We vragen met aandring om het voorzorgsprincipe te hanteren: de ovens IHK en ISVAG moeten definitief dicht.»

Dit is een vlijmscherpe aanklacht tegen het falend volksgezondheidsbeleid van de overheid, tegen het gebrek aan respect voor de rechten van de gewone man en vrouw en tegen een beleid dat geen rekening houdt met de gezondheidsproblemen van kinderen. Na deze wetenschappelijke aanklacht kan men niet doen alsof zijn neus bloedt.

In Neder-over-Heembeek staat de bevolking eveneens bloot aan een schrijnende overschrijding van elke normaal aanvaardbare norm. Hetzelfde geldt trouwens voor het koninklijk domein in Laken en ik neem aan dat de minister van Binnenlandse Zaken instaat voor de veiligheid van ons staatshoofd. Verschillende dokters bevestigen me dat er een opvallende stijging is van het aantal ademhalingsstoornissen en kankergevallen. De bevolking staat machteloos, want ze kan onmogelijk het oorzakelijk verband aantonen. Twijfel en angst blijven bestaan. De waarde van de eigendom vermindert, gezinnen verhuizen, enzovoort.

De overheid heeft als belangrijkste taak de bevolking te beschermen. Tot op heden blijft ze echter volkomen in gebreke. Bovendien dienen de beleidsverantwoordelijken voor leefmilieu in ons land vaak andere belangen dan die van het leefmilieu. Mogelijk heeft de enorme invloed van Electrabel op heel de afvalindustrie daar iets mee te maken. Via de intercommunales en via Tractebel bepaalt het in grote mate het afvalverwerkingsbeleid. Bedrijven zoals Watco en Seghers Engineering zijn via Fabricom met Tractebel verbonden. Buitenlandse expertisebureaus, zoals Lyonnaise des Eaux, worden geraadpleegd om de beste verbrandingsinstallaties voor te stellen en toe te zien op de naleving van de normen. Lyonnaise des Eaux is echter via Suez rechtstreeks met Tractebel verbonden. De cirkel is dus rond.

De bevolking staat tegen dit alles machteloos en kan haar rechten niet doen gelden. Zelfs als een verbrandingsinstallatie allerlei normen flagrant overtreedt, kan de burger nooit het oorzakelijk verband met de geleden schade aantonen. Een omkering van de bewijslast bij blijvende en flagrante overschrijdingen van allerlei normen zou een hele stap vooruit zijn voor het herstellen van de rechten van de burgers.

Bovendien botst de bevolking vaak op gemeentelijke beleidsverantwoordelijken die banden hebben met de uitbaters van verbrandingsinstallaties. De gemeenten zitten immers heel vaak samen met de privé-partners, de kinderen van Tractebel, in de raden van bestuur. Politiediensten treden bij mijn weten nooit op bij klachten van slachtoffers van dergelijke praktijken. De vice-eerste minister is ook nog nooit opgetreden tegen burgemeesters die hun taak als hoeder van de veiligheid en de gezondheid van de inwoners niet nakomen en blijven gedogen dat ernstige vervuilers de normen overtreden.

Is de vice-eerste minister het met mij eens dat we hier te maken hebben met crimineel en georganiseerd gedrag dat de belangen van de bevolking schaadt en dat neerkomt op het langzaam maar zeker vergiftigen van weerloze slachtoffers ?

Welke maatregelen zal de vice-eerste minister nemen om te vermijden dat in de toekomst weerloze kinderen het slachtoffer worden van een onverantwoord beleid van de overheden in het land ?

Is de vice-eerste minister bereid de rijkswacht op te dragen actief op te treden tegen overtreders van de normen inzake lozing van dioxines en andere giftige gassen ?

Is de vice-eerste minister bereid op te treden tegen burgemeesters die hun plicht tot bescherming van de veiligheid en de gezondheid van hun inwoners verzuimen door niet op te treden tegen flagrante overtredingen van de normen ?

Is de vice-eerste minister bereid de gemeentelijke politie op te roepen bijstand te verlenen aan de bevolking in haar strijd tegen belangrijke afvalverwerkende bedrijven die hun voeten vegen aan wettelijke normeringen ?

Als deelnemer aan de Conferentie van Rio in 1992 onderschreef België het voorzorgsprincipe, dat luidt: «Daar waar ernstige schade dreigt voor het milieu, zal het ontbreken van onomstotelijke wetenschappelijke zekerheid niet gebruikt worden voor het uitstellen van maatregelen om die schade te voorkomen.» Men mag zich niet langer verschuilen achter het feit dat er geen oorzakelijk verband kan worden aangetoond tussen kanker en ademhalingsstoornissen, enerzijds, en de voortdurende overschrijding van normen inzake dioxine-uitstoot, anderzijds. Sommige ovens slagen erin de norm meer dan 500 maal te overschrijden. In Neder-over-Heembeek werd bij metingen vastgesteld dat de norm 470 maal werd overschreden. De verantwoordelijken zijn blijkbaar *untouchable*.

Mijn kinderen moeten voortdurend een aërosol gebruiken, niet omdat ik thuis rook, maar omdat ze problemen hebben met hun ademhaling. Deze toestand maakt mij zeer opstandig. Dit geldt overigens niet enkel voor mij. Dit soort toestanden maakt dat de mensen zo weinig vertrouwen hebben in de politiek. Sommigen kunnen zich blijkbaar alles veroorloven.

Ik begrijp dat de minister van Binnenlandse Zaken niet in staat is alle problemen op te lossen. Ik richt mijn vragen dan ook tot vijf ministers en ik zal ervoor zorgen dat ze ook in het Vlaams Parlement worden gesteld. Indien de vice-eerste minister bereid is enige creativiteit aan de dag te leggen, kan hij optreden tegen de burgemeesters. We kunnen immers niet langer aanvaarden dat sommige burgemeesters, zoals de burgemeester van Sint-Niklaas in *De Zevende Dag*, verklaren dat er geen enkel bewijs is van de schadelijkheid van dioxine. Er zijn tientallen onderzoeken gevoerd, zowel op nationaal als op internationaal vlak, waaruit blijkt dat dioxines nefaste gevolgen hebben. We kunnen niet blijven doen alsof onze neus bloedt. Ik hoop dat mijn vragen aanleiding zullen geven tot concrete acties.

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Vande Lanotte.

De heer Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Mevrouw de voorzitter, ik zal trachten een zo duidelijk mogelijk antwoord te formuleren over de verschillende verantwoordelijkheden in deze problematiek.

Als burger ben ik van mening dat de discussie over wat al dan niet moet worden verboden, zeer ingewikkeld is. In de stad waar ik woon, wordt op het ogenblik vooral aandacht besteed aan het probleem van de kerosene. Een Nederlands epidemiologisch onderzoek zou uitwijzen dat het gevolg van de blootstelling aan kerosene kan worden vergeleken met het relatief dicht bij een autosnelweg wonen. De beleidsverantwoordelijken moeten een beslissing nemen op basis van deze studie, wat verre van eenvoudig is.

Hoewel ik geen expert ben en in deze over geen enkele bevoegdheid beschik, ben ik toch van mening dat de dioxineproblematiek vrij eenduidig is en alleszins veel eenvoudiger ligt dan het kerosineprobleem.

Het respect voor de wetgeving inzake milieu vormt een belangrijk onderdeel in het handhaven van onze rechtsorde. Iedereen heeft daarin een rol te spelen. De burger beschikt zelf over een aantal juridische mogelijkheden en de wetgever heeft deze nog verruimd sinds milieuverenigingen zich burgerlijke partij kunnen

stellen. Ze kunnen ook een strafklacht indienen bij de onderzoeksrechter of de procureur. Ze zullen wel moeten aantonen dat de wettelijke normen werden overtreden. De normen zelf kan de burger niet aanvechten tenzij hij kan aantonen dat ze in strijd zijn met hogere normen.

De heer Anciaux beweert dat de normen op een bepaald ogenblik zeer duidelijk werden overschreden. Ik kan dat niet beoordelen, maar op grond van een dergelijke overtreding kan een milieuvereniging deze zaak aanhangig maken bij een burgerlijke rechtbank en voorlopige maatregelen vorderen. Toen de wetgeving terzake werd goedgekeurd, vreesde men voor een overvloed aan rechtszaken, maar sindsdien werd er op deze procedure merkwaardig genoeg geen beroep meer gedaan. Ik begrijp niet goed waarom en deel dit louter ter informatie mee.

Op de vraag of ik als minister van Binnenlandse Zaken de opdracht kan geven om tegen milieumisdrijven op te treden moet ik onomwonden neen antwoorden. Het strafrechtelijk beleid behoort tot de bevoegdheid van het college van procureurs-generaal. Onder leiding van de minister van Justitie beslist dit college tegen welke vormen van criminaliteit prioritair dient te worden opgetreden, bijvoorbeeld tegen pedofilie, tegen milieumisdrijven, tegen fiscale fraude of tegen drugs. Iedere procureur des Konings kan in zijn arrondissement dan nog eigen klemtonen leggen.

Van zodra de strafrechtelijke prioriteiten zijn vastgelegd, behoort het tot mijn bevoegdheid om in samenspraak met de minister van Justitie de logistieke opvolging van dit beleid te verzekeren, zodat de politiediensten hun opdracht terzake kunnen uitvoeren. Mocht ik echter zo vrij zijn aan de commandant van de rijkswacht op te dragen om voortaan vooral milieudelicten te vervolgen, dan zal hij mij er wellicht zeer vriendelijk, maar alleszins onomwonden op moeten wijzen dat het niet tot mijn bevoegdheid behoort hem dergelijke opdrachten te geven. Doet hij dat niet, dan kan hij daarvoor overigens een sanctie krijgen.

Ik kan de politiediensten wel opdragen om alles in gereedheid te brengen voor het vervolgen van milieudelicten, aangezien de bestrijding ervan bovenaan de prioriteiten van het college van procureurs-generaal werd geplaatst. De instructiebevoegdheid van de minister van Binnenlandse Zaken ten aanzien van de rijkswacht en de gemeentepolitie is natuurlijk vrij beperkt en zal de komende maanden trouwens voor heel wat discussie zorgen. Ik kan toch meedelen wat ik inmiddels op dat vlak reeds heb bewerkstelligd, onder andere met specifieke richtlijnen inzake milieu en volksgezondheid.

In de strijd tegen de hormonenfraude werd onder andere een hormonen cel opgericht, alhoewel deze aanpak ter discussie staat. Bijna maandelijks worden er vormingen georganiseerd. Men is intussen reeds zover dat rijkswachters met ervaring op dat vlak aan de magistraten uitleggen hoe ze deze vorm van criminaliteit het best kunnen bestrijden.

Ook voor het vervolgen van overtredingen van het mestdecreet in Vlaanderen werd een specifieke groep opgericht. Mede onder mijn impuls werd tussen de rijkswacht en de inspectiediensten van het Waals Gewest een samenwerkingsprotocol afgesloten inzake het bestrijden van milieudelicten. Voor zover ik weet kwam het met Vlaanderen en Brussel nog niet tot een dergelijke samenwerking. Het initiatief daarvoor moet in principe uitgaan van de minister van Leefmilieu. Van zodra een gewestelijke minister daarvoor enige interesse toont, kan hij onmiddellijk op mijn steun rekenen.

Ik weet echter niet of dit de meest aangewezen aanpak is voor de dioxineproblematiek. Het is immers heel wat moeilijker om een overtreding van de normen inzake dioxine-emissie vast te stellen dan een overtreding van het mestdecreet. Het is echter geen onmogelijke opdracht en samenwerking tussen de verschillende diensten kan alleen maar nuttig zijn. Er is weliswaar nood aan een richtlijn van de minister van Justitie, die in overleg met de gewestelijke ministers van Leefmilieu, voorrang verleent aan de strijd tegen dit type van milieudelict. Het vervolgingsbeleid terzake dient op deze manier te worden bepaald, maar de gewestministers kunnen net zo goed andere prioriteiten aanhouden, ze zijn daarvoor autonoom bevoegd.

Welke rol spelen de burgemeesters in dit alles? De heer Anciaux vroeg of ik al ben opgetreden tegen burgemeesters die hun verantwoordelijkheid inzake volksgezondheid of leefmilieu niet opnemen of de wetgeving terzake overtreden. Ik ben tegen hen inderdaad al opgetreden. Bepaalde burgemeesters hebben bijvoorbeeld lang op hun benoeming moeten wachten, omdat een bepaalde zaak niet was uitgeklaard. Ze hebben dus al een sanctie gekregen.

De volgende procedure wordt daarbij gevolgd. Ofwel klaagt een burger aan dat de burgemeester niet correct optreedt. In dat geval stuur ik een brief naar de gouverneur met de vraag deze zaak uit te zoeken. Als het om een strafrechtelijk feit gaat, wordt de zaak aan de procureur doorgegeven en wordt de burgemeester vervolgd. Ofwel dient de betrokkene bij de procureur een klacht in en start deze een onderzoek. De procureur zal mij daarvan op de hoogte brengen.

Pas vanaf het ogenblik dat duidelijk is vastgesteld dat de burgemeester een overtreding heeft begaan, wordt de tuchtprocedure gestart. Dat kan uiteraard niet op basis van vage beschuldigingen. Tegen een burgemeester die het strafrecht overtreedt, zal altijd een tuchtprocedure worden gestart, maar dat leidt niet altijd tot afzetting. Soms blijkt dat de betrokkene zich heeft vergist en dan krijgt hij een heel duidelijke waarschuwing. Soms zijn de feiten onvoldoende belangrijk. Zo ken ik het voorbeeld van een burgemeester die in zijn tuin een heuvel had aangelegd. Daarvoor is een bouwvergunning vereist, maar die had hij niet. Uiteraard moet hij de wet respecteren, maar een dergelijke overtreding is nog geen reden om hem af te zetten.

Wanneer duidelijk is vastgesteld dat een burgemeester de milieuwetgeving heeft overtreden, wanneer hij daarvoor van de minister of het parket een waarschuwing heeft gekregen, maar zijn fout niet recht zet, dan treden we op. Wanneer de bevolking vindt dat een burgemeester de normen overtreedt, dan moet ze allereerst naar de procureur stappen. Men kan zich ook burgerlijke partij stellen. Volgens mij is dat de beste weg, op voorwaarde dat de milieuwetgeving het mogelijk maakt, wat niet altijd het geval is. Bij burgerlijke partijstelling komt er immers altijd een onderzoek, dat alleen de raadkamer kan stopzetten. De zaak kan dan niet zomaar van tafel worden geveegd.

De heer Anciaux vroeg mij ook of ik de overtreding van de milieuwetgeving tot de georganiseerde criminaliteit reken en of ik vind dat de bevolking moet worden aangespoord dergelijke overtredingen te melden. Dit gaat mijn bevoegdheid te buiten. Ik kan hierover alleen mijn persoonlijke mening geven, maar als lid van de uitvoerende macht, specifiek bevoegd voor Binnenlandse Zaken, mag ik daarover geen standpunt innemen. Dit is een vraag die moet worden gesteld aan de gerechtelijke overheid. Als minister van Binnenlandse Zaken mag ik mij daarover geen uitspraak veroorloven, hoe jammer ik dat soms ook vind.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mevrouw de voorzitter, ik wens nog enkele zaken onder de aandacht van de vice-eerste minister te brengen. De vice-eerste minister is er blijkbaar niet van op de hoogte dat de bestaande normen voor dioxine-uitstoot flagrant zijn overschreden. Die vaststellingen komen niet van mij, maar van tal van wetenschappelijke onderzoekers. De Vlaamse minister van Leefmilieu is door de milieu-inspectie in het bezit gesteld van de resultaten van deze onderzoeken.

Ik heb al tal van voorbeelden genoemd. Voor de IHK-oven is er een overschrijding van 521 keer de bestaande norm vastgesteld. Deze oven is voorlopig dicht en zal waarschijnlijk dicht blijven, maar ook de ISVAG-oven in Wilrijk overschrijdt al sedert jaren de normen. In 1993 werd de norm met factor 64 maal overschreden, in 1994 met factor 25 en in 1997 met factor 30. In Neder-over-Heembeek hebben metingen uitgewezen dat er 47 nanogram per kubieke meter uitstoot aan dioxine was, terwijl de normaal aanvaarde norm slechts 0,1 nanogram per kubieke meter is. De minister van Leefmilieu van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zegt dat er een overschrijding is met factor 54 en hij aanvaard dat.

Hoe kan de burger dan zich daartegen verweren? Voor veel verbrandingsovens in Vlaanderen en in Brussel worden normoverschrijdingen vastgesteld. De vice-eerste minister heeft een

aantal mogelijkheden opgesomd om zich daartegen te verzetten, maar de burger stoot altijd op het probleem dat hij moet bewijzen dat hij zelf een schade heeft ondervonden.

De heer Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — De wijziging van de wetgeving heeft dat juist weggeveegd. Voor de burger is de situatie inderdaad niet zo eenvoudig. Een leefmilieuorganisatie kan wel optreden omwille van het algemeen belang. Ze kan naar de rechter stappen en de sluiting van een oven eisen zolang de norm niet wordt gerespecteerd. Dat is een echte vernieuwing en volgens mij ook de enige manier om de overheid te verplichten duidelijkheid te scheppen.

Als de overheid weet dat de normen niet worden nageleefd, dan moet ze ofwel de normen verhogen en dat is dan een politieke beslissing, ofwel ze doen toepassen. Ik weet niet of de normoverschrijdingen worden bestraft.

De heer Anciaux (VU). — Deze aanvulling is inderdaad belangrijk.

In Brussel blijft er echter een probleem, omdat daar geen norm is voor huisvuilverbranding. Ik wacht op de Europese norm van 0,1, die in Vlaanderen al van toepassing is. Er is in Brussel dus geen optreden mogelijk, ook al hebben tal van onderzoeken aangetoond dat deze overschrijdingen een gevaar betekenen voor de volksgezondheid. De leefmilieuverenigingen kunnen wel voor de burgerlijke rechtbanken optreden, maar ze kunnen geen sluiting vragen. Ze kunnen alleen maar schadevergoedingen eisen.

De heer Vande Lanotte, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken. — Ik kan de namen van enkele goede advocaten bezorgen.

De heer Anciaux (VU). — En ook betalen?

Ik zal de minister van Justitie vragen richtlijnen uit te vaardigen. Ik stel vast dat de burgemeesters van een aantal gemeenten niet optreden tegen overtredingen van verbrandingsinstallaties. Wie moet in deze burgemeester tot de orde roepen wanneer hij niet optreedt bij een overtreding? Is dat de taak van de minister van Justitie, van de minister van Binnenlandse Zaken of die van Volksgezondheid? Ik zie alleen dat in de praktijk niemand dat doet en dat de burgemeester niet wordt gesanctioneerd. Ik stel voor dat de vice-eerste minister de cijfers inzake de normoverschrijding inzamelt en de betrokken burgemeesters vraagt iets te doen tegen de bij hen vastgestelde normoverschrijding. Indien ze ook dan niets ondernemen, kan hij een tuchtprocedure inleiden.

Ik begrijp dat niet alleen de minister van Binnenlandse Zaken terzake bevoegd is. Te zijner informatie vermeld ik toch dat de wetenschappers van de Antwerpse universiteit van mening zijn dat epidemiologisch onderzoek nooit uitsluitsel zal kunnen geven. Het toeval kan immers nooit worden uitgesloten en de bevolking van de wijken rond de verbrandingsinstallaties is geen statisch, maar een dynamisch gegeven, zodat het bijvoorbeeld zeer moeilijk is om aan te tonen dat de oorzaak van bepaalde vormen van kanker bij de ovens ligt en niet ergens anders. Wetenschappelijk onderzoek is ongetwijfeld zeer nuttig, maar, zo erkennen ook de wetenschappers, het brengt niet echt baat, zolang we niet de bewijslast omkeren.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE MME LIZIN AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DE L'INTÉRIEUR SUR «LA LUTTE ANTITERRORISTE EN EUROPE ET LES RÉSEAUX DU G.I.A.»

VRAAG OM UITLEG VAN MEVROUW LIZIN AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BINNENLANDSE ZAKEN OVER «DE BESTRIJDING VAN HET TERRORISME IN EUROPA EN DE GIA-NETTEN»

Mme la présidente. — L'ordre du jour appelle la demande d'explications de Mme Lizin au vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur.

La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Madame la présidente, je désire interroger M. le vice-Premier ministre sur les conclusions qu'il tire des opérations qui ont eu lieu voici quinze jours et les initiatives qu'il compte prendre sur le plan de l'harmonisation de la lutte antiterroriste en Europe.

Étant donné les renseignements dont nous disposons à l'heure actuelle, Europol envisage-t-il d'entamer une action claire ou est-il si peu opérationnel que cette matière n'entre pas dans ses activités?

Nous savons qu'Interpol a pris une initiative à ce propos.

Monsieur le vice-Premier ministre, pourriez-vous nous donner des informations sur le séminaire qui a eu lieu les 14 et 15 mars à Alger? Quelles sont les conclusions des membres de vos services qui y ont participé? Quels résultats en attendez-vous?

Notre ambassade à Alger m'a envoyé les commentaires de presse qui ont été diffusés sur place. Selon le secrétaire général, M. Kendal, des éléments positifs ont pu être dégagés. Ainsi, il a été convenu de créer un réseau de données personnelles et de connaissances pour renforcer la coopération entre tous les pays confrontés à ce phénomène.

Les conclusions de ce séminaire seront-elles traduites de façon pratique sous la forme de documents ou de conventions? Pourriez-vous nous informer à ce sujet? Des pays très importants étaient représentés à cette réunion et il semble que les États-Unis y aient participé de façon très active. Le Canada, l'Égypte, la Suisse et le Maroc étaient également présents. Je crois pouvoir dire que ce séminaire a eu lieu à un moment opportun.

J'aimerais savoir comment vous en analysez les résultats. Vos services ont-ils enfin accepté l'idée d'établir un rapport entre les réseaux de type terroriste — liés sans doute à des criminels de droit commun —, mis à jour le 5 mars par les services de gendarmerie et de la Sûreté, et certains grands penseurs considérés comme sympathiques et intouchables — tel M. Tarek Ramadan, qui fait une conférence à l'U.L.B. et est invité par la V.U.B. — ou de soi-disant experts français du type de M. Burgart? Alors que l'on connaît les réseaux financiers existant derrière la famille de M. Ramadan et que l'on sait ce que représentent les Frères musulmans.

Avez-vous l'intention d'encore tolérer à l'avenir que cet individu soit invité en Belgique, qu'il puisse tenir ce type de discours intellectuel, servant en réalité à permettre des actions d'une autre nature, qu'il soit autorisé à distiller, à destination de jeunes générations, des messages particulièrement dangereux?

Avez-vous l'intention de considérer ce type de présence comme aussi dangereuse que celle des personnes que vous avez fait inculper à partir du mois de mars? Car là se situe un élément fondamental et insuffisamment mis en évidence, à savoir que les discours de ces penseurs sont tout aussi criminels que le sont les manipulateurs de détonateurs. Aussi, ne pourrait-on ériger en éléments constitutifs d'une infraction les propos qui incitent, par exemple, à l'opération suicide?

Je m'explique, lors de sa dernière visite à l'U.L.B., M. Ramadan a dit: «Il est dommage que les jeunes musulmans aient peur de la mort. Quand il faut faire le djihad, il ne faut pas avoir peur de la mort!» N'est-ce pas là un détonateur à la puissance mille?

Monsieur le vice-Premier ministre, avez-vous eu avec votre collègue égyptien des échanges d'informations au sujet de la filière Ramadan? Le séminaire d'Alger a-t-il permis d'approfondir la question? En votre qualité de ministre, quelle est votre évaluation du travail réalisé par vos services le 5 mars et également les jours suivants? De toute évidence, quand une opération comme celle du 5 mars est médiatisée, même contre l'avis de ceux qui la mènent, il n'y a plus aucune chance de découvrir quoi que ce soit le lendemain, à Verviers, chez des individus pourtant reconnus dangereux. Il ne reste plus qu'à offrir la tasse de thé! Considérez-vous les filières existant à Anvers, à Liège et à Verviers comme tout aussi dangereuses?

Comment agir pour contrer avec efficacité la tactique des réseaux du G.I.A. consistant, avant l'activation réelle du réseau, à acquérir la nationalité, à rester parfaitement calme pendant de nombreuses années, après l'acquisition de cette nationalité, et à construire progressivement une façade de respectabilité?

Avez-vous l'intention, monsieur le vice-Premier ministre — comme nous l'avions demandé sans succès au moment du procès Zaoui —, de proposer à votre collègue, le ministre de la Justice, et bien entendu aux autorités judiciaires compétentes, le retrait de la nationalité dans ce cas ?

J'en viens à un autre aspect. Aussi longtemps que l'on jouera au ping-pong — si j'ose dire — avec les criminels de cette nature, en les renvoyant aux frontières suisse ou française, on éludera le véritable problème qui est de connaître le lien entre les actes posés ici et les crimes commis par les filières en Algérie et vraisemblablement, dans un avenir assez proche, dans d'autres pays. Si tel n'est pas déjà le cas. En effet, nous disposons finalement de peu d'informations au sujet du Maroc, bien que nous ayons la certitude que des opérations sont également préparées dans cette zone.

La clef du problème est de s'assurer que ces individus auront la certitude d'être condamnés pour leurs actes dans le pays où ils les auront réellement commis, c'est-à-dire l'Algérie. Nous sommes horrifiés par les massacres perpétrés là-bas. Nous en percevons la signification et connaissons la nature des liens, mais nous pêchons par sentimentalisme lorsqu'il s'agit de renvoyer les coupables aux endroits judiciairement compétents, c'est-à-dire là où ces individus ont tué, aidé à tuer, structuré et organisé les contacts en vue de ces tueries.

Pensez-vous qu'un accord spécifique — bilatéral par exemple ou une autre formule — soit envisageable pour le renvoi de ces individus à l'endroit où ils doivent être jugés ? Attendez-vous qu'un attentat soit commis en France ou ici pour comprendre que nous avons affaire à la même stratégie, à la même volonté de tuer indistinctement et que les coupables doivent nécessairement savoir que le seul endroit où ils seront jugés est celui où ils tentent de causer de véritables dégâts ? Vous n'échapperez pas, d'ici plusieurs semaines, mois ou années, à la nécessaire conclusion d'un accord avec l'Algérie pour que ces individus y soient renvoyés et jugés.

Monsieur le vice-Premier ministre, je présume que vous aurez eu l'occasion de féliciter vos services. En ce qui me concerne, je pense que le moment est venu de dresser un inventaire des moyens mis à leur disposition en vue d'accomplir leurs tâches en matière de lutte contre le terrorisme.

La réforme des polices actuellement en chantier pourrait constituer une excellente opportunité de renforcer les services de la B.S.R. par du personnel chargé de manier les photocopieuses ou de transporter les détenus, sans omettre un plus grand nombre d'hommes dûment formés à cette entreprise spécifique, indépendamment des quelques spécialistes arabophones capables de lire les documents saisis. Ces mesures leur permettraient sans aucun doute de travailler de manière approfondie, dans de meilleures conditions.

Par ailleurs, les responsables de la Sûreté de l'État et du S.G.R., auditionnés ce mercredi en commission de la Justice et des Affaires étrangères, viennent d'exprimer leur souhait de voir notre pays se doter d'une loi antiterroriste.

Que pensez-vous, monsieur le vice-Premier ministre, de cette suggestion ?

Quant au fond, je crois que le lien existant entre les infractions reconnues — détention d'armes, préparation de détonateurs ou de télécommandes, textes appelant au meurtre ou tout autre élément destiné à commettre un acte criminel — et la pensée religieuse extrémiste est fondamental. En effet, l'analyse de la portée exacte du phénomène restera erronée aussi longtemps que ce point capital continuera à être négligé. Il ne saurait être question de se borner à gérer les aspects matériels observables. L'efficacité commande d'étudier attentivement le danger représenté par la pensée religieuse extrémiste en tant que telle.

Dans les faits, nous sommes plus encore que nos voisins, exposés à ce péril redoutable faute d'avoir accordé une attention suffisante à l'évolution de ces communautés religieuses.

J'espère donc, monsieur le vice-Premier ministre, que vous allez pouvoir nous annoncer une meilleure prise en compte du phénomène à la faveur de la réforme des polices.

Mme la présidente. — La parole est à M. Vande Lanotte, vice-Premier ministre.

M. Vande Lanotte, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur. — Madame la présidente, l'harmonisation de la lutte contre le terrorisme fait l'objet de réunions régulières du *Police Working Group on Terrorism*, lequel régit les contacts journaliers entre les services spécialisés de 17 pays européens, dont le nôtre. En outre, sur le plan politique, les ministres européens de l'Intérieur et de la Justice se rencontrent régulièrement. Toutefois, je me dispense habituellement d'assister à ces réunions car, à mon avis, elles ne présentent qu'un intérêt très limité.

Quant à Europol, ses activités futures en la matière restent tributaires des ratifications requises des quinze États membres. À cet égard, il faut bien reconnaître que notre pays figure parmi les retardataires en dépit de sa volonté affichée d'avancer rapidement.

Quoi qu'il en soit, la convention dispose que la lutte contre le terrorisme fera partie des compétences dévolues à Europol deux ans après son entrée en vigueur, mais que le Conseil européen peut décider de ne pas attendre l'expiration de ce délai. Cette disposition est issue d'un compromis avec l'Espagne, la Grande-Bretagne, la France et certains autres pays qui se montraient plutôt hésitants à cet égard.

Donc, la première étape porte sur les trafics de véhicules, de matières nucléaires et de drogues, sur les filières d'immigration clandestine, sur la traite des êtres humains, ce point ayant été introduit par la Belgique, ainsi que sur les activités de blanchiment se rapportant à ces formes de criminalité. La seconde étape concerne les aspects liés au terrorisme, et elle ne sera conclue qu'après un délai de deux ans.

Interpol, pour sa part, constitue plutôt un lieu d'échange d'idées : des informations sont simplement communiquées, ce qui peut également avoir une incidence sur le déroulement des opérations. Interpol nous a d'ailleurs transmis un rapport, mais je n'en ai pas encore pris connaissance. Le 15 mars, si je ne m'abuse, cet organisme a tenu une réunion à laquelle participaient, pour la Belgique, le directeur du programme Terrorisme et l'officier de liaison de la Sûreté de l'État détaché au groupement Interforces antiterrorisme. J'ai rencontré ces personnes dans le cadre de l'opération qui a été menée et elles m'ont donné l'impression d'être relativement proches de la réalité des choses.

En ce qui concerne l'enquête dans l'enquête, vous avez pu constater, comme moi, madame Lizin, que les journaux faisaient état de la possibilité de trouver des faits matériels. Des éléments concrets sont en effet toujours indispensables en la matière. Je vois mal comment un pays démocratique pourrait en arriver à sanctionner des opinions aussi critiquables soient-elles. Je n'ai aucun respect pour le fondamentalisme, par exemple, loin de là. Pourtant, je ne pourrais poursuivre quelqu'un qui professerait des opinions dans ce sens. Une telle attitude ne serait d'ailleurs pas admise, à juste titre, sur le plan des droits de l'homme ni à l'échelle européenne.

En outre, il est indispensable que nous disposions d'informations. Il convient donc de faciliter la transmission de celles-ci entre les services au niveau européen. Pour nous, il serait catastrophique qu'une telle organisation se retrouve dans l'illégalité la plus totale et agisse en toute clandestinité.

D'aucuns nous reprochent parfois notre manque de fermeté, notamment à l'égard des mosquées. Cependant, celles-ci représentent une importante base de données. Pour chaque cas rencontré, il importe que nous nous interroguions sur l'opportunité d'entamer une action ou, au contraire, de poursuivre les vérifications. Les directives que le ministre de la Justice et moi-même avons communiquées sont très claires à cet égard : une intervention s'impose dès lors que des éléments matériels existent à un quelconque niveau. La gendarmerie ainsi que la B.S.R., mais peut-être dans une moindre mesure, disposent d'un programme en matière de terrorisme. Les demandes dans ce domaine sont en effet de plus en plus nombreuses.

La seconde instruction que nous avons donnée portait sur le fait que les interventions devaient se donner toutes les chances d'aboutir, ce qui n'est pas chose aisée. Jusqu'à présent, d'une

manière générale, les actions menées par les services constituaient plutôt des réussites. Cependant, dans le cadre de la présente opération, il est arrivé que certaines perquisitions, ne donnent aucun résultat! Visiblement, l'éventualité d'une perquisition avait été envisagée et rien n'avait été laissé sur place excepté, comme vous l'avez dit, madame Lizin, une tasse de thé.

Ce n'est pas par hasard que certaines choses ont été découvertes dans une maison non habitée mais simplement louée, précisément pour cacher du matériel. Notre politique consiste donc à suivre de très près les personnes suspectes et à entrer en action quand des faits matériels se produisent. Les Français continuent à affirmer que nous ne tenons pas compte des événements qui ont lieu en dehors de chez nous, mais c'est totalement faux. D'ailleurs, en cas de réussite d'une opération menée par notre pays sans leurs personnes, ils qualifient immédiatement ce succès d'inutile. Le directeur général des services de renseignements de la Sûreté de l'État et moi-même sommes assez habitués à une telle attitude.

En ce qui concerne la récente opération menée à Bruxelles, j'avais d'ailleurs fait un pari en estimant à quelques heures seulement le temps qui s'écoulerait avant que les services français déclarent cette action inintéressante. Nous avons vu juste puisque, trois heures après les faits, ils se prononçaient en ce sens. Nos services restent donc très attentifs et ils bénéficient depuis quelques années de moyens renforcés.

Le même choix doit être fait en ce qui concerne M. Ramadan. Si nous décidons d'interdire la présence de ce dernier en Belgique, les faits étant ce qu'ils sont, je ne sais pas si l'arrêté sera respecté.

Par ailleurs, la question que tout le monde se pose est la suivante: convient-il de laisser ces personnes suspectes séjourner sur notre territoire ou faut-il interdire leur présence en Belgique? Jusqu'à présent, nous avons décidé de ne pas intervenir. J'ai même l'impression que la Sûreté de l'État souhaite que cette décision soit maintenue, même si le résultat est négatif dans certains cas, puisque l'on peut toujours considérer que ce même résultat sera atteint d'une façon ou d'une autre. Quoi qu'il en soit, ce point doit encore être discuté et il est certain qu'une décision tranchée n'est pas facile à prendre.

En ce qui concerne les demandes de naturalisation, je voudrais dire deux choses. Tout d'abord, je constate qu'en la matière, il est «politiquement correct» d'être laxiste et que le ministre de l'Intérieur va à contre-courant de cette tendance quand il recommande la vigilance. De toute façon, il revient aux parlementaires de décider en ce domaine, mais, pour ma part, je suis persuadé que la nécessité de rester prudent se confirmera dans les faits.

On me demande de rendre un avis dans un délai donné, de le limiter aux séjours et de voir si ceux-ci sont réguliers. Des arguments plaident probablement pour décider dans un sens comme dans l'autre. De toute façon, il est faux de prétendre qu'une réponse valable peut être rendue dans un délai très court. Cela n'est pas possible. Les délais dans lesquels les services doivent répondre au Parlement sont très stricts et ne permettent pas une analyse détaillée.

Il est exact que j'ai adressé une demande à la cour d'appel pour deux personnes. La réponse est très claire et, comme je l'ai dit au chef de cabinet du ministre de la Justice, elle ne me plaît pas. Le procureur général refuse d'agir et son raisonnement, historiquement très intéressant mais dont je ne dirai pas ce que je pense, est le suivant: la loi a été instaurée à la suite de demandes de ressortissants belges germanophones de faire à nouveau partie de l'Allemagne. Cette attitude a alors été considérée comme un crime contre l'État et des sanctions ont été prises. Dans son rapport, le procureur dit que les condamnations prononcées à l'époque étaient beaucoup plus sévères et qu'aucune comparaison ne peut être établie avec la situation actuelle, car les personnes arrêtées lors de l'action menée à Bruxelles étaient condamnées à des peines peu importantes.

À mes yeux, une demande de sécession est légitime si le demandeur n'a recours ni à la violence ni au terrorisme. Mon évaluation est donc plutôt inverse à celle qui a été donnée sur papier.

J'ai fait part de ma position au chef de cabinet du ministre de la Justice et lui ai transmis tous les documents relatifs à ce sujet. Je n'insisterai pas cependant si je sais à l'avance que la réponse sera la même.

J'estime donc que l'on peut introduire une telle demande. La nationalité doit être accordée dans des délais assez brefs, mais restons logiques et acceptons que la nationalité soit retirée quand les lois fondamentales ne sont pas respectées ou quand des actes de violence sont commis à l'égard d'innocents. La loi le permet et on ne veut pas l'appliquer. Je pense qu'il faudrait réfléchir sur ce point, même si cette réflexion me paraît inappropriée pour le moment.

J'en viens au problème de la coopération judiciaire. Il s'agit d'une question très sensible sur laquelle j'essaierai d'être aussi clair que possible. Si nous avons des garanties quant à la manière dont les personnes seront traitées en Algérie, pour ma part, je suis prêt à collaborer. Je ne veux pas donner l'impression que la Belgique pratique l'impunité, mais j'exige des garanties, même si ces dernières ne sont pas aisées à fournir. Je n'expulserai jamais quelqu'un si je ne suis pas convaincu qu'il sera traité convenablement. Qu'il soit détenu à vie, c'est à l'État souverain d'en décider, mais j'estime que certaines garanties sont indispensables. Je ne veux pas me lever le matin en pensant que la personne que j'ai expulsée la veille est morte. Ma position est donc très claire: la coopération n'est possible que moyennant ces conditions. Il faut être conscient que cette attitude n'est pas facile et qu'elle est source de danger pour notre pays. Le système adopté augmente les risques pour notre pays et il nous faudra en discuter à un moment donné.

Je tiens beaucoup à la nouvelle loi sur les organisations criminelles. Je ne suis guère favorable à la loi antiterrorisme dont les résultats ne sont pas certains. Je pense que la loi sur les organisations criminelles répond mieux aux problèmes auxquels nous sommes confrontés. Comme vous le savez, le G.I.A. est une organisation criminelle et le fait de collaborer avec elle est punissable. Dans l'enquête menée actuellement, nous devons prouver qu'il s'agit d'une association de malfaiteurs, ce qui n'est pas si facile. Or, nous devons passer par cet argument si nous voulons pouvoir agir contre le G.I.A.

La notion d'organisation criminelle est beaucoup plus large et nous offre plus de possibilités. Je prendrai un exemple plutôt que de m'étendre sur la théorie. Si quelqu'un participe aujourd'hui à Bruxelles à une réunion du G.I.A., cette personne coopère avec une organisation criminelle, puisque le G.I.A. répond à la définition que les textes donnent de l'organisation criminelle. Actuellement, la participation à une telle réunion ne signifie pas que l'on fasse partie d'une association de malfaiteurs. Dans le système actuel, la barre est placée beaucoup plus haute, ce qui nous rend la tâche plus difficile. En revanche, la législation sur les organisations criminelles nous offrirait les moyens de lutte nécessaires.

J'aborderai maintenant la question des moyens accordés aux cellules d'enquête. Selon les informations que j'ai reçues, les moyens dont elles disposent sont insuffisants. Mais il faut bien le reconnaître, toutes les cellules d'enquête se plaignent, à mon sens, avec raison, du manque de moyens. C'est un point que nous devons certainement examiner mais le moment n'est pas opportun car il faut d'abord procéder à la réforme des polices.

On dit souvent que notre nombre de policiers est trop élevé, je pense que l'on se base sur des chiffres qui datent d'il y a quelques années quand nous nous situions dans la moyenne européenne. Selon moi, il nous faudra bientôt reconnaître que si la police nationale doit procéder à des enquêtes très élaborées, que nous estimons importantes, le personnel devra être accru. Nous reviendrons sur cette question après la réforme, mais il me semble d'ores et déjà clair — je le constate tous les jours — que l'on ne peut vouloir une police de base performante, attentive et professionnelle en maintenant le même nombre d'agents. Même si le moment est mal choisi, car d'aucuns estiment que le nombre de policiers est trop élevé, il conviendra de comparer la situation belge à celle des autres pays qui, dans leur grande majorité, ont augmenté leurs effectifs. Nous devons aussi arriver à cette solution.

Au même titre qu'il existe une réserve administrative pour les manifestations, il conviendrait de disposer d'une réserve judiciaire pour des enquêtes spécifiques. Actuellement, le personnel que l'on détache pour une enquête importante est forcément retiré de services qui se trouvent ainsi démunis. J'ai visité, voici deux semaines, la B.S.R. d'Ostende où l'on constate actuellement la

présence d'un nombre considérable d'illégaux albanais et où l'on connaît un important problème de traite des êtres humains — environ 100 personnes par jour. Le service compétent composé de trois personnes est débordé. Les enquêtes un peu particulières se heurtent toujours à ce type de problème. Actuellement, je ne puis pas grand-chose. Je me suis entretenu à plusieurs reprises avec le commandant afin de répartir le travail suivant les nécessités, mais il y a des limites.

Mme la présidente. — La parole est à Mme Lizin.

Mme Lizin (PS). — Madame la présidente, je remercie le vice-Premier ministre de sa réponse détaillée. J'aimerais toutefois qu'il précise certains éléments. J'ai déposé une proposition de loi sur le terrorisme en tant que tel. En outre, il est également intéressant d'appliquer la loi sur les organisations criminelles.

Monsieur le vice-Premier ministre, vous avez parlé du G.I.A., mais le terrorisme de type intégriste ne se limite pas à cette organisation criminelle. Il s'agit de toute la filière qui remonte notamment à l'ex-F.I.S. C'est ce lien-là que vos propres services — je ne parle pas seulement de la gendarmerie — n'osent pas faire. Pourquoi ? Parce que ces gens ont été leurs copains pendant trop longtemps, et les copains des Français. L'erreur est de ne pas remonter jusqu'aux penseurs du système.

Vous avez dit, monsieur le vice-Premier ministre, que l'antiterrorisme était une priorité. Cependant, des bruits circulent selon lesquels ce problème sera noyé dans le cadre de la réforme des polices. Il serait très important que vous confirmiez le caractère prioritaire de cette question. (*Signe affirmatif du vice-Premier ministre.*) En effet, l'expertise, qui demande des années, est malheureusement trop limitée aujourd'hui. Prenons l'exemple du Kosovo. Dans ce cas-là aussi, on constate le même problème d'expertise : nécessité de s'adjoindre la collaboration de personnes qui parlent l'albanais et qui connaissent la situation sur place.

Je vous rappelle aussi que les services manquent de photocopies et de nombreuses choses de cet ordre qui pourraient contribuer à améliorer les conditions de travail. Votre visite là-bas serait également très bien perçue.

J'en viens à la nationalité. J'ai parlé à M. Eerdeken et aux responsables de la commission de la Chambre. Dans le cas des nationalités disons sensibles, pourrait-on exiger de cette commission qu'elle demande un rapport préalable de la Sûreté de l'État ou de l'Office des étrangers ? L'automatisme qui est la règle est un principe vraiment très dangereux. Peut-être pourriez-vous prendre une initiative à l'égard des membres de la commission des Naturalisations ?

M. Vande Lanotte, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur. — Cela appartient à la commission elle-même. C'est clair. Je pense que la Sûreté de l'État avait d'ailleurs rendu un avis,

dont j'ignore la teneur, sur les personnes en question. De plus, il arrive que certains individus soient sur le territoire sans que personne ne le sache.

Mme Lizin (PS). — Ne pourrait-on imaginer qu'une cellule spéciale de l'Office des étrangers ne fasse que répondre à ce type de risque ?

M. Vande Lanotte, vice-Premier ministre et ministre de l'Intérieur. — La répartition est ainsi faite : l'Office des étrangers s'occupe des séjours et des situations administratives et la Sûreté de l'État, de la question du terrorisme. C'est une bonne répartition car chaque service a son expertise.

Mme Lizin (PS). — Le dernier point que je souhaite évoquer est celui de la peine de mort. Évidemment, la peine de mort existe en Algérie, notamment pour les actes que nous avons évoqués. Si deux ou trois attentats similaires à ceux que subissent les habitants d'Alger étaient perpétrés chez nous, vous n'hésiteriez peut-être plus. Je ne veux pas préjuger de l'analyse qui serait faite de la peine de mort dans de telles circonstances, mais je pense que certains mouvements l'exigeraient. Nous serions certainement aussi négatifs à cet égard que vous l'êtes, mais il faut comprendre qu'en l'absence du risque de la peine de mort, le type de tueries auxquelles ces individus sont formés mentalement rend impossible toute issue autre que l'enfermement à très long terme. En effet, la rédemption ne se produit pas par miracle.

Je pense qu'il faut cesser d'être sentimental. Évidemment, il ne faut pas jeter les gens par la fenêtre des commissariats ! Il faut cependant réussir à établir des limites, ce qui fait également partie des négociations bilatérales que je ne puis que vous suggérer d'entreprendre en direct avec les pays concernés. Il faut être conscient que vous n'arriverez pas à modifier la loi algérienne sur les sanctions prévues pour les individus responsables des tueries. Si ces derniers se livraient chez nous à de tels actes, votre position serait sans doute plus facile. Je pense qu'il est vraiment urgent de négocier en la matière, de manière à en arriver à un traitement spécifique de ces terroristes, et je maintiens qu'il faut les renvoyer.

Mme la présidente. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Mesdames, messieurs, notre ordre du jour de ce matin est ainsi épuisé.

Onze agenda voor vanmorgen is afgewerkt.

Le Sénat se réunira cet après-midi à 15 heures.

De Senaat vergadert opnieuw deze namiddag om 15 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(*La séance est levée à 12 h 10.*)

(*De vergadering wordt gesloten om 12.10 uur.*)

SÉANCE DE L'APRÈS-MIDI — NAMIDDAGVERGADERING

PRÉSIDENTE DE M. MAHOX, PREMIER VICE-PRÉSIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER MAHOX, EERSTE ONDERVOORZITTER

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 15 h 10.
De vergadering wordt geopend om 15.10 uur.

EXCUSÉS — VERONTSCHULDIGD

Mme Leduc, MM. Foret, pour devoirs professionnels; Loones, Urbain, en mission à l'étranger, et Raes, pour raisons familiales, demandent d'excuser leur absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering: mevrouw Leduc, de heren Foret, wegens ambtsplichten; Loones, Urbain, met opdracht in het buitenland, en Raes, wegens familieaangelegenheden.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

MEDEDELINGEN — COMMUNICATIONS

Raad van State — Conseil d'État

De voorzitter. — Met toepassing van artikel 120 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State zendt de eerste voorzitter, het Vierjarenplan voor het beheersen en inhalen van de achterstand bij de afdeling administratie van de Raad van State.

En application de l'article 120 des lois coordonnées sur le Conseil d'État, le premier président du Conseil d'État transmet au Sénat le Plan quadriennal en vue de la maîtrise et de la résorption de l'arriéré à la section d'administration du Conseil d'État.

— Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden.

Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

Arbitragehof — Cour d'arbitrage

De voorzitter. — Met toepassing van artikel 76 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van het beroep tot vernietiging van artikel 47*decies*, § 2, van het decreet

van het Vlaamse Gewest van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen, ingevoegd bij artikel 2 van het decreet van 20 december 1989 houdende bepalingen tot uitvoering van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap, ingesteld door de Ministerraad (rolnummer 1277).

En application de l'article 76 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat le recours en annulation de l'article 47*decies*, § 2, du décret de la Région flamande du 2 juillet 1981 concernant la gestion des déchets, inséré par l'article 2 du décret du 20 décembre 1989 contenant des dispositions d'exécution du budget de la Communauté flamande, introduit par le Conseil des ministres (numéro du rôle 1277).

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof aan de voorzitter van de Senaat kennis van:

1. de prejudiciële vraag betreffende artikel 425 van het Wetboek van Strafvordering, gesteld door het Hof van Cassatie (rolnummer 1269);

2. de prejudiciële vraag betreffende artikel 68 van het Wetboek der Successierechten, gesteld door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Marche-en-Famenne (rolnummer 1301);

3. de prejudiciële vragen over artikel 8, § 2, vierde lid, van de wet van 10 juli 1996 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, gesteld door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel (rolnummers 1210 en 1282, samengevoegde zaken);

4. de prejudiciële vraag over artikel 7, vijfde lid, van het koninklijk besluit nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, gesteld door de Rechtbank van Eerste Aanleg te Brussel (rolnummer 1288).

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. la question préjudicielle concernant l'article 425 du Code d'instruction criminelle, posée par la Cour de cassation (numéro du rôle 1269);

2. la question préjudicielle concernant l'article 68 du Code des droits de succession, posée par le Tribunal de première instance de Marche-en-Famenne (numéro du rôle 1301);

3. les questions préjudicielles relatives à l'article 8, § 2, alinéa 4, de la loi du 10 juillet 1996 modifiant la loi du 15 décembre 1980 sur l'accès au territoire, le séjour, l'établissement et l'éloignement des étrangers, posées par le Tribunal de première instance de Bruxelles (numéros du rôle 1210 et 1282, affaires jointes);

4. la question préjudicielle concernant l'article 7, alinéa 5, de l'arrêté royal n° 50 du 24 octobre 1967 relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs salariés, posée par le Tribunal du travail de Bruxelles (numéro du rôle 1288).

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof, geeft de griffier van het Arbitragehof kennis aan de voorzitter van de Senaat van :

1. het arrest nr. 22/98, uitgesproken op 10 maart 1998, in zake de beroepen tot vernietiging :

— van het decreet van de Franse Gemeenschap van 20 december 1995 houdende de Algemene Uitgavenbegroting van de Franse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996 en van het decreet van 25 juli 1996 tot aanpassing van die begroting, in zoverre ze kredieten openen in programma 3 «Steun voor de Franstalige verenigingen van de gemeenten met een speciale taalregeling» van organisatieafdeling 61 («Algemene Zaken») van de sector «Cultuur en Communicatie» in «Tabel II — Ministerie van Cultuur en Sociale Zaken»;

— van het decreet van de Franse Gemeenschap van 25 juli 1996 houdende de Algemene Uitgavenbegroting van de Franse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1997, in zoverre het een krediet van 10,5 miljoen frank opent in programma 3 «Steun voor de Franstalige verenigingen van de gemeenten met een speciale taalregeling» van de gemeenten met een speciale taalregeling» van de gemeenten met een speciale taalregeling» van organisatieafdeling 61 («Algemene Zaken») van de sector «Cultuur en Communicatie» in «Tabel I — Ministerie van Cultuur en Sociale Zaken»;

— van artikel 1 van het decreet van de Franse Gemeenschap van 20 december 1996 houdende de tweede aanpassing van de Algemene Uitgavenbegroting van de Franse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996 en houdende aanpassing van het decreet houdende de Algemene Uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 1997, in zoverre dat artikel een krediet opent van 32 miljoen frank, en ten minste het daarin begrepen krediet van 10,5 miljoen frank voor steun voor de Franstalige verenigingen van de gemeenten met een speciale taalregeling, in programma 1 «Informatie over, bevordering, uitstraling van de Franse taal en cultuur en de Franse Gemeenschap» van organisatieafdeling 31 («Algemene Zaken») van de sector «Secretariaat-Generaal» in «Tabel II — Ministerie van Cultuur en Sociale Zaken», en van de artikelen 2 en 4 van hetzelfde decreet (rolnummers 988, 990, 1068, 1088 en 1089, samengevoegde zaken);

2. het arrest nr. 23/98, uitgesproken op 10 maart 1998, in zake de prejudiciële vragen over :

— artikel 317 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 1994 betreffende de hogescholen in de Vlaamse Gemeenschap, zoals aangevuld bij artikel 133 van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juli 1996 betreffende het onderwijs VII;

— de artikelen 133 en 148, 5°, van het voormelde decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juli 1996;

— artikel 323, § 2, van het voormelde decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 13 juli 1994, gesteld door de Raad van State (rolnummers 1057, 1093, 1099 en 1102, samengevoegde zaken);

3. het arrest nr. 24/98, uitgesproken op 10 maart 1998, in zake de prejudiciële vragen over artikel 17 van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 9 september 1993 houdende de wijziging (van de Huisvestingcode) voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en betreffende de sector van de sociale huisvesting, en artikel 9 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, gesteld door de Raad van State (rolnummer 1048);

4. het arrest nr. 25/98, uitgesproken op 10 maart 1998, in zake het beroep tot vernietiging van artikel 21, § 2, van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 8 juli 1996 betreffende het onderwijs VII, ingesteld door J. Nelissen (rolnummer 1062);

5. het arrest nr. 26/98, uitgesproken op 10 maart 1998, in zake de prejudiciële vraag betreffende artikel 23 van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken, gesteld door de Raad van State (rolnummer 1095);

6. het arrest nr. 27/98, uitgesproken op 10 maart 1998, in zake de vordering tot schorsing van de artikelen 24/26, § 3, tweede lid, en 24/34, § 2, van de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut van het personeel van het operationeel korps van de rijkswacht, zoals respectievelijk vervangen en aangevuld bij de artikelen 2 en 3 van de wet van 16 juli 1997 tot wijziging van voormelde wet, ingesteld door de Syndicale Federatie van de Belgische Rijkswacht en anderen (rolnummer 1261).

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie au président du Sénat :

1. l'arrêt n° 22/98, rendu le 10 mars 1998, en cause des recours en annulation :

— du décret de la Communauté française du 20 décembre 1995 contenant le budget général des Dépenses de la Communauté française pour l'année budgétaire 1996 et du décret du 25 juillet 1996 contenant l'ajustement de ce budget, en tant qu'ils ouvrent des crédits dans le programme 3 «Aide aux associations francophones des communes à statut linguistique spécial» de la division organique 61 («Affaires générales») du secteur «Culture et Communication» dans le «Tableau II — Ministère de la Culture et des Affaires sociales»;

— du décret de la Communauté française du 25 juillet 1996 contenant le budget général des Dépenses de la Communauté française pour l'année budgétaire 1997, en tant qu'il ouvre un crédit de 10,5 millions de francs dans le programme 3 «Aide aux associations francophones des communes à statut linguistique spécial» de la division organique 61 («Affaires générales») du secteur «Culture et Communication» dans le «Tableau I — Ministère de la Culture et des Affaires sociales»;

— de l'article 1er du décret de la Communauté française du 20 décembre 1996 contenant le deuxième ajustement du budget général des Dépenses de la Communauté française pour l'année budgétaire 1996 et adaptant le décret contenant le budget général des Dépenses de 1997, en tant que cet article ouvre un crédit de 32 millions de francs, et au moins le crédit de 10,5 millions de francs qui y est inclus pour l'aide aux associations francophones des communes à statut linguistique spécial, dans le programme 1 «Information, promotion, rayonnement de la langue et de la culture française et de la Communauté française» de la division organique 31 («Affaires générales») du secteur «Secrétariat général» dans le «Tableau II — Ministère de la Culture et des Affaires sociales» et des articles 2 et 4 du même décret (numéros du rôle 988, 990, 1068, 1088 et 1089, affaires jointes);

2. l'arrêt n° 23/98, rendu le 10 mars 1998, en cause des questions préjudicielles concernant :

— l'article 317 du décret de la Communauté flamande du 13 juillet 1994 relatif aux instituts supérieurs en Communauté flamande, complété par l'article 133 du décret de la Communauté flamande du 8 juillet 1996 relatif à l'enseignement VII;

— les articles 133 et 148, 5°, du décret de la Communauté flamande du 8 juillet 1996 précité;

— l'article 323, § 2, du décret de la Communauté flamande du 13 juillet 1994 précité, posées par le Conseil d'État (numéros du rôle 1057, 1093, 1099 et 1102, affaires jointes);

3. l'arrêt n° 24/98, rendu le 10 mars 1998, en cause des questions préjudicielles concernant l'article 17 de l'ordonnance de la Région de Bruxelles-Capitale du 9 septembre 1993 portant modification du Code du logement pour la Région de Bruxelles-Capitale et relative au secteur du logement social, et l'article 9 de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux institutions bruxelloises, posées par le Conseil d'État (numéro du rôle 1048);

4. l'arrêt n° 25/98, rendu le 10 mars 1998, en cause du recours en annulation de l'article 21, § 2, du décret de la Communauté flamande du 8 juillet relatif à l'enseignement VII, introduit par J. Nelissen (numéro du rôle 1062);

5. l'arrêt n° 26/98, rendu le 10 mars 1998, en cause de la question préjudicielle concernant l'article 23 des lois coordonnées du 18 juillet 1966 sur l'emploi des langues en matière administrative, posée par le Conseil d'État (numéro du rôle 1095);

6. l'arrêt n° 27/98, rendu le 10 mars 1998, en cause de la demande de suspension des articles 24/26, § 3, alinéa 2, et 24/34, § 2, de la loi du 27 décembre 1973 relative au statut du personnel du corps opérationnel de la gendarmerie, tels qu'ils ont été respectivement remplacé et complété par les articles 2 et 3 de la loi du 16 juillet 1997 portant modification de la loi précitée, introduite par la Fédération syndicale de la gendarmerie belge et autres (numéro du rôle 1261).

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

Herverdeling van de arbeid in de openbare sector

Redistribution du travail dans le secteur public

De voorzitter. — Bij brief van 17 maart 1998 deelt de minister van Openbaar Ambt, met toepassing van artikel 26 van de wet van 10 april 1995 betreffende de herverdeling van de arbeid in de openbare sector, aan de Senaat het verslag mee betreffende de toepassing van deze wet gedurende 1997.

Par lettre du 17 mars 1998, le ministre de la Fonction publique transmet au Sénat, conformément à l'article 26 de la loi du 10 avril 1995 relative à la redistribution du travail dans le secteur public, le rapport sur l'application de cette loi pendant l'année 1997.

— Verzending naar de commissie voor de Sociale Aangelegenheden.

Envoi à la commission des Affaires sociales.

Overzending van koninklijke besluiten

Transmission d'arrêtés royaux

De voorzitter. — Met toepassing van artikel 3bis van de gecoördineerde wetten op de Raad van State zendt de minister van Ambtenarenzaken aan de Senaat over, vóór de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*, het koninklijk besluit tot wijziging van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen, uitgevaardigd met toepassing van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, evenals het verslag aan de Koning, de tekst van het ontwerpbesluit dat voor advies werd voorgelegd aan de afdeling wetgeving van de Raad van State en het advies van de Raad van State.

En vertu de l'article 3bis des lois coordonnées sur le Conseil d'État, le ministre de la Fonction publique transmet au Sénat, avant sa publication au *Moniteur belge*, l'arrêté royal modifiant la loi du 8 avril 1965 instituant les règlements du travail, pris en exécution de la loi du 19 décembre 1974 organisant les relations entre les autorités publiques et les syndicats des agents relevant de

ces autorités, ainsi que le rapport au Roi, le texte du projet d'arrêté soumis à l'avis de la section de législation du Conseil d'État et l'avis du Conseil d'État.

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

NON-EVOCATIE — NON-ÉVOCATION

De voorzitter. — Bij boodschap van 17 maart 1998 heeft de Senaat aan de Kamer van volksvertegenwoordigers terugbezorgd, met het oog op de koninklijke bekrachtiging, het volgende niet-gevoerde wetsontwerp:

Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 19 juli 1983 op het leerlingwezen voor beroepen uitgeoefend door werknemers in loondienst.

Par message du 17 mars 1998, le Sénat a retourné à la Chambre des représentants, en vue de la sanction royale, le projet de loi non évoqué qui suit:

Projet de loi modifiant la loi du 19 juillet 1983 sur l'apprentissage de professions exercées par des travailleurs salariés.

— Voor kennisgeving aangenomen.

Pris pour notification.

VERZOEKSCHRIFTEN — PÉTITIONS

De voorzitter. — Bij verzoekschrift uit Vosselaar zendt de burgemeester van deze gemeente aan de Senaat een motie over inzake de toekenning van stemrecht aan onderdanen van de Europese Unie bij de gemeenteraadsverkiezingen, aangenomen door de gemeenteraad op 5 maart 1998.

Bij verzoekschrift uit Tervuren zendt de burgemeester van deze gemeente aan de Senaat een motie over inzake de toekenning van stemrecht aan onderdanen van de Europese Unie bij de gemeenteraadsverkiezingen, aangenomen door de gemeenteraad op 5 maart 1998.

Par pétition établie à Vosselaar, le bourgmestre de cette commune transmet au Sénat une motion relative à l'octroi du droit de vote pour les élections communales aux citoyens de l'Union européenne, adoptée par le conseil communal le 5 mars 1998.

Par pétition établie à Tervuren, le bourgmestre de cette commune transmet au Sénat une motion relative à l'octroi du droit de vote pour les élections communales aux citoyens de l'Union européenne, adoptée par le conseil communal le 5 mars 1998.

— Neergelegd ter griffie.

Dépôt au greffe.

VOORSTELLEN — PROPOSITIONS

Indiening — Dépôt

De voorzitter. — De volgende voorstellen werden ingediend:

A. Wetsvoorstellen

Artikel 81

1° Wetsvoorstel houdende inkorting van de administratieve hechtenis van buitenlanders die illegaal op het Belgisch grondgebied verblijven (van mevrouw Lizin c.s.).

2° Wetsvoorstel tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 20 van 20 juli 1970 tot vaststelling van de tarieven van de belasting over de toegevoegde waarde en tot indeling van de goederen en de diensten bij die tarieven (van de heer Hatry).

B. Voorstellen van resolutie

1° Voorstel van resolutie betreffende het vaststellen van een bijzondere procedure om naar aanleiding van de politievervorming vrouwelijke politieagenten in dienst te nemen (van mevrouw Lizin).

2° Voorstel van resolutie betreffende de samenwerking tussen de federale fiscale administratie en de gemeenschappen ter democratisering van de toekenning van studietoelagen (van mevrouw Maximus en de heer Santkin).

3° Voorstel van resolutie betreffende het Koerdische vraagstuk en de Koerdische vluchtelingen (van mevrouw Thijs c.s.).

Les propositions ci-après ont été déposées :

A. Propositions de loi

Article 81

1° Proposition de loi visant à réduire la durée de la détention administrative des étrangers en séjour illégal sur le territoire belge (de Mme Lizin et consorts).

2° Proposition de loi modifiant l'arrêté royal n° 20 du 20 juillet 1970 fixant les taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux (de M. Hatry).

B. Propositions de résolution

1° Proposition de résolution relative à une procédure exceptionnelle de recrutement de femmes policiers, à l'occasion de la réforme des polices (de Mme Lizin).

2° Proposition de résolution relative à la coopération entre l'administration fiscale fédérale et les communautés en vue de démocratiser l'octroi des allocations d'études (de Mme Maximus et M. Santkin).

3° Proposition de résolution relative à la question du Kurdistan et aux réfugiés kurdes (de Mme Thijs et consorts).

Deze voorstellen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Ces propositions seront traduites, imprimées et distribuées.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Il sera statué ultérieurement sur la prise en considération.

VRAGEN OM UITLEG — DEMANDES D'EXPLICATIONS

Indiening — Dépôt

De voorzitter. — Het bureau heeft volgende vragen om uitleg ontvangen :

1. van de heer Bourgeois aan de minister van Buitenlandse Zaken en aan de minister van Landsverdediging over «het NAVO-hoofdkwartier»;

2. van de heer Jonckheer aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de stand van zaken met betrekking tot de bilaterale ontwikkelingssamenwerking met de Republiek Rwanda»;

3. van de heer Goris aan de minister van Landsverdediging over «de geplande hervormingen van de sociale dienst van de krijgsmacht»;

4. van de heer Mahoux aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking over «de stand van zaken met betrekking tot de Belgische ontwikkelingssamenwerking met Rwanda».

Deze vragen worden naar de plenaire vergadering verzonden.

Le bureau a été saisi des demandes d'explications suivantes :

1. de M. Bourgeois au ministre des Affaires étrangères et au ministre de la Défense nationale sur «le quartier général de l'O.T.A.N.»;

2. de M. Jonckheer au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «l'état de la coopération bilatérale avec la République du Rwanda»;

3. de M. Goris au ministre de la Défense nationale sur «les réformes projetées du service social des forces armées»;

4. de M. Mahoux au secrétaire d'État à la Coopération au Développement sur «l'état de la politique belge de coopération au développement au Rwanda».

Ces demandes sont envoyées à la séance plénière.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

Intrekking

PROPOSITION DE RÉOLUTION

Retrait

De voorzitter. — Aan het bureau wordt medegedeeld dat mevrouw Thijs haar voorstel van resolutie betreffende de toestand in de West-Afrikaanse republiek Liberia wenst in te trekken.

Dit voorstel van resolutie is thans aanhangig bij de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Ik stel u dus voor dit voorstel van resolutie van onze agenda af te voeren.

Il est communiqué au bureau que Mme Thijs désire retirer sa proposition de résolution concernant la situation de la République du Libéria.

Cette proposition de résolution est actuellement pendante à la commission des Affaires étrangères.

Je vous propose dès lors de rayer cette proposition de résolution de notre ordre du jour.

PROPOSITIONS — VOORSTELLEN

Prise en considération — Inoverwegingneming

M. le président. — L'ordre du jour appelle la discussion sur la prise en considération de propositions.

Aan de orde is thans de bespreking over de inoverwegingneming van voorstellen.

La liste des propositions à prendre en considération, a été distribuée, avec indication des commissions auxquelles le bureau envisage de les envoyer.

Je prie les membres qui auraient des observations à formuler, de me les faire connaître avant la fin de la séance.

Sauf suggestions divergentes, je considérerai les propositions comme prises en considération en envoyées aux commissions indiquées par le bureau.

De lijst van de in overweging te nemen voorstellen met opgave van de commissies waarnaar het bureau van plan is ze te verzenden, is rondgedeeld.

Leden die opmerkingen mochten hebben, gelieven mij die voor het einde van de vergadering te doen kennen.

Tenzij er afwijkende suggesties zijn, neem ik aan dat die voorstellen in overweging zijn genomen en verzonden naar de commissies die door het bureau zijn aangeduid.

QUESTION ORALE DE M. HATRY AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES FINANCES ET DU COMMERCE EXTÉRIEUR ET AU MINISTRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES SUR «LE FONDS ASIATIQUE DE DÉVELOPPEMENT»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER HATRY AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN OVER «HET AZIATISCH ONTWIKKELINGSFONDS»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Hatry au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur et au ministre des Affaires étrangères.

La parole est à M. Hatry.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, la Chambre des représentants a approuvé, le 5 février 1998, le projet de loi autorisant la Belgique à augmenter sa contribution au Fonds asiatique de développement de 586,775 millions de francs belges.

Témoignant comme toujours de beaucoup de discernement, le Sénat n'a pas jugé opportun d'évoquer ce projet.

Il me revient qu'à ce jour seuls deux pays appartenant à la « constituante » — correspondant au terme anglais *constituency*, plus souvent utilisé — existant au sein de la Banque asiatique de développement et comprenant la Belgique, la France, l'Italie, l'Espagne et la Suisse n'ont pas déposé leurs instruments de ratification : il s'agit de la Belgique et de l'Italie.

Étant donné la sévérité de la crise économique et politique en Asie, il serait indispensable que la Belgique dépose les instruments de ratification avant l'assemblée annuelle prochaine de la Banque asiatique de développement, qui se tiendra à Genève à partir du 27 avril 1998.

Les ministres des Finances et des Affaires étrangères peuvent-ils garantir qu'il en sera bien ainsi, pour éviter de paralyser ou de limiter, en ce moment, cette initiative heureuse de reconstruction du Fonds asiatique de développement ?

M. le président. — La parole est à M. Maystadt, vice-Premier ministre.

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Monsieur le président, il est dans mes intentions de déposer l'instrument de contribution de la Belgique à la sixième reconstitution du Fonds asiatique de développement dès que toutes les formalités légales et administratives auront été accomplies, ce qui, je l'espère, se produira au plus tard au moment de l'assemblée annuelle de la banque qui se tiendra à Genève à partir du 29 avril prochain. Un maximum d'efforts est déployé en ce sens.

Les documents relatifs à l'approbation parlementaire ont été réceptionnés par mon cabinet le 12 mars. La loi a été signée par moi-même le 13 mars et transmise le 16 mars, pour contresignature, au ministre des Affaires étrangères, après quoi elle sera soumise à la sanction royale et publiée au *Moniteur belge*. L'administration de la Trésorerie a, d'ores et déjà, pris les dispositions nécessaires pour que cette publication intervienne le plus rapidement possible; le projet de texte a déjà été transmis à l'imprimerie du *Moniteur belge* le 16 mars.

Dès que la date de la sanction royale sera connue, je serai en mesure de signer l'arrêté royal m'autorisant à déposer l'instrument de contribution. Cet arrêté sera ensuite soumis à la signature du ministre des Affaires étrangères puis à la sanction royale avant d'être publié au *Moniteur belge*. Dans ce cas également, l'administration de la Trésorerie prendra toutes les dispositions pour que ces formalités soient accomplies avec la plus grande diligence.

J'ai obtenu l'assurance de mon collègue des Affaires étrangères qu'il mettra tout en œuvre pour traiter ce dossier avec la diligence et la célérité qui s'imposent.

Enfin, je tiens à rassurer M. Hatry en lui signalant que le fait que la Belgique n'ait pas encore déposé son instrument de contribution n'est pas, à brève échéance, de nature à compromettre l'action du Fonds asiatique.

M. le président. — La parole est à M. Hatry pour une réplique.

M. Hatry (PRL-FDF). — Monsieur le président, je remercie le ministre des Finances pour la précision des renseignements communiqués et la rapidité avec laquelle il a lui-même traité ce dossier de façon à ce que tout soit en ordre le 27 ou le 29 avril. Je note avec intérêt que l'on agira avec diligence et célérité. Je terminerai en souhaitant que cet accord ne figure pas au nombre des 417 traités qui sont en retard aux Affaires étrangères.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

QUESTION ORALE DE M. POTY AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES FINANCES ET DU COMMERCE EXTÉRIEUR SUR « LES FRAIS DE CONVERSION À LA MONNAIE UNIQUE »

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER POTY AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN FINANCIËN EN BUITENLANDSE HANDEL OVER « DE OMREKENINGSKOSTEN VOOR DE EURO »

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Poty au vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur.

La parole est à M. Poty.

M. Poty (PS). — Monsieur le président, la question de savoir qui prendra en charge les frais de conversion des monnaies nationales en euros à partir de 1999 se pose déjà à tout un chacun.

Lors d'une table ronde organisée récemment et consacrée aux aspects pratiques de l'introduction de la monnaie unique, une opposition est apparue entre les banques, qui n'excluent pas, du moins certaines d'entre elles, de facturer à leurs clients, certains services liés à l'introduction de l'euro, et les associations de consommateurs qui demandent que la Commission européenne prenne des mesures contraignantes afin qu'aucun frais de conversion ne soit imposé aux citoyens.

À ce stade, la Commission européenne se prononce pour une approche douce et ne prévoit pas de légiférer : elle devrait proposer prochainement une recommandation prévoyant de « bonnes pratiques » à respecter par les établissements bancaires.

Il serait inadmissible, monsieur le vice-Premier ministre, que les banques puissent tirer des profits de l'introduction de l'euro en répercutant le coût de leurs investissements sur les consommateurs. À cet égard, les associations de consommateurs souhaitent que la Commission européenne aille plus loin dans l'interdiction des prélèvements de frais car elles jugent suspect le refus de toute réglementation par les banques.

Le code de conduite représente une solution à plus long terme et la période critique de transition du 1er janvier 1999 au 1er janvier 2002 est assez courte.

Le Comité des consommateurs, appuyé par le B.E.U.C. — Bureau européen des unions de consommateurs — conclut « que l'effet que produirait sur les citoyens européens le prélèvement de frais de conversion pour une opération réalisée dans la monnaie unique serait totalement désastreux ».

Quelle est la position de votre département en la matière ?

Quelles sont les mesures prises pour rassurer les organisations de consommateurs et éviter que certaines banques ne taxent en fait les comportements « europhiles » ?

M. le président. — La parole est à M. Maystadt, vice-Premier ministre.

M. Maystadt, vice-Premier ministre et ministre des Finances et du Commerce extérieur. — Monsieur le président, il est important de distinguer la monnaie scripturale de la monnaie fiduciaire. Les conversions dans le cadre de la monnaie scripturale appartiennent au domaine informatique. Quant à l'échange des billets et des pièces, il représente un défi logistique.

Au cours de la période de transition, s'étalant du 1er janvier 1999 au 31 décembre 2001, tous les paiements scripturaux pourront s'effectuer en francs belges ou en euros, indépendamment de la monnaie de compte. En Belgique, la conversion de ces paiements se fera par le secteur bancaire, de façon gratuite et transparente, pour tous les titulaires de comptes. Les avoirs en compte — comptes à vue, comptes d'épargne, livrets, ... — seront convertis par les banques au moment voulu par les titulaires. Les comptes non encore convertis en date du 31 décembre 2001 à l'initiative des clients seront convertis d'office par les banques. Cette conversion obligatoire des avoirs sera transparente et gratuite pour les titulaires de comptes. Lors de la rédaction des « lignes de force financières du schéma national de place » approuvées par le

Conseil des ministres du 2 août 1996, les banques s'étaient engagées à garantir la gratuité des conversions. À partir du 1er janvier 2002, il n'y aura plus de comptes en banque libellés en francs belges et tous les paiements scripturaux se feront uniquement en euros, de sorte que le problème sera réglé.

Les billets et monnaies en francs belges seront remplacés par des billets et monnaies en euros à partir du 1er janvier 2002. Pendant une certaine période — que nous espérons la plus courte possible — ces deux monnaies — francs belges et euros — circuleront dans le commerce. Il conviendra d'appliquer en la matière le principe retenu par la Commission européenne selon lequel tout ce qui est obligatoire pour les particuliers et les entreprises doit être gratuit. Le coût de cette énorme opération sera donc supporté par les banques et, de diverses manières, par l'État. En effet, les banques pourront déduire ces coûts de leurs bénéfices imposables et paieront dès lors moins d'impôts ces années-là. En outre, il est très probable que nous ferons appel à des services de l'État, à l'armée notamment, pour effectuer ces opérations. Une partie des coûts de transport et de stockage des pièces et billets sera par conséquent prise en charge par un service public.

M. le président. — La parole est à M. Poty pour une réplique.

M. Poty (PS). — Monsieur le président, j'espère que l'administration des Contributions surveillera attentivement les déductions fiscales réalisées par les banques.

M. le président. — L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER ANCIAUX AAN DE VICE-EERSTE MINISTER EN MINISTER VAN FINANCIËN EN BUITENLANDSE HANDEL OVER «HET VERLENEN VAN FISCALE AMNESTIE AAN DE BELGISCHE DIAMANTSECTOR»

QUESTION ORALE DE M. ANCIAUX AU VICE-PREMIER MINISTRE ET MINISTRE DES FINANCES ET DU COMMERCE EXTÉRIEUR SUR «L'OCTROI DE L'AMNISTIE FISCALE AU SECTEUR DIAMANTAIRE BELGE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Anciaux aan de vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel.

Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, in *De Morgen* van gisteren 18 maart wordt gemeld dat de Belgische diamantsector aan de federale regering de toestemming heeft gevraagd om in het kader van een fiscale amnestie-operatie ontdoken kapitalen uit het buitenland naar België te mogen terugbrengen tegen een eenmalige bevrijdende belasting van 10%. Dit is een van de elementen die de diamantsector naar voren schuift om zijn leiderspositie in de handel van diamant op wereldvlak te handhaven. Deze sector kwam vorig jaar zwaar in opspraak toen ontdekt werd dat inbreuken op de wetgeving er schering en inslag zijn. Dat pleidooi voor fiscale amnestie voor deze specifieke sector sluit helemaal aan bij de argumentering die door sommige senatoren wordt gebruikt in het debat over een algemene fiscale amnestiemaatregel. Volgens hen toont de praktijk aan dat men er met het huidige arsenaal aan repressiemiddelen niet in slaagt de ontdoken kapitalen terug naar België te brengen en dat een algemene amnestiemaatregel ten goede zou komen aan de staatsfinanciën en dus ook aan de gemeenschap.

Zal de regering ingaan op het verzoek van de Antwerpse diamantsector en fiscale amnestie verlenen? Welke belastingvoet zal hierbij dan worden gehanteerd? Wat is het standpunt van de regering ten opzichte van de andere genomen maatregelen, zoals het herinvoeren van het Don Pedro-systeem?

Wat is het standpunt van de regering ten opzichte van het verlenen van fiscale amnestie in het algemeen?

De voorzitter. — Het woord is aan vice-eerste minister Maystadt.

De heer Maystadt, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Mijnheer de voorzitter, ik heb geen enkel initiatief genomen in de richting van fiscale amnestie in het voordeel van de Belgische diamantsector. Ik heb mij ertoe beperkt het memorandum van de sector in ontvangst te nemen en het voor onderzoek door te geven naar mijn administratie. Het hoofdbestuur van de directe belastingen is nog volop met dit onderzoek bezig.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux voor een repliek.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, ik begrijp dat men kort wil zijn, maar dit antwoord vind ik toch wel net iets te kort.

Ik heb de vice-eerste minister niet alleen gevraagd wat er op administratief vlak aan de gang is. Hij is al lang, wellicht langer dan hem lief is, minister van Financiën. Het is bijgevolg toch niet abnormaal dat ik hem vraag wat zijn mening is over fiscale amnestie.

De heer Maystadt, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Ik ben geen voorstander van fiscale amnestie!

De heer Anciaux (VU). — Fiscale amnestie wordt dus ook niet in overweging genomen? Er wordt dus niet onderhandeld met de diamantsector?

De heer Maystadt, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Niet over fiscale amnestie.

De heer Anciaux (VU). — Ik noteer dat. Wordt er ook niet onderhandeld over bepaalde aanslagvoeten die zouden kunnen worden gehanteerd voor gelden die vanuit het buitenland terugkomen? Dat is mijn vraag.

De heer Maystadt, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Er zijn onderhandelingen aan de gang tussen mijn administratie en de sector over de correcte toepassing van de fiscale wetgeving.

De heer Anciaux (VU). — Dus zijn er onderhandelingen met de diamantsector over het bepalen van een aanslagvoet conform de fiscale wetgeving.

De heer Maystadt, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — Neen!

De heer Anciaux (VU). — Geldt deze maatregel alleen voor de diamantsector of is het een algemene maatregel die dient om sommen geld vanuit het buitenland naar België over te hevelen op basis van de fiscale wetgeving? Zal men hierbij bepalen welke aanslagvoet voor deze sommen van toepassing is? Dit staat immers in de fiscale wetgeving.

De heer Maystadt, vice-eerste minister en minister van Financiën en Buitenlandse Handel. — De fiscale wetgeving moet in de diamantsector net als in alle andere sectoren worden toegepast.

De heer Anciaux (VU). — Blijkbaar houdt de vice-eerste minister het bij deze uitleg.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER DEVOLDER AAN
DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID EN PENSIOE-
NEN OVER «SOFTDRUGS»

QUESTION ORALE DE M. DEVOLDER AU MINISTRE DE
LA SANTÉ PUBLIQUE ET DES PENSIONS SUR «LES
DROGUES DOUCES»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Devolder aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen.

Staatssecretaris Moreels antwoordt namens zijn collega.

Het woord is aan de heer Devolder.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de voorzitter, in de Kamer van volksvertegenwoordigers heeft men heel wat denkwerk verricht over het te voeren drugsbeleid. Er gingen zelfs stemmen op om het gebruik van softdrugs, waaronder marihuana, niet langer strafbaar te stellen. Op een congres over het drugsbeleid dat door professor De Ruyver werd georganiseerd, voerden onze eminente ministers hierover voortvarend het woord.

Momenteel is in het Verenigd Koninkrijk een marihuana-plant voor geneeskundige doeleinden geregistreerd, Marinol genaamd. Dit product is noch in België noch in Nederland geregistreerd. In Nederland kan een apotheker Marinol verkopen, indien er een toestemming is van de Algemene Gezondheidsinspectie en een voorschrift met een verklaring van een arts. Belgische patiënten zouden zich in theorie in Nederland kunnen bevoorraden, maar dan moeten ze wel aan alle voorwaarden voldoen, wat in de praktijk moeilijk haalbaar is.

Ook de Belgische apothekers zouden Marinol kunnen invoeren en ter beschikking stellen van patiënten die een geneeskundig voorschrift voorleggen, maar dan moet er terzake wel een strenge reglementering komen. Het gaat immers om een verdovend middel. Men zou dezelfde voorwaarde kunnen opleggen als in Nederland.

Denkt de minister dat men marihuana nog langer als een legaliseerbare softdrug kan beschouwen nu blijkt dat het geregistreerde product aan de kwaliteitseisen van een geneesmiddel dient te voldoen en dat het in Nederland alleen maar onder zeer strikte voorwaarden ter beschikking kan worden gesteld?

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Moreels.

De heer Moreels, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de eerste minister. — Mijnheer de voorzitter, het is nooit de bedoeling geweest om softdrugs te legaliseren. De regering wil dat marihuana opgenomen blijft in de wet van 24 februari 1921 betreffende het verhandelen van gifstoffen, slaapmiddelen en verdovende middelen, ontsmettingsstoffen en antiseptica.

Het rapport van de Kamer van juni 1997 over het drugsbeleid bevat de aanbeveling dat de vervolging voor het gebruik van cannabis strafrechtelijk als de laagste prioriteit in het vervolgingsbeleid ten aanzien van drugs moet worden beschouwd. Deze aanbeveling van het Parlement zal eerstdaags worden omgezet in een nota van de minister van Justitie aan de procureurs-generaal.

Marinol is een geneesmiddel op basis van het actieve product dronabinol of 9-delta-THC dat oorspronkelijk afkomstig is uit de Verenigde Staten en Canada en dat als anti-emeticum — anti-brakmiddel — wordt gebruikt tegen braakneigingen bij patiënten die chemotherapie ondergaan. Dat actieve bestanddeel wordt inderdaad uit cannabis getrokken. Het geneesmiddel is in België niet geregistreerd en er werd evenmin een aanvraag tot registratie ingediend. Het enige wat het geneesmiddel gemeen heeft met marihuana, is dat het hetzelfde effect oplevert met betrekking tot het onderdrukken van braakneigingen. Het geneesmiddel heeft geen enkel roesgevend effect. Het heeft dus niets te maken met druggebruik.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Devolder voor een repliek.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de voorzitter, het verheugt mij dat ook de minister van Justitie aanwezig is. Hij heeft opvallende uitspraken gedaan op het congres Drugbeleid 2000.

De heer Swaelen treedt als voorzitter op

Dat de staatssecretaris, die een academische opleiding heeft gehad en het diploma van arts heeft behaald, dit wetenschappelijke antwoord heeft voorgelezen, verwondert mij. Marinol is en blijft een extract van marihuana. Het is bewezen dat extracten veel gevaarlijker zijn dan producten die in de natuur voorkomen omdat in extracten de natuurlijke ingrediënten die bijwerkingen neutraliseren, ontbreken.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE M. MAHOUX AU SECRÉTAIRE
D'ÉTAT À LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT
SUR «LA NOUVELLE RÉPARTITION DES SUBSIDES
PRÉVUE PAR LES ARRÊTÉS D'APPLICATION RÉGIS-
SANT LE COFINANCEMENT DES O.N.G.»

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER MAHOUX AAN DE
STAATSSECRETARIS VOOR ONTWIKKELINGSSA-
MENWERKING OVER «DE NIEUWE VERDELING VAN
DE SUBSIDIES ZOALS DIE IS VASTGESTELD IN DE
UITVOERINGSBESLUITEN BETREFFENDE DE MEDEFI-
NANCIERING VAN DE NGO'S»

M. le président. — L'ordre du jour appelle la question orale de M. Mahoux au secrétaire d'État à la Coopération au Développement.

La parole est à M. Mahoux.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le président, les O.N.G. avaient favorablement accueilli le souhait du secrétaire d'État de rendre plus cohérente, compétente et transparente la coopération belge au développement.

Les O.N.G. et leurs partenaires avaient cru au dialogue que vous aviez engagé, monsieur le secrétaire d'État. Aujourd'hui, l'amertume est grande du côté des O.N.G. francophones, et ce malgré l'entrevue que vous leur avez accordée ce lundi 16 mars. À en croire certaines coupures de presse, des réactions se sont également manifestées dans le nord du pays.

Que constate-t-on au niveau des arrêtés d'application régissant le cofinancement des O.N.G. ?

D'une part, le déséquilibre qui existerait avant la réforme, entre les O.N.G. francophones et les O.N.G. néerlandophones, au niveau de l'attribution de subsides n'est pas corrigé. Les O.N.G. francophones obtiennent pour le plan d'action 1998, 16%, les O.N.G. flamandes 52% et les O.N.G. bilingues 32% des subsides. Dix grandes O.N.G. — six flamandes et quatre bilingues — obtiennent 70% des moyens disponibles; elles sont pour la plupart catholiques. Que l'on me comprenne bien: selon moi, la validité des projets défendus ne doit pas être établie en fonction de l'origine de ceux qui les présentent. Il me paraît paradoxal que l'application d'une grille d'analyse objective ait pour conséquence qu'aucun projet émanant d'O.N.G. francophones non confessionnelles ne semble digne d'intérêt. Selon le plan d'action, après distribution linguistique du groupe bilingue selon une clé 40/60, les francophones se voient attribuer 31,72% des subsides et les néerlandophones 68,27% au lieu de, pour 1991, respectivement, 38,08% et 61,92%.

D'autre part, il avait été dit que les O.N.G. qui conjuguaient leurs efforts de travail obtiendraient davantage de moyens. Or, la répartition montre clairement que tel n'est absolument pas le cas sur le plan de l'application.

Monsieur le secrétaire d'État, pourriez-vous apporter quelques éclaircissements — mais pas en termes de déclaration d'intentions ou de critères vagues — sur la nouvelle répartition des budgets entre O.N.G. francophones et néerlandophones, ainsi qu'entre O.N.G. ayant effectué un effort de collaboration et les autres ?

Comment expliquez-vous l'accroissement du déséquilibre dans l'attribution des subsides entre O.N.G. francophones et néerlandophones alors que la réduction de ce déséquilibre constituait l'un des axes de votre réforme ?

Monsieur le secrétaire d'État, d'après les déclarations formulées par les O.N.G. francophones, à la lumière d'une analyse qui se veut minutieuse et réaliste et à la lumière des objectifs qu'elles poursuivent, à savoir la réalisation de projets dans les pays du Sud, il semble que ces organisations connaissent une perte de confiance manifeste et qu'elles aient, d'une certaine manière, le sentiment d'avoir été dupées.

Il me revient de vous informer, monsieur le secrétaire d'État, avec une certaine solennité peut-être mais surtout avec force, de ce sentiment de désarroi et de perte de confiance éprouvée par les O.N.G. francophones ainsi que de leur impression d'avoir été dupées.

M. le président. — La parole est à M. Moreels, secrétaire d'État.

M. Moreels, secrétaire d'État à la Coopération au Développement, adjoint au Premier ministre. — Monsieur le président, avec la solennité de M. Mahoux, je dirai que la réunion qui s'est tenue, lundi après-midi, à mon cabinet et où les O.N.G. néerlandophones et francophones étaient rassemblées, a fortement réduit ce que l'honorable membre appelle la crise de confiance entre le secrétaire d'État, son cabinet, l'administration et les O.N.G. En effet, un certain nombre de choses ont été clarifiées.

En outre, j'ai pu répondre à certaines objections dont il avait été fait état dans la presse.

J'ai effectivement pu apprécier l'accueil réservé par les O.N.G. à l'orientation des nouveaux arrêtés de cofinancement en vue de rendre la coopération au développement plus cohérente, compétente et transparente.

Comme vous le savez, monsieur Mahoux, cette opération a été menée dans la plus grande concertation avec les O.N.G. pendant un an et demi.

En matière de budgets, aucune réglementation légale ne détermine une répartition linguistique entre O.N.G. francophones et néerlandophones, à l'inverse de ce qui est appliqué pour les universités et l'A.P.E.F.E.-V.V.O.B. Les allocations de base du budget réservées au financement général des O.N.G. et à celui de leurs projets sont deux allocations différentes, indistinctement destinées à toutes les organisations reconnues du pays. Les subsides aux O.N.G. sont donc accordés, en fonction des demandes introduites, dans les limites du budget disponible et compte tenu des engagements pris dans le passé, l'Inspection des Finances ayant régulièrement souligné l'importance de donner la priorité à la clôture des actions et projets entamés.

Aucune statistique officielle n'est disponible concernant une telle répartition.

Les chiffres que vous avancez, monsieur Mahoux, sont extrêmement aléatoires: les programmes bilingues sont scindés de manière arbitraire entre francophones et néerlandophones et les financements que les O.N.G. recevront cette année pour les projets en cours ne sont pas pris en considération. Vous comparez ainsi une partie de ce que les O.N.G. recevront cette année avec la totalité de ce qu'elles ont reçu en 1991.

Pour de grandes O.N.G. bilingues comme Oxfam, Comide, Médecins sans Frontières, Solidarité mondiale, la Fondation Damien, Volens, Foncaba, C.A.D.T.M., etc.; il est d'ailleurs très difficile de préciser avec exactitude la part prise par les francophones et les néerlandophones dans les différents projets. Je crois que vous avez suffisamment d'expérience pour savoir que cela forme un tout et que, sur le terrain, cette communautarisation artificielle des budgets n'est pas toujours de mise.

En revanche, je puis vous confirmer que la nouvelle législation permettra de traiter selon une même procédure toutes les O.N.G. francophones et néerlandophones, petites et grandes. Celles-ci seront en outre avisées au même moment du montant du subside accordé. C'est une avancée importante dans le traitement uniforme de toutes ces organisations.

Par ailleurs, en ce qui concerne l'incitation donnée aux O.N.G. à collaborer entre elles en formant des consortiums, selon une nouvelle ligne politique prévalant dans cette réforme, je tiens à saluer la réponse qui a été donnée dans ce sens par le secteur des O.N.G.

Dans l'examen des dossiers, des experts indépendants de différentes universités et des fonctionnaires de notre administration ont tout d'abord procédé à un examen de la qualité des programmes. Sur la base de cet examen, il a été établi quelle était la partie du plan d'action de chaque O.N.G. qui répondait aux critères de qualité et qui, donc, pouvait être financée par les pouvoirs publics: sur la base de cette étude, le volume total à financer était cependant plus important que ce qui était disponible.

Dans la réduction du subside qui a dû être appliquée pour des raisons budgétaires, il a été tenu compte du fait que la croissance du subside par rapport à l'an passé: ne pouvait dépasser 35% pour les petites O.N.G. et 5% pour les grandes, avec une évolution progressive entre ces deux limites; était multipliée par un coefficient différent pour les O.N.G. en consortium (coefficient 1) et pour les O.N.G. restées seules (coefficient 0,7); prenait en compte, pour moitié, des projets approuvés dans les années antérieures et pour lesquelles les O.N.G. bénéficieront, cette année, d'une tranche de financement; prenait en compte dans quelle mesure le plan d'action proposé par l'O.N.G. était destiné aux pays à faibles revenus.

En outre, l'article 6 de l'arrêté royal énonce que «si la somme des demandes de subsides pour l'ensemble des plans d'action approuvés dépasse les moyens budgétaires nécessaires à la subvention visée dans le cadre du présent arrêté, le montant du subside aux O.N.G. est réduit afin de rester dans les limites des crédits inscrits. Cette réduction s'effectuera sur la base d'une clé de répartition qui tient compte du poids relatif des plus petites O.N.G. Le ministre détermine cette clé de répartition».

Afin de tenir compte de cette disposition et à partir du moment où tous les critères précédents étaient appliqués, j'ai établi une limite en dessous de laquelle ces critères précédents ne pouvaient avoir d'effet. La diminution ne pouvait donc descendre en dessous de 2 millions pour les actions partenaires dans le Sud — c'est-à-dire les projets — et de 1,5 million pour l'éducation au développement et les services.

Ainsi donc en appliquant un coefficient différent — 1 ou 0,7 — entre les O.N.G. en consortium et les O.N.G. restées seules, j'ai donné une autre impulsion à la manière de réduire leurs subsides, laquelle m'était imposée par la limite des moyens budgétaires.

Par ailleurs, j'ai annoncé lundi que je discuterai avec les fédérations, en avril, de l'amélioration de la technique de sélection employée — c'est d'ailleurs une première dans ce pays. Ces programmes sont étudiés par des experts indépendants, aidés par l'administration. De plus, j'avais introduit une procédure d'appel d'un mois pour les programmes qui avaient été partiellement ou totalement refusés. Après cet appel, les programmes des O.N.G. ont été étudiés par deux experts différents de ceux qui avaient procédé à l'examen initial.

Enfin, en plus de ce budget de 3,2 milliards — le plus important jamais atteint en ce qui concerne le cofinancement des O.N.G. — j'ai demandé une évaluation discrétionnaire des programmes des O.N.G., afin de voir dans quelle mesure la collaboration avec les partenaires du Sud, les coopérateurs locaux, etc., pouvait être envisagée. Cette évaluation déterminera l'étude future des programmes à partir de 1999.

M. le président. — La parole est à M. Mahoux pour une réplique.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le président, je remercie M. le secrétaire d'État de sa réponse, mais malheureusement, cette dernière ne peut satisfaire ni les O.N.G. francophones ni le monde francophone de la coopération au développement.

Le secrétaire d'État a répondu de manière très technique. Il nous a dit que le budget en termes de cofinancement n'avait jamais été aussi élevé. Hélas, les répartitions n'ont jamais été aussi défavorables aux francophones. Je le répète avec force.

En outre, je constate que certaines O.N.G. francophones sont menacées de disparition en raison de la faiblesse des montants qui leur sont alloués par rapport aux sommes demandées.

J'enregistre néanmoins avec satisfaction qu'à la suite de la réunion de lundi, un délai d'un mois a été accordé aux O.N.G. pour leur permettre de faire valoir ce que l'on peut qualifier de réclamation ou de demande d'explications. Pour ma part, il s'agit surtout de leur rendre justice eu égard aux projets qu'elles mènent.

Je voudrais dire au secrétaire d'État que l'important dans le secteur de la coopération — nous avons déjà eu l'occasion d'en débattre longuement —, c'est l'engagement des uns et des autres en vue d'aider les pays du Sud. Il me semble que cela doit se faire en partant d'une vision pluraliste, tant sur le plan philosophique que sur le plan linguistique, quand on sélectionne les auteurs de projets. En termes de résultats, je ne puis que constater que tel n'a pas été le cas, quels que soient les critères d'analyse et de détermination. J'ose espérer que dans le courant du mois à venir, cette répartition pourra être corrigée pour permettre la viabilité des projets déposés, la viabilité des O.N.G. et, surtout, la mobilisation de ceux qui, très souvent, au sein des O.N.G., restent des militants.

Je demanderai enfin au secrétaire d'État de ne pas ériger des frontières de nature linguistique ou philosophique dans le secteur de la coopération au développement.

M. le président. — La parole est à M. Moreels, secrétaire d'État.

M. Moreels, secrétaire d'État à la Coopération au Développement, adjoint au Premier ministre. — Monsieur le président, je répondrai brièvement. Lorsque j'ai accepté la procédure visant à faire examiner les projets par un certain nombre d'experts indépendants, dix experts francophones et dix experts néerlandophones furent sélectionnés. J'ai non seulement accepté cette procédure, mais j'ai aussi introduit moi-même une procédure de recours. Celle-ci prévoyait que les projets des organisations qui ont introduit un recours seraient examinés par des experts indépendants autres que ceux qui avaient examiné ces projets en première instance.

J'estime donc que mon ingérence politique au niveau de cette étude de programme n'est pas réduite au minimum: on peut carrément dire qu'elle est nulle! J'estime d'ailleurs qu'il s'agit là de la meilleure manière de procéder, y compris dans le futur. On peut évidemment envisager d'affiner la qualité des experts, mais je ne tiens pas encore à me prononcer à ce sujet.

M. le président. — Bien que ce ne soit pas réglementaire, monsieur Mahoux, je vous accorde à nouveau la parole, mais je vous demanderai d'être très bref.

M. Mahoux (PS). — Monsieur le président, je souhaiterais demander au secrétaire d'État s'il estime que l'administration n'est pas compétente pour analyser les projets déposés et s'il faut y voir la raison pour laquelle il est fait appel à des experts.

M. Moreels, secrétaire d'État à la Coopération au Développement, adjoint au Premier ministre. — Vous savez très bien, monsieur Mahoux, que l'administration est tout à fait capable de le faire et qu'elle a d'ailleurs effectué un travail remarquable ces derniers mois, pendant cette période de transition, en étudiant tous ces dossiers avec les collaborateurs de mon cabinet. Mais le fait est que la simplification de l'étude en 61 programmes au lieu de 2 500 projets est une transition difficile à réaliser en quelques jours.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

Ann. parl. Sénat de Belgique - Session ordinaire 1997-1998
Parlem. Hand. Belgische Senaat - Gewone zitting 1997-1998

MONDELIGE VRAAG VAN MEVROUW DE BETHUNE
AAN DE STAATSSECRETARIS VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING OVER «DE TOEKENNING VAN SUBSIDIES VOOR 1998»

QUESTION ORALE DE MME DE BETHUNE AU SECRÉTAIRE D'ÉTAT À LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT SUR «L'ALLOCATION DE SUBSIDES POUR 1998»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van mevrouw de Bethune aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking.

Het woord is aan mevrouw de Bethune.

Mevrouw de Bethune (CVP). — Mijnheer de voorzitter, de staatssecretaris is begonnen met de hervorming van het NGO-subsidiestelsel. Vorige week heeft hij de verdeling van de 3,2 miljard frank subsidies bekendgemaakt. Het aandeel daarin voor de NGO-coöperanten bedraagt slechts 700 miljoen frank. Dit is beduidend lager dan vorig jaar.

Ten eerste wil ik de staatssecretaris vragen waarom hij deze beslissing pas nu, in maart 1998, heeft bekendgemaakt. Denkt de staatssecretaris dat de NGO's hun planning voor dit jaar nog kunnen aanpassen aan een inkrimping van het budget met meer dan 10%?

De staatssecretaris verklaarde in de media dat de subsidie voor de coöperanten slechts maximaal 20% van de totale NGO-subsidie mag uitmaken. Wat is de reden hiervoor en welke beleidsvisie zit achter deze verdeelsleutel? Wat is de visie van de staatssecretaris op de rol en de meerwaarde van de Belgische coöperanten in het buitenland?

De beslissing aangaande de verdeelsleutel is vorige week genomen zonder overleg met de betrokken sector. Is de staatssecretaris nog bereid om over dit deel van de financiering een dialoog aan te gaan met de sector?

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Moreels.

De heer Moreels, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de eerste minister. — Mijnheer de voorzitter, in het actieplan voor 1998 is 700 miljoen voorbehouden voor de coöperanten. Om de coöperanten die nu op het terrein werken te betalen is 520 miljoen nodig. Er rest dus nog ongeveer 180 miljoen voor de financiering van nieuwe coöperanten. Het budget van 700 miljoen lijkt mij redelijk als we het vergelijken met dat van de vorige jaren: 680 miljoen in 1995, 740 miljoen in 1996 en 760 miljoen in 1997. Van bij mijn aantreden als staatssecretaris heb ik steeds gezegd dat de Belgische coöperanten een belangrijke rol spelen in onze samenwerking met de partnerlanden. Ik heb er steeds aan toegevoegd dat ze eerder een katalyserende rol dan een substitutieve rol moeten spelen. Slechts in crisissituaties mogen ze een substitutieve rol vervullen in het vervangen van de mensen die op de vlucht zijn geslagen.

De coöperanten zijn ook bevoorrechte getuigen die vanuit hun positie de publieke opinie kunnen sensibiliseren. Ze zijn ook de personen die onze terreindeskundigheid op peil houden.

Ik blijf dus voorstander van Belgische coöperanten op het terrein, mits een meer mobiele strategie wordt gehanteerd. Tegelijkertijd pleit ik voor het inschakelen van de lokale deskundigen, zowel in de gouvernementele als de niet-gouvernementele samenwerking. Deze zijn in onze universiteiten opgeleid en moeten meer en meer ingeschakeld worden in het kader van het lokale *ownership* vastgelegd in de samenwerkingsprogramma's. Dat is een fundamentele beleidskeuze. Op het terrein stel ik steeds vast dat de andere donors ons hier al ver vooruit zijn.

Ik erger mij aan de verklaringen van de NGO's dat er banen zullen sneuvelen, en heb hen dat ook gezegd. Ik betwist dat en heb uitgelegd dat er nog financiële ruimte is voor nieuwe coöperanten. Dat de NGO's hun bekommernis voor de tewerkstelling beperken

tot de tewerkstelling van Belgen stelt mij wel teleur. Ik heb immers altijd de illusie gehad dat de NGO's vooral ook hadden voor de lokale tewerkstelling. De werkwijze die in het nieuwe koninklijke besluit werd vastgelegd, maakt het perfect mogelijk om de tewerkstelling van lokaal personeel te financieren via de begroting voor partner-financiering. Of er in de toekomst bij het inzetten van bijkomend personeel een beroep wordt gedaan op Belgisch of op lokaal personeel hangt helemaal af van de NGO's. Sinds het overleg van maandagmiddag heb ik nog geen enkel document ontvangen waaruit blijkt dat de NGO's personeel moeten ontslaan dat betaald wordt op de begroting van de partner-financiering of van de educatieve activiteiten.

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw de Bethune voor een repliek.

Mevrouw de Bethune (CVP). — Mijnheer de voorzitter, mocht over de toekenning van deze subsidies vooraf overleg met de sector hebben plaatsgevonden, dan was de toon van de discussie heel anders geweest.

Voorts kan ik de zienswijze van de staatssecretaris over de taakbeschrijving van de coöperanten volledig onderschrijven. Ze moeten niet in de plaats treden van de lokale deskundigen. Ze hebben veeleer de opdracht om een echt partnership tussen Noord en Zuid uit te bouwen en de samenwerking tussen de medewerkers op het terrein aan te moedigen. Dat impliceert echter niet dat het aantal coöperanten kan worden verminderd. Het multiplier-effect van de inzet van onze coöperanten moet de uitbouw van de projecten optimaal ten goede komen. De ontwikkeling van onze coöperatie moet een opwaartse en geen neerwaartse spiraal kennen. Alle krachten die zich willen inzetten, moeten optimaal worden ingezet.

Het vooruitschuiven van de 20% als optimale norm verontrust mij. Ik wil deze norm niet zomaar betwisten, als de staatssecretaris mij ten minste kan aantonen dat deze norm gefundeerd is. In zijn antwoord verwijst de staatssecretaris niet langer naar deze norm. Betekent dit dat hij de 20% niet langer vooropstelt als optimale verhouding tussen het aandeel van de subsidies dat wordt besteed aan de coöperanten en het aandeel dat naar de werkmiddelen op het terrein gaat? Het kan nuttig zijn om voor deze verhouding een norm voorop te stellen, maar daarover moet dan wel eerst een gedachteswisseling worden gehouden. Hoe gefundeerd ook, een norm kan niet eenzijdig worden opgelegd.

Tot slot zou ik van de staatssecretaris willen vernemen of de NGO's die coöperanten uitzenden met toepassing van het nieuwe koninklijke besluit over voldoende autonomie kunnen beschikken om, in tegenstelling tot enkele jaren geleden, een eigen en professioneel personeelsbeleid te voeren.

De voorzitter. — Het woord is aan staatssecretaris Moreels.

De heer Moreels, staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de eerste minister. — Mijnheer de voorzitter, die laatste suggestie verdient zeker al onze aandacht.

De norm voor de verhouding waarvan sprake moet alleszins worden geplafondeerd. In april zal overleg plaatsvinden met de federaties. Voorts zullen ook een aantal NGO's op het terrein worden geëvalueerd. De aanwerving van lokale experts zal hierbij een bijzonder aandachtspunt vormen.

De voorzitter. — Het woord is aan mevrouw de Bethune.

Mevrouw de Bethune (CVP). — Mijnheer de voorzitter, ik heb geen principieel meningsverschil met de staatssecretaris. Ik zou alleen willen dat normen op grond van objectieve criteria en na overleg met de sector worden vastgelegd.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

QUESTION ORALE DE MME JEANMOYE AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «LA NOMINATION DES CONSEILLERS SUPPLÉANTS À LA COUR D'APPEL»

MONDELINGE VRAAG VAN MEVROUW JEANMOYE AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE BENOEMING VAN DE PLAATSVERVANGENDE RAADSHEREN BIJ HET HOF VAN BEROEP»

M. le Président. — L'ordre du jour appelle la question orale de Mme Jeanmoye au ministre de la Justice.

La parole est à Mme Jeanmoye.

Mme Jeanmoye (PSC). — Monsieur le président, nous avons voté il y a peu le projet relatif à la nomination de conseillers suppléants, à savoir des avocats ou des professeurs d'université.

Alors que le Tribunal de première instance de Bruxelles vient à nouveau de fermer une chambre, la cour d'appel du même arrondissement obtient son premier bol d'oxygène sous la forme de 35 conseillers suppléants qui ont prêté serment ce mardi 17 mars. Je tiens à souligner que cette nouvelle fonction, qui n'est que très maigrement rémunérée, viendra s'ajouter aux tâches actuelles des intéressés. Je suis consciente que l'objectif recherché par le ministre n'était pas de trouver de nouveaux magistrats corvéables à merci sans en payer le prix.

Je souhaiterais cependant savoir, monsieur le ministre, si vous comptez augmenter le défraiement qui leur est octroyé, afin qu'ils n'aient pas l'impression de n'avoir été nommés que pour des raisons budgétaires.

Par ailleurs, je voudrais savoir si vous avez l'intention de procéder à la nomination de conseillers effectifs, qui pourraient se consacrer entièrement à cette tâche, afin de réduire rapidement l'arriéré à un niveau raisonnable.

J'avoue avoir également quelques craintes quant au fonctionnement impartial de nos cours d'appel. En commission de la Justice, lors de l'étude du projet, le PSC s'était déjà inquiété des risques importants de conflits d'intérêt qui pourraient surgir en raison de la double étiquette avocat-magistrat. Les nominations actuelles confirment nos craintes.

En effet, il apparaît que la majorité des nominations concernent des avocats souvent extrêmement spécialisés. Si ces personnes ne sont pas appelées à siéger dans leur compétence de prédilection, leur apport à une bonne justice ne risque-t-il pas d'être fortement diminué? Par contre, si elles sont amenées à siéger dans leurs compétences respectives, ne risque-t-on pas de voir surgir des conflits d'intérêts? Sans mettre en cause la probité des intéressés, il semble que certains d'entre eux se seraient déjà inquiétés d'avoir à trancher des affaires parfois semblables à celles qu'ils auraient à plaider eux-mêmes dans les semaines à venir, sachant que leur décision risque de faire jurisprudence.

Aussi j'aimerais savoir, monsieur le ministre, comment vous comptez assurer le bon fonctionnement de la Justice, compte tenu de cette dernière observation.

M. le président. — La parole est à M. De Clerck, ministre.

M. De Clerck, ministre de la Justice. — Monsieur le président, comme l'a dit Mme Jeanmoye, nous nous réjouissons du fait que, cette semaine, 35 conseillers suppléants aient prêté serment à Bruxelles. Je précise que cela a été le cas également dans d'autres villes, notamment à Gand, mais je tiens à souligner que c'est essentiellement à Bruxelles qu'une réponse valable a été reçue de la part des avocats et des professeurs d'université. De ce fait, le cadre prévu pour Bruxelles est pratiquement complété. Je rappelle cependant que ce premier bol d'oxygène ne constitue qu'une étape et que d'autres projets sont actuellement en cours.

Outre cette initiative destinée à résorber l'arriéré de la cour d'appel, je signale la publication, hier, au *Moniteur belge*, de 17 places de juge de complément pour le ressort de Bruxelles, dont quinze pour Bruxelles, une pour Louvain et une pour Nivelles.

En concertation avec le président, un débat a eu lieu concernant la procédure à suivre. Les juges de complément sont maintenant installés; la loi a été votée et publiée. Nous avons obtenu les rapports et les publications sont faites pour Bruxelles.

J'en viens, madame, à la question que vous avez posée au sujet de la nomination de conseillers suppléants à la cour d'appel.

Les règles régissant l'indemnisation des conseillers suppléants établissent une distinction en fonction des tâches qu'ils prennent en charge.

Pour un conseiller suppléant, siégeant en remplacement d'un conseiller empêché, les règles d'indemnisation sont les mêmes que celles appliquées aux juges suppléants.

Une indemnité mensuelle proportionnelle aux prestations fournies est attribuée lorsque cette fonction est remplie à titre régulier pendant au moins un mois, soit 1 500 francs semi-bruts par heure d'audience. Si le remplacement se poursuit, pendant au moins trois mois successifs, le magistrat suppléant bénéficie de la moitié du traitement du magistrat remplacé.

Un magistrat suppléant, siégeant dans une chambre supplémentaire en vue de résorber l'arriéré judiciaire, bénéficie d'une indemnité par heure d'audience qui varie selon qu'il est président ou simple membre de la chambre supplémentaire.

Les arrêtés d'exécution sont actuellement soumis à l'approbation des ministres compétents et prévoient les indemnités suivantes: pour les conseillers suppléants ordinaires 2 300 francs semi-bruts par heure d'audience, en ce compris une indemnité forfaitaire de déplacement de 300 francs, soit environ 1 500 francs nets par heure d'audience; pour le conseiller suppléant qui préside une chambre supplémentaire, 2 600 francs semi-bruts par heure d'audience, en ce compris une indemnité forfaitaire de déplacement de 300 francs, soit environ 1 800 francs nets par heure d'audience.

Je sais que ces règles d'indemnisation font l'objet de critiques. Il est prévu d'examiner, dans le cadre de la procédure de contrôle administratif et budgétaire, si une éventuelle adaptation de ces montants peut être envisagée, compte tenu également d'autres initiatives et d'autres dépenses.

En ce qui concerne le renforcement des cadres, le projet de loi portant modification des lois-cadres, tel qu'il a été approuvé par le Gouvernement à l'occasion du plan pluriannuel pour la Justice, prévoit l'extension suivante en faveur des cours d'appel: quatorze conseillers et quatre présidents de chambre pour le siège, cinq avocats généraux et cinq substituts généraux pour le parquet. L'objectif est notamment de faire face au travail supplémentaire engendré par le projet Franchimont.

J'ai déjà parlé des 17 places supplémentaires de juges de complément, mais cela concerne une autre législation. Les textes y relatifs ont été publiés hier au *Moniteur belge*. Il nous reste à espérer que le nombre de candidats sera suffisant.

Par ailleurs, les problèmes d'incompatibilité des conseillers suppléants qui pourraient éventuellement surgir dans la mesure où il serait fait appel à des avocats pour occuper la fonction de conseiller suppléant ont été longuement débattus à l'occasion de la discussion parlementaire.

Il convient de signaler avant toute chose que le système qui prévoit la possibilité de faire appel à des juges non professionnels existe depuis des longues années. Il suffit de citer, à titre d'exemple, les juges suppléants et les juges consulaires auprès des tribunaux du travail et des tribunaux de commerce, qui contribuent chacun à leur manière à l'administration du droit.

En vue de répondre aux objections évoquées dans votre question, un certain nombre de garanties légales, mises au point avec le concours du Parlement, sont prévues.

La procédure de nomination des conseillers suppléants offre suffisamment de garanties pour la qualité des candidats. En effet, ceux-ci sont présentés par les cours à l'issue d'une procédure de sélection rigoureuse et, de plus, des avis complémentaires sont demandés au collège de recrutement.

La chambre supplémentaire siège toujours avec trois conseillers suppléants. En outre, un conseiller suppléant ne peut remplacer un conseiller siégeant seul.

Au moins un membre de la chambre supplémentaire ne peut pas être avocat. Je rappelle que cette précision a été apportée par le Sénat. Cela signifie concrètement qu'une chambre supplémentaire ne peut être composée de trois conseillers suppléants qui sont en même temps avocats, mais qu'au moins un de ses membres doit être soit magistrat, soit conseiller suppléant professeur d'université ou notaire.

Les règles de droit commun en matière de récusation et de dessaisissement sont également applicables aux conseillers suppléants.

À la demande conjointe des parties, l'affaire peut être renvoyée devant une chambre professionnelle. C'est à cette possibilité que mon collègue M. Maystadt a fait référence en matière de litiges fiscaux. Si, n'ayant pas suffisamment confiance dans des magistrats, les parties estiment plus judicieux de soumettre le litige à des magistrats siégeant dans des chambres professionnelles, elles en auront toujours la possibilité, sur la base d'une demande conjointe.

En outre, les magistrats coordinateurs ont un rôle crucial à jouer dans la mesure où ils devront, lors de la composition des chambres et de la répartition des affaires, tenir éventuellement compte de certaines susceptibilités.

En dernier ressort, la Cour de cassation veille à l'unité de la jurisprudence.

En conclusion, je pense que l'adoption de ce système est un pas dans la bonne direction. La deuxième étape importante sera la nomination des juges de complément. Troisièmement, je présenterai la semaine prochaine au conseil des ministres le projet de loi sur les cadres. Celui-ci permettra l'extension définitive des cadres professionnels tant des cours d'appel que des tribunaux d'instance.

M. le président. — L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER BOUTMANS AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «DE VERNIETIGING DOOR DE ADIV VAN EEN ARCHIEF VAN DE GERECHTELIJKE POLITIE»

QUESTION ORALE DE M. BOUTMANS AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «LA DESTRUCTION PAR LE S.G.R.S. D'ARCHIVES DE LA POLICE JUDICIAIRE»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Boutmans aan de minister van Justitie.

Het woord is aan de heer Boutmans.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, in het jaarverslag 1997 van het Vast Comité van Toezicht op de politiediensten wordt verslag uitgebracht over de vernietiging door de Algemene Dienst Informatie en Veiligheid van een archief van de gerechtelijke politie rond terrorisme. Begin 1996 stelde ik de minister daarover trouwens een schriftelijke vraag. Het onderzoek heeft ondubbelzinnig aangetoond dat de vernietiging onwettig was en gerechtelijke onderzoeken kan hebben gehinderd. Dit geldt bijvoorbeeld voor het onderzoek naar de infiltratie van een agent van de Staatsveiligheid in de CCC. Het Comité I stelde ook vast dat het archief voordien al niet behoorlijk werd bijgehouden en dat niemand precies leek te weten wat het bevatte.

Welk gevolg is intussen aan deze zaak gegeven? Is er enig tucht-rechtelijk gevolg geweest? Zijn er maatregelen genomen tegen de hoofdcommissaris en het diensthoofd, die volgens het Comité P duidelijk verantwoordelijk zijn?

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Clerck.

De heer De Clerck, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, uit de inlichtingen die bij de procureur-generaal bij het Hof van Beroep te Brussel werden ingewonnen, blijkt dat hij zelf

van het bestaan van een tussentijds rapport van het Comité P over de vernietiging van documenten van de gerechtelijke politie door de Algemene Dienst Inlichtingen en Veiligheid op de hoogte werd gebracht tijdens zijn verhoor op 21 april 1997 door de parlementaire onderzoekscommissie inzake het onderzoek naar de Bende van Nijvel.

Op 23 april 1997 stuurde de heer Van Oudenhove de voorzitter van het Comité P een brief om te vragen of er reeds elementen waren die hem ter kennis moesten worden gebracht om eventueel een strafrechtelijke of disciplinaire procedure in te leiden. De voorzitter van het Comité P zond de procureur-generaal het tussentijds verslag, met de uitdrukkelijke aanbeveling het eindverslag af te wachten om met kennis van zaken een beslissing te kunnen nemen. Dit eindverslag werd aangekondigd voor eind mei 1997.

Op 4 november 1997 vroeg de procureur-generaal de voorzitter van het Comité P in een herinneringsbrief om een exemplaar van het eindverslag. Dit werd op 6 november 1997 aan de heer Van Oudenhove toegezonden.

Op 14 november werd het doorgestuurd naar de commissaris-generaal voor gerechtelijke opdrachten om na te gaan of er inmiddels nieuwe richtlijnen voor het vernietigen van archieven waren uitgevaardigd. Een kopie van deze vraag werd doorgestuurd naar de procureur-generaal te Mons, die in het college van procureurs-generaal met de problematiek is belast. In dit schrijven suggereerde de heer Van Oudenhove zijn ambtgenoot klare en duidelijke richtlijnen voor het archiveren en vernietigen van de documentatie van de gerechtelijke politie, uit te werken.

Uit de meest recente briefwisseling tussen Brussel en Mons van 4 februari 1998 blijkt dat commissaris-generaal de Vroom nog niet antwoordde op de vraag naar nieuwe richtlijnen.

We stellen dus vast dat er op deze vraag niet werd gereageerd en dat de zaak evenmin een tuchtrechtelijk gevolg kreeg. Ik kan niet beoordelen of er disciplinair moet worden opgetreden, maar zal de vraag nog eens expliciet stellen. Bovendien zal ik opnieuw aandringen bij het college van procureurs-generaal om een precies standpunt over de problematiek van het archiveren en het vernietigen van dossiers van de politie en in het bijzonder van de gerechtelijke politie, want dit vraagt inderdaad een specifieke aanpak en duidelijke richtlijnen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Boutmans voor een repliek.

De heer Boutmans (Agalev). — Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn antwoord. Hij zal wellicht wel willen meedelen op welke datum het college van procureurs-generaal bijeenkomt.

De heer De Clerck, minister van Justitie. — Op 17 april.

De heer Boutmans (Agalev). — Ik wil dan wel nog wat wachten. Als er manifeste foute handelingen en handelwijzen worden vastgesteld lijkt het bijzonder moeizaam om consequenties te trekken. In dit dossier is dit bijzonder ergerlijk daar de indruk bestaat dat die vernietiging niet zomaar een slordigheid of een toevalligheid was, maar wel degelijk tot doel kan hebben gehad informatie te doen verdwijnen die voor bepaalde diensten, met name de Staatsveiligheid, onaangenaam kan zijn. Ik beweer niet dat het zo is, maar als op die manier met documenten en informatie wordt omgesprongen kan niemand mij beletten daarbij vragen te stellen. Ik dring er nogmaals op aan dat de minister, die dit probleem ernstig neemt, het college van procureurs-generaal en de bevoegde procureur-generaal vraagt de zaak niet voor zich uit te schuiven.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

MONDELINGE VRAAG VAN DE HEER GORIS AAN DE MINISTER VAN LANDSVERDEDIGING OVER «DE TOEWIJZING VAN EEN CONTRACT VOOR LEVERING VAN 27 TAKELWAGENS»

QUESTION ORALE DE M. GORIS AU MINISTRE DE LA DÉFENSE NATIONALE SUR «L'ATTRIBUTION D'UN CONTRAT POUR LA FOURNITURE DE 27 DÉPANNÉES»

De voorzitter. — Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Goris aan de minister van Landsverdediging.

Minister De Clerck antwoordt namens zijn collega.

Het woord is aan de heer Goris.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik betreur het uiteraard dat de minister van Landsverdediging niet aanwezig kan zijn. Aangezien het om een eerder politieke aangelegenheid gaat, heb ik er echter geen bezwaar tegen dat de minister van Justitie antwoordt in de plaats van minister Poncelet.

Volgens de gegevens waarover ik beschik, heeft het ministerie van Landsverdediging in december 1996 een algemene offerte-aanvraag uitgeschreven voor de aankoop van 27 takelwagens. Ze waren bestemd voor de verschillende strijdmachten. Drie firma's, namelijk Mercedes Benz, Volvo en EMI-Renault, tekenden in. Op 18 december 1997 werd dit contract, ten belope van ruim 130 miljoen frank aan EMI-Renault uit Virton toegewezen. Volgens mijn inlichtingen werden in de overeenkomst geen economische compensaties gestipuleerd. In het voorjaar van 1997 barstte de problematiek rond de sluiting van Renault-Vilvoorde los. Op dat ogenblik werd de offerte-aanvraag onderzocht. De minister van Landsverdediging, zoals trouwens de meeste openbare overheden, zou in die periode een embargo hebben onderschreven tegen het merk Renault. In november 1997 werd dat embargo opgeheven en het bewuste contract werd ongeveer veertien dagen nadien aan Renault toegewezen.

Vindt de minister het betamelijk op dát ogenblik een dergelijk contract aan de firma Renault toe te wijzen?

Heeft de minister aan zijn diensten enige instructie gegeven betreffende het embargo?

Was het onderschrijven van dat embargo dan alleen een vorm van *window dressing*? Was hij zich ervan bewust dat de firma Renault dit contract vooralsnog in de wacht zou slepen? Was de Ministerraad op de hoogte van de opvolging van dit dossier?

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Clerck.

De heer De Clerck, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, deze materie is mij weliswaar niet eigen, maar ik wil graag antwoorden in de plaats van de minister van Landsverdediging.

In de eerste plaats wijst de minister erop dat een aantal van de door de heer Goris geciteerde gegevens niet stroken met de werkelijkheid. Voor alle duidelijkheid zet hij alle gegevens even op een rij.

Op 20 april 1997, zo zegt hij, heb ik mijn akkoord gegeven voor het starten van een procedure voor de aankoop van de vermelde voertuigen. De gevolgde procedure was deze van een algemene offerteaanvraag, wat impliceert dat er een publicatie is in het *Bulletin der Aanbestedingen* en in het *Europees Publicatieblad*. Dit impliceert tevens dat alle firma's voor deze opdracht kunnen inschrijven.

Op 10 maart 1997 heb ik, los van enige specifieke overheidsopdracht, aan de chef van de generale staf geschreven dat Renault in toepassing van artikel 20, 1, d), van de Europese richtlijn 93/36 van 14 juni 1993 niet meer voldeed aan de kwalitatieve criteria voor deelname aan overheidsopdrachten van landsverdediging. Er was volgens mij immers sprake van manifeste en ernstige inbreuken op de Belgische en Europese wet- en regelgeving door Renault bij de sluiting van Renault-Vilvoorde. Deze beslissing hield in dat ingeval van een eventuele inschrijving, Renault op

24 oktober 1997, datum van opening van de offertes, niet kon worden geselecteerd en dus technisch niet kon worden geëvalueerd voor de specifieke aankoop van takel- en bergingsvoertuigen.

Aangezien binnen de staf op een bepaald ogenblik twijfel rees over de juiste draagwijdte van mijn beslissing van 10 maart 1997, heb ik deze op 18 april 1997 laten bevestigen. Er werd verklaard dat elk dossier dat wordt afgehandeld zonder toepassing van de nota van 10 maart 1997, zal worden beschouwd als onregelmatig. Op die manier werd Renault op grond van mijn beslissing van 10 maart 1997 niet geselecteerd voor een contract voor de aankoop van twee autobussen, dat op 5 mei 1997 werd gesloten.

In juli 1997 werd tussen de vakbonden en de directie van Renault uiteindelijk een sociaal akkoord bereikt. Op 30 juli 1997, drie maanden vóór een mogelijke inschrijving van Renault voor de overheidsopdracht in kwestie, heb ik mijn nota van 10 maart 1997 herroepen. Ik meende immers dat het door de recente evolutie niet langer aangewezen was om Renault uit te sluiten voor de aankopen van het ministerie van Landsverdediging.

Op 24 oktober 1997 heb ik drie offertes ontvangen voor de aankoop in kwestie, waarvan deze van EMI-Renault de meest voordelige was, zowel op het vlak van de prijs als op operationeel, technisch en logistiek vlak. De totale prijs bedroeg 479 miljoen frank.

Er is dus zeker geen sprake van *window dressing*. Integendeel, ik heb van mijn kant een poging gedaan om druk uit te oefenen op Renault opdat het tot een sociaal akkoord zou komen en dit zonder hieraan enige ruchtbaarheid te geven. Indien de hele geschiedenis niet zo intriest was, want Renault-Vilvoorde is jammer genoeg gesloten, zou ik de heer Goris dankbaar zijn omdat zijn mondelinge vraag mij alsnog de kans biedt mijn actie, zij het een zeer minieme, met betrekking tot de sluiting van Renault-Vilvoorde ruchtbaar te maken.

Kortom, mijnheer de voorzitter, dankzij de vraag van de heer Goris wordt deze heroïsche actie van de minister van Landsverdediging alsnog wereldkundig gemaakt.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Goris voor een repliek.

De heer Goris (VLD). — Mijnheer de voorzitter, het verheugt mij dat de minister zelf enigszins kan lachen met het cynisme van zijn collega van Landsverdediging.

De minister van Landsverdediging heeft met zijn beslissing van 10 maart 1997 een embargo opgelegd aan Renault-Vilvoorde en op die manier inderdaad de verkoop van twee autobussen tegengehouden. Ondertussen heeft hij echter wel het andere en veel zwaardere dossier laten passeren. De onderzoeken naar de technische vereisten voor deze aanbesteding vonden immers plaats in dezelfde periode waarin de sluiting van Renault-Vilvoorde werd aangekondigd. Op datzelfde ogenblik waren zijn diensten druk doende om de drie merken onderling te vergelijken. De minister was daarvan perfect op de hoogte. Hij heeft gewacht tot oktober 1997, toen het conflict bij Renault-Vilvoorde niet meer acuut was en hij geen enkele reactie nog moest vrezen, om de aankoop van deze takelwagens aan Renault toe te wijzen. Het is bijzonder cynisch dat hij op die manier de dans heeft willen ontspringen en dat hij de aankoop van de twee autobussen gebruikt om aan *window dressing* te doen. We betreuren alleszins dat de minister de procedure zo heeft laten verlopen en dat hij uiteindelijk de grote bestelling aan Renault heeft toegewezen, ondanks de sociale catastrofe die deze firma enkele maanden voordien ons land had aangedaan.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

ORDRE DES TRAVAUX

De voorzitter. — Dames en heren, het bureau stelt voor volgende week deze agenda voor.

Donderdag 26 maart 1998, 's ochtends om 10 uur.

1. Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag inzake de verlening van bijstand in het geval van een nucleair ongeval of een calamiteit met radioactieve stoffen, opgemaakt te Wenen op 26 september 1986.

2. Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag inzake vroegtijdige kennisgeving van een nucleair ongeval, opgemaakt te Wenen op 26 september 1986.

3. Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag inzake verstandhouding en samenwerking tussen het Koninkrijk België, de Vlaamse Gemeenschap van België, de Franse Gemeenschap van België, de Duitstalige Gemeenschap van België, het Vlaamse Gewest van België, het Waalse Gewest van België, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van België en Oekraïne, ondertekend te Brussel op 23 april 1997.

4. Wetsontwerp houdende instemming met het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee, gedaan te Montego Bay op 10 december 1982 en met de Overeenkomst inzake de tenuitvoerlegging van deel XI van het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het recht van de zee van 10 december 1982, gedaan te New York op 28 juli 1994.

5. Wetsontwerp houdende instemming met het Zetelakkoord tussen het Koninkrijk België en het Agentschap voor Culturele en Technische Samenwerking, ondertekend te Brussel op 16 november 1995.

6. Voorstel van resolutie betreffende het schema van algemene tariefpreferenties ingesteld door de EG-verordening 3281/94 van de Raad van 19 december 1994.

7. Voorstel van resolutie betreffende de genocide in 1915 van de in Turkije levende Armeniërs.

8. Voorstel van resolutie betreffende het bloedbad in de staat Chiapas (Mexico).

9. Voorstel van resolutie inzake de ratificatie van het Zesde Protocol bij het Europees Verdrag ter bescherming van de rechten van de mens betreffende de afschaffing van de doodstraf.

10. Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 46 van de wet van 10 april 1971 betreffende de arbeidsongevallen.

's Namiddags om 15 uur.

1. Inoverwegingneming van voorstellen.

2. Mondelinge vragen.

3. Evocatieprocedure: wetsontwerp tot wijziging van de wet van 30 juli 1979 betreffende de radiobERICHTGEVING.

4. Wetsontwerp met betrekking tot de geschillen betreffende de betalingen aan het Begrotingsfonds voor de gezondheid en de kwaliteit van de dieren en de dierlijke producten.

5. Wetsvoorstel tot wijziging van artikel 145¹ van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, betreffende de belastingvermindering voor afbetalingen van hypotheekleningen. (*Pro memorie.*)

Vanaf 16.30 uur: naamstemmingen over het geheel van de afgehandelde agendapunten.

6. Vragen om uitleg:

a) van de heer Anciaux aan de minister van Wetenschapsbeleid over «het gebrek aan degelijk wetenschappelijk onderzoek naar de schadelijke gevolgen van dioxine-uitstoot en andere ernstige verontreinigingen veroorzaakt door de verbranding van huis- en ander afval op de gezondheid van de bevolking»;

b) van de heer Jonckheer aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de eerste minister over «de stand van zaken met betrekking tot de bilaterale ontwikkelingsamenwerking met de Republiek Rwanda»;

c) van de heer Mahoux aan de staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking, toegevoegd aan de eerste minister over «de stand van zaken met betrekking tot de Belgische ontwikkelingsamenwerking met Rwanda».

Mesdames, messieurs, le bureau propose pour la semaine prochaine l'ordre du jour suivant.

Jeudi 26 mars 1998, le matin à 10 heures.

1. Projet de loi portant assentiment à la Convention sur l'assistance en cas d'accident nucléaire ou de situation d'urgence radiologique, faite à Vienne le 26 septembre 1986.

2. Projet de loi portant assentiment à la Convention sur la notification rapide d'un accident nucléaire, faite à Vienne le 26 septembre 1986.

3. Projet de loi portant assentiment au Traité d'entente et de coopération entre le Royaume de Belgique, la Communauté française de Belgique, la Communauté flamande de Belgique, la Communauté germanophone de Belgique, la Région wallonne de Belgique, la Région flamande de Belgique, la Région de Bruxelles-Capitale de Belgique et l'Ukraine, signé à Bruxelles le 23 avril 1997.

4. Projet de loi portant assentiment à la Convention des Nations unies sur le droit de la mer, faite à Montégo Bay le 10 décembre 1982 et à l'Accord relatif à l'application de la partie XI de la Convention des Nations unies sur le droit de la mer du 10 décembre 1982, fait à New York le 28 juillet 1994.

5. Projet de loi portant assentiment à l'Accord de siège entre le Royaume de Belgique et l'Agence de Coopération culturelle et technique, signé à Bruxelles le 16 novembre 1995.

6. Proposition de résolution relative au schéma de préférences tarifaires généralisées instauré par le règlement C.E. 3281/94 du Conseil du 19 décembre 1994.

7. Proposition de résolution relative au génocide des Arméniens de Turquie en 1915.

8. Proposition de résolution sur les assassinats dans l'État du Chiapas-Mexique.

9. Proposition de résolution relative à la ratification du Protocole n° 6 à la Convention européenne des droits de l'homme concernant l'abolition de la peine de mort.

10. Proposition de loi modifiant l'article 46 de la loi du 10 avril 1971 sur les accidents du travail.

L'après-midi à 15 heures.

1. Prise en considération de propositions.

2. Questions orales.

3. Procédure d'évocation: projet de loi modifiant la loi du 30 juillet 1979 relative aux radiocommunications.

4. Projet de loi concernant les contestations relatives aux paiements au Fonds budgétaire pour la santé et la qualité des animaux et des produits animaux.

5. Proposition de loi modifiant l'article 145¹ du Code des impôts sur les revenus 1992, en ce qui concerne les réductions d'impôt en matière de remboursements d'emprunts hypothécaires. (*Pour mémoire.*)

À partir de 16 heures 30: votes nominatifs sur l'ensemble des points à l'ordre du jour dont la discussion est terminée.

6. Demandes d'explications:

a) de M. Anciaux au ministre de la Politique scientifique sur «l'absence de recherche scientifique en ce qui concerne les conséquences nuisibles pour la santé publique des émissions de dioxine et d'autres graves pollutions causées par l'incinération d'ordures ménagères et d'autres déchets»;

b) de M. Jonckheer au secrétaire d'État à la Coopération au Développement, adjoint au Premier ministre sur «l'état de la coopération bilatérale avec la République du Rwanda»;

c) de M. Mahoux au secrétaire d'État à la Coopération au Développement, adjoint au Premier ministre sur «l'état de la politique belge de coopération au développement au Rwanda».

Le Sénat est-il d'accord sur cet ordre des travaux ?

Is de Senaat het eens met deze regeling van de werkzaamheden ? (*Instemming.*)

Il en est donc ainsi décidé.

Dan is hiertoe besloten.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER HOSTEKINT AAN DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID, BELAST MET HET BELEID VAN GELIJKE KANSEN VOOR MANNEN EN VROUWEN EN AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «DE PROBLEMATIEK VAN DE BESCHUTTE WERKPLAATSEN»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. HOSTEKINT À LA MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL, CHARGÉE DE LA POLITIQUE D'ÉGALITÉ DES CHANCES ENTRE HOMMES ET FEMMES ET À LA MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «LA PROBLÉMATIQUE DES ATELIERS PROTÉGÉS»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Hostekint aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid en aan de minister van Sociale Zaken.

Het woord is aan de heer Hostekint.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, naar aanleiding van de nationale actie die volgende maandag in Brussel plaatsvindt, wil ik de minister meer duidelijkheid vragen over de problemen van de beschutte werkplaatsen.

De beschutte werkplaatsen ontstonden uit caritatieve initiatieven of uit de gezamenlijke bekommernis van ouders en plaatselijke besturen om de tewerkstelling van personen met een handicap te bevorderen. De wet van 28 april 1958 betreffende de scholing, de omscholing en de herscholing van personen met een fysieke of mentale handicap was het eerste wetgevende initiatief met maatregelen om die personen voor te bereiden op tewerkstelling en riep het begrip «beschutte werkplaatsen» in het leven. De wet van 16 april 1963 vertrouwde de professionele reclassering van gehandicapte personen toe aan het Rijksfonds voor Sociale Reclassering van Minder-Validen. Het uitvoeringsbesluit bevat drie bepalingen. De beschutte werkplaatsen zijn bedoeld voor personen die wegens de aard of de ernst van hun handicap voor een beperkte of onbeperkte periode niet onder gewone arbeidsomstandigheden kunnen werken. De minder-validen moeten nuttig en betaald werk kunnen verrichten, mogelijkheden tot professionele aanpassing en bevordering krijgen en in de mate van het mogelijke kunnen overstappen naar een reguliere betrekking. De minder-validen moeten in dienst worden genomen met een arbeidsovereenkomst.

De meeste beschutte werkplaatsen werden opgericht in de periode 1964 tot 1974. Vanaf de jaren 80 kwamen er nog maar weinig werkplaatsen bij.

Het sociaal nut van de beschutte werkplaatsen staat buiten kijf. Deze sector is veruit de grootste werkgever voor personen met een handicap. Het werknemersstatuut betekend voor de betrokkenen een belangrijke stap naar maatschappelijke integratie.

Beschutte werkplaatsen hebben ook een groot economisch nut. In 1993 droeg de sector aan de beschutte tewerkstelling 4,1 miljard frank bij aan het BNP. Voor de reguliere bedrijfswereld werden de beschutte werkplaatsen een betrouwbare handelspartner. Door de economische crisis en vooral door de vlucht naar de lage loonlanden kregen deze werkplaatsen het de jongste jaren steeds moeilijker. Het management evolueerde vaak niet mee met de tijd.

Mijn belangrijkste bekommerning betreft echter het statuut van de minder-valide werknemer dat voor verbetering vatbaar is. Voor de minder-valide werknemer gelden nog steeds niet alle arbeidsvoorwaarden die in de huidige samenleving algemeen zijn aanvaard. Deeltijds werken is bijvoorbeeld voor hem niet mogelijk. Het gewaarborgd minimumaandinkomen was tot voor kort op hem niet van toepassing.

Sinds 1992 hebben de beschutte werkplaatsen hun eigen paritair comité, het paritair comité 327. Op de ronde-tafelconferentie van 29 april 1993 werd door de sociale partners en alle betrokkenen

overheden een gemeenschappelijke verklaring ondertekend waarin onder meer staat dat, in toepassing van de CAO 43, in de beschutte werkplaatsen alle werknemers recht hebben op het gewaarborgd minimummaandinkomen dat daarin wordt omschreven als het loon voor gepresteerde arbeid en een mechanisme ter compensatie van het eventuele inkomensverlies. Teneinde de overheid te tijd te laten een beleid uit te stippelen, adviseerden de sociale partners de Nationale Arbeidsraad de toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomst 43 inzake het gewaarborgd minimummaandinkomen gedurende drie jaar uit te stellen. Dit betekende dat de bewuste CAO vanaf juli 1996 moest worden toegepast. Een niet-onbelangrijk detail is dat de term gewaarborgd minimummaandinkomen in de gemeenschappelijke verklaring niet eenduidig is omschreven.

De acties van de vakbonden en de minder-validen zelf leidden op 28 juni 1996 tot een CAO waarin werd overeengekomen om vanaf 1 januari 1997 af 80% van het gewaarborgd minimummaandinkomen uit te betalen. Die verhoging tot 80% wordt gefinancierd door de lageloonmaatregelen van de federale overheid en een forfaitair subsidiesysteem van de Vlaamse regering. Tevens werd bepaald dat men in overleg met alle betrokken overheden ernaar moest streven om tegen 30 juni 1998 te komen tot een uitbetaling van 100% van het gewaarborgd minimummaandinkomen. Dit betekent concreet dat alle werknemers in de beschutte werkplaatsen vanaf 1 juli aanstaande af een minimummaandinkomen van 43 343 frank moeten krijgen.

Er is op het ogenblik evenwel nog geen beslissing genomen over wat er concreet zal gebeuren op 1 juli. De vraag of de 80% van het gewaarborgd minimummaandinkomen met loon dan wel met bijkomende vergoedingen zal worden aangevuld, blijft bestaan. De vakbonden vragen alvast dat deze vergoedingen in elk geval meetellen voor de berekening van de werkloosheidsuitkeringen, de ziekte-uitkeringen en de pensioenen. De werkgevers stellen van hun kant dat zij de bijkomende 20% niet kunnen betalen, omdat dit zou leiden tot het afstoten van de zwakste werknemers, die dan een inkomensvervangende vergoeding zullen aanvragen, wat bijkomende kosten voor de overheid meebrengt.

Het is duidelijk dat de huidige loonclassificatie niet langer houdbaar is als de overheid beslist om 100% van het gewaarborgd minimummaandinkomen te betalen. Momenteel zijn er vijf klassen gebaseerd op de handicap. Als men 100% betaalt, zullen de eerste drie loonklassen in feite samenvallen. Aangezien de meeste werknemers zich in de eerste drie categorieën bevinden, heeft de huidige classificatie dan geen zin meer. Daarom zijn steeds meer mensen voorstander van een classificatie volgens de functie. Dit bevordert de integratie van de mindervaliden.

Er werd een interdepartementale werkgroep onder het voorzitterschap van de minister van Sociale Zaken opgericht om een oplossing te vinden voor dit probleem. Deze werkgroep heeft onder meer als opdracht om in samenwerking met de Kruispuntbank alle gegevens over de aanvullende uitkeringen aan de werknemers van de beschutte werkplaatsen samen te brengen teneinde het effect van de verhoging van hun loon op hun fiscale situatie te analyseren.

Naar verluidt schieten de werkzaamheden van deze werkgroep niet op; hij verzandt in nutteloze discussies tussen federale en gemeenschapsambtenaren over wie in het verleden heeft betaald en wie dat in de toekomst zal moeten doen. De echte problemen worden niet opgelost.

Om klaarheid en duidelijkheid te krijgen over de problemen in deze sector, die zoals reeds gezegd aanstaande maandag een nationale actie onderneemt, wil ik de minister de volgende vragen stellen.

Wat is de huidige stand van zaken in het paritair comité? Is er al duidelijkheid over de mogelijke fiscale gevolgen van de invoering van de 100%? Hoe ver staat het met de werkzaamheden van de interdepartementale werkgroep die de verschillende inkomenscomponenten van de werknemers moet berekenen? Houdt de werkgroep ook rekening met de mensen die progressief tewerkgesteld zijn? Kiest de minister ervoor het gewaarborgd minimumloon als 100% loon te betalen of opteert zij ervoor 20% als bijkomende vergoedingen te betalen? Indien deze bijkomende vergoedingen vrijgesteld zijn van RSZ, hoe zullen de uitkeringen van de sociale zekerheid dan worden berekend?

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, de vier vragen van de heer Hostekint houden verband met elkaar. Ik zal hem dan ook een algemeen antwoord geven waarin wordt tegemoetgekomen aan al zijn bekommernissen.

De vakbondsorganisaties die lid zijn van paritair comité 327, hebben inderdaad beslist het lopende evaluatie- en overlegproces kracht bij te zetten door een reeks manifestaties. Die acties hebben natuurlijk te maken met het naderen van de datum van 30 juni 1998. Op dat ogenblik loopt immers CAO 43ter van 28 juni 1996 ten einde en wordt CAO 43 bijgevolg opnieuw van kracht. Het geachte lid weet ongetwijfeld dat CAO 43 de onmiddellijke invoering van het gewaarborgd minimummaandinkomen voor de werknemers van de sector oplegt; CAO 43ter wijkt hiervan af en bepaalt het bedrag van het minimuminkomen op 80% voor de zwaarst gehandicapte werknemers.

De manifestaties van de vakbondsorganisaties zijn geenszins gericht tegen de werkzaamheden van de interdepartementale werkgroep. Als bewijs hiervan hebben de leden van paritair comité 327 op mijn verzoek een voorstel van tekst goedgekeurd waarin een schema wordt vastgelegd voor de totale uitvoering van CAO 43.

Ik heb paritair comité 327 ook verzocht na te gaan welke categorieën van gehandicapte werknemers in aanmerking kunnen komen voor het gewaarborgd minimummaandinkomen. Dit zou hen kunnen worden uitgekeerd als 80% loon en 20% aanvullende vergoedingen. Ik heb het comité ook gevraagd na te gaan welk effect die maatregel zal hebben op de verworven rechten, de fiscaliteit, inzonderheid de personenbelasting, en de loondruk. Het comité is aan het werk gegaan en mijn medewerker die de interdepartementale werkgroep voorziet, zal ook actief deelnemen aan de verdere werkzaamheden.

De sfeer in het comité en de interdepartementale werkgroep en de kwaliteit van hun werk zijn uitstekend. Ze hebben de vaste wil tegen eind mei een volledig verslag over de hele problematiek van de beschutte werkplaatsen op te stellen. Op basis van de gegevens die ze tot nu toe verzameld heeft, is de interdepartementale werkgroep tot het besluit gekomen dat de laagste lonen kunnen worden opgetrokken tot 80% van het minimumloon, zonder dat dit de huidige werkgelegenheid in het gedrang brengt. De budgettaire last van deze eerste loonsverhoging kan op een billijke manier tussen de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten worden verdeeld. De werkgroep zet zijn evaluatie-activiteiten voort. Hij onderzoekt momenteel de gegevens van de Kruispuntbank.

De werkgroep onderzoekt ook hoe het arbeidsinkomen van alle gehandicapte werknemers kan worden opgetrokken tot 100% van het interprofessioneel minimumloon, waarvan 80% als loon zou worden betaald. Er zijn twee opties mogelijk. Ofwel kunnen de bestaande sociale uitkeringen die reeds met een loon worden gecumuleerd, meer bepaald de invaliditeitsuitkeringen en de inkomensvervangende tegemoetkomingen, worden geactiveerd. Ofwel zou er een aanvullend inkomen kunnen worden uitgekeerd. Hiervoor moet wel het mechanisme van één of meer bestaande uitkeringen worden gewijzigd. De werkgroep heeft het meer specifiek over de wijziging van de huidige wetgeving over de inkomensvervangende tegemoetkomingen. De betrokken diensten zijn reeds begonnen met een onderzoek naar de haalbaarheid van deze opties. De interdepartementale werkgroep zal binnenkort over de technische en budgettaire simulaties kunnen beschikken.

Ik onderzoek ook nog de haalbaarheid van een derde mogelijkheid, die geen enkele bijkomende budgettaire last inhoudt die uitgaat van het op elkaar afstemmen van het loonpeil en de arbeidsduur en die rekening houdt met de specifieke situatie van de gehandicapte werknemers. Voor de gehandicapte werknemers van wie het arbeidsinkomen thans 80% van het interprofessioneel loon bedraagt, zou er een sectoriële CAO kunnen worden gesloten die bepaalt dat dat inkomen geldt voor een voltijdse betrekking van 32 uur per week.

Met al deze opties trachten we te voorkomen dat van het brutoinkomen, dat wordt opgetrokken tot 100% van het minimumloon, in de praktijk maar 80% als nettoloon zou overblijven. Op de voormelde tegemoetkomingen wordt immers geen personenbelasting geheven en het is de bedoeling dit voordeel te behouden.

Volledigheidshalve stip ik nog aan dat de interdepartementale werkgroep zich ook zal buigen over het probleem van de tewerkstellingsquota voor gehandicapte personen in de privé-sector en over het juridische statuut van de beschutte werkplaatsen in het vooruitzicht van een algemeen verwachte evolutie naar een economie waar meer plaats is voor sociale integratie.

Bij het zoeken naar oplossingen werd aandacht besteed aan een evenwichtige verdeling van de eventuele nieuwe budgettaire lasten, aan het behoud van de werkgelegenheid in de beschutte werkplaatsen en van hun economische rol, maar ook aan het vereenvoudigen van de hulp- en controlemogelijkheden om de maatschappelijke integratie van de gehandicapten door arbeid te bevorderen en om de kwaliteit van hun leven te verbeteren.

Tot slot voeg ik een copie van een brief van de voorzitter van de interdepartementale werkgroep van paritair comité 327 bij mijn antwoord. De inhoud van deze brief is niet voor het grote publiek bestemd, maar werd wel goedgekeurd door alle leden van het paritair comité. Maandag aanstaande ontvang ik de vertegenwoordigers van de werknemers op mijn kabinet. Ik zal ze op de hoogte brengen van de jongste vorderingen. Vooralsnog zijn ze vrij tevreden over het verloop van de discussies. Ik sta erop dat de gehandicapte werknemers hun positie in onze maatschappij kunnen bestendigen en zo mogelijk verbeteren.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Hostekint.

De heer Hostekint (SP). — Mijnheer de voorzitter, CAO 43 zal, zoals drie jaar geleden beloofd, op 1 juni 1998 kracht van wet hebben. Er zal nog alleen een onderscheid worden gemaakt tussen zeer zwaar gehandicapten en gehandicapten die tot bepaalde arbeidsprestaties in staat zijn.

*De heer Verhofstadt, ondervoorzitter,
treedt op als voorzitter*

Uit het antwoord van de minister heb ik menen te begrijpen dat de gehandicapte werknemers 100% van het minimumaandinkomen, ongeveer 43 300 frank, zullen ontvangen, waarvan 80% als loon. De vraag blijft dus of de bijkomende 20% ook zal worden beschouwd als loon, waarop sociale zekerheidsbijdragen zullen worden afgehouden. Als dat het geval is, dan dienen die 20% ook in rekening te worden gebracht voor de berekening van de werkloosheidsuitkeringen, de ziekte-uitkeringen en de pensioenen. Of zal die 20% worden beschouwd als een tegemoetkoming? Dat is de grote bezorgdheid van de vakbonden. Kan de minister dit kort verduidelijken?

In de beschutte werkplaatsen werken mindervaliden die niet in het normale arbeidsproces kunnen worden ingeschakeld, maar er zijn er ook heel wat die zeer goed in een gewoon bedrijf kunnen meedraaien. Meer en meer bedrijven, zoals Siemens in West-Vlaanderen, besteden trouwens werk uit aan een beschutte werkplaats in de plaats van bijkomende arbeidskrachten aan te werven. Indien mindervaliden in staat zijn tot nagenoeg gewone prestaties, hebben ze ook recht op een gewoon loon, zoals iedereen die in een onderneming werkt.

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, deze hele zaak is nog niet afgerond. De heer Hostekint onderstreept terecht dat sommige mindervaliden in «normale bedrijven» zouden kunnen worden tewerkgesteld, maar ook dat in een aantal beschutte werkplaatsen voor sommige mindervaliden geen plaats meer is, omdat er een te hoog werkritme geldt. We worden dus met deze twee problemen geconfronteerd. De optie om werknemers in beschutte werkplaatsen te beschouwen als voltijdse werknemers en hen een loon te geven dat overeenkomt met een 32-urenweek, zonder dat de betrokkene door de belastingen verlies lijdt, is voor de zwaksten zeer interessant. We zullen de

voorstellen de komende maanden verder uitwerken. Ik volg dit dossier al sinds ik deel uitmaak van de Nationale Arbeidsraad en sinds paritair comité 327 in het leven werd geroepen. Voordien bestond enkel Groep 12, opgericht door André Marron, de vader van de wet van 1964 op de beschutte werkplaatsen. Ik volg dit dossier dus met zeer veel aandacht en zal de heer Hostekint verder op de hoogte houden.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER ANCIAUX AAN DE MINISTER VAN JUSTITIE OVER «HET UITBLIJVEN VAN ENIG JUSTITIEEL BELEID TEGEN HET OP EEN GEORGANISEERDE WIJZE VERGIFTIGEN VAN DE BEVOLKING DOOR AFVALVERBRANDINGSINSTALLATIES»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. ANCIAUX AU MINISTRE DE LA JUSTICE SUR «L'ABSENCE D'UNE QUELCONQUE POLITIQUE JUDICIAIRE CONTRE LES INCINÉRATIONS DE DÉCHETS QUI EMPLOISONNENT LA POPULATION DE FAÇON ORGANISÉE»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Anciaux aan de minister van Justitie.

Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, ik weet dat de minister gehaast is en dus zal ik mij beperken tot een aantal punten van de nota die ik de minister heb gegeven.

De afgelopen maanden is de discussie rond het nut, de gevaren en de gevolgen van het massaal verbranden van afval zeer sterk in de actualiteit gekomen, onder meer met het schokkend verhaal van de Neerlandwijk in Wilrijk, die geklemd zit tussen twee verbrandingsovens, die van ISVAG in Wilrijk en van IHK in Edegem. Misschien kan de minister van Volksgezondheid meteen meeluisteren, dan hoef ik dat straks allemaal niet te herhalen, wanneer ik hem mijn vraag om uitleg stel. Er was ook het spectaculaire besluit van de Vlaamse minister van Leefmilieu die op één dag vijf verbrandingsovens liet sluiten. Daarnaast blijft de verbrandingsoven van Neder-over-Heembeek gevaarlijke gassen uitbraken en is het Vlaams Gewest van plan in Drogenbos, aan de rand met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, een verbrandingsoven te bouwen.

Wetenschappelijk onderzoek leert ons dat huisvuilverbranding goed is voor zomaar even 49,1% van de totale dioxine-uitstoot in Vlaanderen. De Wereldgezondheidsorganisatie stelt in onderzoeken uit 1987-1988 en uit 1992-1993 vast dat België de koploper in de wereld is op het vlak van dioxines in lucht, water, afval en moedermelk.

De Vlaamse Milieumaatschappij stelde in 1994 dat «de totale depositie dioxines voor Vlaanderen geraamd wordt op 117 gram per jaar. Deze relatief hoge depositie op de bodems in Vlaanderen verklaart dat de voeding een belangrijke blootstellingsroute vertegenwoordigt».

De Vlaamse huisvuilverbrandingsinstallaties zijn van onvoorstelbaar slechte kwaliteit. De Brusselse oven moet evenwel niet onderdoen. In 1994 stelde het Bestuur voor Milieu-inspectie van Aminal een vernietigend rapport op. De conclusie was dat er bijzonder krachtdadige maatregelen nodig zijn om de bescherming van het leefmilieu en de volksgezondheid te waarborgen. ISVAG overtreedt heel vaak alle mogelijke normen. In 1993 werd de dioxinenorm met factor 64 overschreden, in 1994 met factor 25. De verstrenge dioxinenorm van 1997 van de Vlaamse regering werd door ISVAG en IHK met factor 30 en 40 overschreden. De oven van de Intercommunale voor Huisvuilverbranding van het kanton Kontich, met name IHK, blijft voorlopig dicht. Deze verbrandingsinstallatie haalde zelfs een overschrijdingsfactor van 521. In mijn woonplaats, Neder-over-Heembeek werd bij metingen dioxine-uitstoten vastgesteld van 47 nanogram per kubieke

meter lucht. De normaal geachte aanvaarde norm is 0,1 nanogram per kubieke meter. Dat betekent dat in Brussel de dioxinenorm tot 470 maal wordt overschreden. Men beweert wel dat het om tijdelijke cijfers gaat, maar uit cijfers van het kabinet van minister Gosuin blijkt dat men er zelfs rekening mee houdt dat de dioxine-uitstoot met factor 54 wordt overschreden.

Een steeds terugkerende vraag is of er wel bewijzen zijn dat dioxine gevaarlijk is voor de volksgezondheid. Welnu, onderzoek in de jaren 90 in Japan en Taiwan heeft uitgewezen dat kinderen van vrouwen die waren blootgesteld aan rijstolie met hoog dioxinegehalte een laag geboortegewicht hadden. Andere vaststellingen waren hogere kindersterftes, gedragsstoornissen, groeivertraging, aangeboren afwijkingen en verminderd intelligentiequotiënt op latere leeftijd. Onderzoek van de UIA legde het verband tussen werknemers die met dioxine in contact kwamen en verschillende vormen van kanker zoals longtumoren, lymfomen en leverkanker. Het International Agency for Research on Cancer stelde in februari 1997 dat dioxines kanker kunnen veroorzaken bij de mens. Het Amerikaans departement voor Leefmilieu USEPA formuleerde dezelfde besluiten. De Milanese wetenschapper Pier Alberto Bertazzi onderzocht gedurende jaren de bevolking van het door de dioxineramp getroffen Seveso. In april 1997 maakte hij de resultaten bekend: toename van suikerziekte, hart- en vaataandoeningen, meer risico op lever- en galkankers en kwaadaardige gezwellen van het weefsel dat lymfocytar bloedcellen aanmaakt. Kanker heeft een lange latenteperiode; soms manifesteert de ziekte zich pas 20 tot 30 jaar na de blootstelling aan dioxine.

In de Neerlandwijk in Wilrijk werden opvallende concentraties van dezelfde ziekteverschijnselen als in Seveso teruggevonden.

In januari 1998 kwamen de professoren van Antwerpse universiteit tot een vlijmscherpe analyse. De wetenschappers gaven een opsomming van verschillende aandoeningen die volgens wetenschappelijk onderzoek het gevolg zijn van blootstelling aan dioxine. De lijst is dramatisch lang. Ze verklaren: «Dioxines horen dus niet thuis in het menselijk lichaam, alle emissiebronnen moeten zoveel mogelijk uitgeschakeld worden... De boodschap bestaat er dan ook uit om de blootstelling zoveel mogelijk te beperken. Enkele jaren geleden (1986) adviseerde de WHO dat de blootstelling aan dioxineachtige stoffen beperkt zou moeten worden tot 10 picogram per kilogram lichaamsgewicht. De commissie van de Gezondheidsraad van Nederland kwam recent tot een tien keer zo kleine 'gezondheidskundige advieswaarden', gebaseerd op recente experimentele gegevens.»

De wetenschappers van de UIA besluiten ten slotte als volgt: «We menen echter ook dat het heropstarten van deze activiteit» — bedoeld wordt de ISVAG-oven — «in deze regio onverantwoord is. Deze gedachte is ingegeven door meerdere redenen. De hoogste concentratie aan dioxines in de moedermelk wordt in België teruggevonden. De regio behoort tot de door afvalverbrandingsovens meest blootgestelde van België en West-Europa: de wijk Neerland is uniek. Men plantte in het verleden twee ovens in op nauwelijks enkele kilometers. Eén ervan is de oudste van het land. Gigantische inbreuken op de normen voor uitstoot werden toegestaan... vlakbij een woonwijk. De psychologische reden... de economische reden... en vooral deze van de algemene volksgezondheid, die we in dit document hebben proberen te verwoorden, liggen mede aan de basis van ons wetenschappelijk en vooral medisch gefundeerd advies. Inplanting van dergelijke installaties hoort niet thuis in die omgevingen die reeds blootstaan aan andere extra zware vervuilingbronnen, zoals zwaar verkeer, en in de onmiddellijke buurt van woonwijken. De volksgezondheid is hier niet geholpen met een of ander compromis. We vragen u met aandring om het voorzorgsprincipe te hanteren: de ovens IHK en ISVAG moeten definitief dicht.» Aldus nog steeds de wetenschappers van de UIA.

De minister van Justitie zal allicht tegenwerpen dat hij met dit alles weinig te maken heeft. De brief van deze wetenschappers is echter ook een vlijmscherpe aanklacht tegen het falend volksgezondheidsbeleid van de overheid, een aanklacht tegen het niet-respecteren van de rechten van de gewone man en vrouw, een

aanklacht tegen een beleid dat geen rekening houdt met de gezondheidsproblemen van kinderen. Na deze wetenschappelijke aanklacht kan men niet langer doen alsof zijn neus bloedt.

In Neder-over-Heembeek staan de bevolking, maar ook de bewoners van het vlakbij gelegen koninklijke domein van Laken, bloot aan een dioxineconcentratie die ver elke normaal aanvaardbare norm overschrijdt. Verschillende dokters bevestigen dat er een opvallende stijging is van het aantal ademhalingsstoornissen en van sommige kankergevallen. De bevolking is machteloos en niet in staat om het oorzakelijk verband met de dioxineconcentratie aan te tonen. Twijfel en angst blijven bestaan. De waarde van de eigendom vermindert, gezinnen verhuizen...

Zelf woon ik ook in Neder-over-Heembeek. Mijn kinderen moeten geregeld een aërosol gebruiken, zodat ze rustig kunnen ademen. Ook ik word woest van deze machteloosheid. Iedereen stelt vast dat de dioxinenorm zwaar overschreden wordt, maar niemand is in staat om het oorzakelijk verband aan te tonen. In zo een geval moet het toch niet de taak van de bevolking zijn om het oorzakelijk verband te bewijzen tussen de dioxine-uitstoot en de ademhalingsstoornissen, maar moet degene die de normen overschrijdt, aantonen dat dit verband er niet is. Zolang de bewijslast niet wordt omgekeerd, blijft de bevolking machteloos. Een omkering van de bewijslast zou een belangrijke stap zijn in het herstellen van de rechten van de burger.

Is de minister het met mij eens dat het hier gaat om georganiseerd crimineel gedrag dat de belangen van de bevolking schaadt en min of meer vergelijkbaar is met het langzaam, maar zeker vergiftigen van weerloze slachtoffers? Welke maatregelen zal de minister nemen om te vermijden dat weerloze kinderen in de toekomst het slachtoffer worden van het onverantwoorde beleid van de overheden?

Is de minister bereid de parketten opdracht te geven de overtreders van de normen inzake de uitstoot van dioxines en andere giftige stoffen te vervolgen? Is de minister bereid na te gaan hoe de bewijslast in een procesvoering tegen vervuulende bedrijven die de normen flagrant overtreden, kan worden omgedraaid in het voordeel van de gewone burger? Ook in de strijd tegen de hormonenmafia ijvert men voor een omkering van de bewijslast. De ministers van Justitie en Volksgezondheid zijn daarvan op de hoogte. Is de minister bereid de bevolking juridische bijstand te verlenen in haar juridische strijd tegen belangrijke afvalverwerkende bedrijven die de wettelijke normeringen met voeten treden? Dit behoort volgens mij ook tot de taken van de overheid. Welke inspanningen zal de minister doen om van de strijd tegen de vervuiling en tegen de aantasting van het leefmilieu en de verslechtering van de volksgezondheid een gerechtelijke prioriteit te maken?

De minister van Binnenlandse Zaken heeft deze voormiddag de bal in het kamp van de minister van Justitie gekaatst. Hij verklaarde bereid te zijn het probleem aan te pakken, maar zegde dat hij op dit vlak niet bevoegd was, omdat het college van de procureurs-generaal en de minister van Justitie instaan voor het strafrechtelijk beleid. Hij zegde dat hij de rijkswacht en de politie pas opdrachten kon geven nadat de minister van Justitie duidelijke richtlijnen had uitgevaardigd. De bal ligt dus in het kamp van de minister van Justitie. De vraag is bijgevolg of hij bereid is om van de aanpak van milieudelicten en delicten tegen de volksgezondheid een prioriteit te maken.

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Clerck.

De heer De Clerck, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, vooraleer ik de bal doorspel naar collega Colla, die hem waarschijnlijk op zijn beurt naar de gewesten zal doorspelen, die voor deze materie bevoegd zijn, zal ik eerst trachten de vraag van de heer Anciaux te beantwoorden.

Het probleem van de dioxine-uitstoot van de afvalverbrandingsovens maakt justitieel gezien deel uit van de milieufraude en het vervolgingsbeleid terzake. Het regeringsprogramma vermeldt milieufraude als een van de veertien prioriteiten.

De heer Anciaux kaart het fenomeen van de dioxine-uitstoot en de milieufraude aan en niet één specifiek dossier. Ik zal daarom een aantal initiatieven opsommen die werden genomen om de milieufraude aan te pakken. Ik vroeg het parket van Leuven hoe zij in hun arrondissement de milieufraude aanpakten. Het antwoord dat ik kreeg, kan volgens mij worden beschouwd als een model voor de milieufraudebestrijding. Ik zal er mijn antwoord mee afsluiten.

In het kader van de jaarlijkse permanente vorming van magistraten en gerechtelijke stagiairs worden op 13 mei en 3 juni aanstaande twee studiedagen gewijd aan het milieurecht. Professor Paques van de Universiteit van Luik coördineert dit programma. De vijf procureurs-generaal kregen elk prioritaire materies toegewezen. De procureur-generaal van Brussel kreeg de bestrijding van de milieucriminaliteit toegewezen, omdat hij ook al bevoegd is voor de bestrijding van de financieel-economische criminaliteit. De heer Anciaux wijst er terecht op dat het college samen met de minister het vervolgingsbeleid bepaalt.

De heer Anciaux vraagt wijzigingen in het strafrecht en het bewijsrecht. Nadat de regering op 28 juni 1996 een actieplan tegen de georganiseerde criminaliteit had uitgewerkt, belastte zij professor Traest van de Universiteit van Gent met een studieopdracht inzake de omkering van de bewijslast. Hij heeft zijn studie thans beëindigd en zal ze eind deze maand bespreken in de werkgroep «georganiseerde criminaliteit», waaraan ook verschillende actoren op het terrein, zoals de politiediensten en de magistratuur, deelnemen.

Vice-eerste minister Vande Lanotte heeft gelijk wanneer hij zegt dat de politiediensten de instructies en het beleid uitgetekend door de magistratuur en het college moeten volgen. Deze studie en de resultaten van die besprekingen zullen dienen als basis van een voorontwerp van wet. Ze zullen ook ter sprake komen in het colloquium dat op 8 en 9 juni aanstaande in de Senaat zal worden georganiseerd waar onder meer de politietechnieken en de wijziging van de strafprocedure, inbegrepen de omkering van de bewijslast, zullen worden besproken.

Eveneens van belang is het ontwerp over de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de rechtspersoon, omdat het bij milieufraude meestal gaat om vennootschappen, intercommunales, enzovoort. De rechtspersoon is immers beter aan te spreken dan de individuele persoon. Dat is nog eens gebleken bij de recente veroordelingen in Leuven met betrekking tot afvalproblematiek. Wanneer men de intercommunale ook strafrechtelijk aansprakelijk wil stellen, moet men zich tot de bestuurders richten. Het is ook het standpunt van de regering dat het niet langer vol te houden is dat vennootschappen niet strafrechtelijk kunnen worden gedagvaard. Het ontwerp is in de regering goedgekeurd. Het ligt thans voor advies bij de Raad van State.

Ik heb de vraag van de heer Anciaux ook gezonden aan de procureur-generaal van Brussel, die op zijn beurt een enquête heeft gedaan bij de procureurs te Brussel en te Leuven. Vanuit Brussel wordt mij meegedeeld dat de in het parket bestaande sectie ECOSEC slechts zelden wordt geconfronteerd met dossiers betreffende dioxine-uitstoot en andere ernstige verontreinigingen veroorzaakt door afvalverbranding. Geen enkel dossier heeft betrekking op een ernstig geval van dioxine-uitstoot en de weinige bundels inzake luchtvervuiling handelen over inbreuken gepleegd door particulieren, vooral verbranding van huis- en tuinafval.

De procureur vraagt zich af of een repressief optreden het meest aangewezen middel is om het fenomeen van de luchtvervuiling effectief te bestrijden. Hij vindt een administratieve aanpak via het stelsel van vergunningen en administratieve boetes vaak veel adequater. Wellicht zal een strafrechtelijke aanpak worden vergemakkelijkt door de komende wetgeving inzake de strafrechtelijke aansprakelijkheid van rechtspersonen en in een later stadium inzake de omkering van bewijslast.

De procureur vestigt de aandacht op de wet van 12 januari 1993 inzake de bescherming van het leefmilieu, dat aan de milieuverenigingen en in sommige gevallen ook aan particulieren de mogelijkheid geeft om schadelijke handelingen met betrekking tot het leefmilieu aan te vechten in kort geding met de vordering tot staking.

Ik meen dat het goed is even te kijken hoe deze problematiek in Leuven wordt aangepakt, want de ervaring daar toont aan dat een coördinatie van de acties nuttig is.

In Leuven zijn er twee bedrijven die in aanmerking komen voor dioxinemetingen. Het ene bedrijf heeft pas een half miljard geïnvesteerd in een nieuwe verbrandingsoven en het andere bedrijf valt maar sinds 1 januari 1998 onder de toepassing van Vlare II. Tot op heden heeft het parket dus nog niet kunnen controleren of de uitstoot aanvaardbaar is of niet.

Beide bedrijven hebben een milieuvergunning die een jaarlijkse puntmeting oplegt. Gelet op het gevaar en de schadelijkheid van de dioxine-uitstoot, pleit de procureur ervoor dat de milieuvergunnende overheid, in casu de Vlaamse overheid, de bedrijven strenge controles oplegt en ze verplicht meermaals per jaar gedurende zes uur puntmetingen te laten uitvoeren door een erkend laboratorium. Een constante verplichte meting zou ideaal zijn, maar is onbetaalbaar.

Hier kan men dus reeds spreken over een omkering van de bewijslast. Het parket van Leuven meent dat slechts één meting per jaar geen relevante cijfers kan voortbrengen.

Het budget van de Milieu-inspectie van de provincie Vlaams Brabant voor controle op de luchtverontreiniging bedraagt 18 miljoen. Dit is te weinig om in dergelijke bedrijven metingen te doen. Het Vlaams Gewest zou een specifiek budget moeten hebben voor onaangekondigde metingen in bedrijven die dioxines uitstoten.

De procureur vindt ook dat de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de rechtspersonen wettelijk dient te worden geregeld.

De procureur deelt tevens mee dat het parket te Leuven om de drie maanden een «fenomeenoverleg-milieu» houdt onder voorzitterschap van een substituut bij het parket te Leuven. Het parket, het bestuur van de Milieu-inspectie van Vlaams Brabant, de gespecialiseerde cel van de gerechtelijke politie, de gemeentepolitie van Leuven en de plaatselijke rijkswachtbrigades nemen hieraan deel. Ze bespreken de gevoelige dossiers in het arrondissement Leuven, de zachte informatie die door alle partners kan worden aangebracht, en de geplande acties en prioriteiten. Het parket geeft feedback over het beleid en over de afhandeling van de dossiers van de afgelopen drie maanden. Per dossier bekijken ze of het opportuun is om na te gaan of er sprake is van onrechtmatige vermogensvoordelen en over te gaan tot verbeurdverklaring. Ook de dioxine-dossiers kunnen worden besproken, net zoals op het nationale niveau in het college van procureurs-generaal.

Uit de brief van het parket te Leuven blijkt dat men een strafbeleid kan voeren en dat men wetgevende initiatieven kan nemen in verband met de strafrechtelijke aansprakelijkheid en de omkering van de bewijslast. Er moet ook vorming worden georganiseerd. Uiteindelijk hangt veel van het parket zelf af. Als de wil aanwezig is, kan het de zaak aanpakken, de diensten samenbrengen en de milieufenomenen analyseren en opvolgen. Ik meen dan ook dat dit een voorbeeld van een goede aanpak is. Ik hoop dat deze aanpak ook in andere arrondissementen kan worden toegepast.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, het Leuvense voorbeeld is indrukwekkend. Ik vraag mij af of de minister dit model niet aan alle andere parketten kan voorleggen. In Leuven is er geen verbrandingsoven, er zijn alleen bedrijven met dioxine-uitstoot. De dioxine-uitstoot van verbrandingsovens staat echter in voor 49,1% van de totale dioxine-uitstoot. Ik heb niet de indruk dat een dergelijke aanpak ook op andere plaatsen wordt gehanteerd. De flagrante overtredingen van de normen tonen aan dat er niet wordt opgetreden tegen de overtreders.

Het antwoord van de procureur-generaal van Brussel voldoet volgens mij niet. Hij zegt nogal snel dat er geen dossiers zijn. Met de vraag of een repressief optreden wel aangewezen is, maakt hij duidelijk dat hij eigenlijk de overtreder beschermt. Een repressief optreden is wel degelijk aangewezen wanneer de volksgezondheid op het spel staat. De procureur-generaal laat zijn minachting voor deze problematiek duidelijk blijken. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bestaan er geen normen. Het is dan ook moeilijk om

een normoverschrijding vast te stellen. We moeten waarschijnlijk wachten op de Europese norm van 0,1 nanogram per kubieke meter, die over enkele maanden zal worden uitgevaardigd.

In Brussel moet er alleszins ernstiger worden opgetreden. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft geen enkele interesse voor de verbrandingsoven van Neder-over-Heembeek. De gassen waaien immers in de richting van Vlaanderen. Een verbrandingsoven ten zuiden van Brussel is natuurlijk een heel andere zaak, omdat de gassen dan over heel Brussel waaien.

Voor het overige voldoet het antwoord van de minister, meer bepaald zijn bevestiging dat deze aangelegenheid in het college van procureurs-generaal als een prioriteit wordt beschouwd. Ook de studie naar de omkering van de bewijslast, de vorming en de strafrechtelijke aansprakelijkheid van rechtspersonen zijn stappen in de goede richting. Ik hoop dat de minister bij de procureur-generaal die de milieucriminaliteit coördineert, blijft aandringen op een strikte toepassing van de wetgeving terzake.

Ik maak mij zorgen over de huidige situatie. Iedereen voelt zich machteloos. Ik hoop dat de overheid de bevolking de hand zal reiken om gezamenlijk de strijd aan te binden tegen deze ernstige vorm van milieucriminaliteit.

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Clerck.

De heer De Clerck, minister van Justitie. — Mijnheer de voorzitter, ik geef graag het geval van Leuven als voorbeeld, maar er kan niet worden beweerd dat er in Brussel niets gebeurt. Ik zal de procureur-generaal verzoeken een nationaal beleid uit te werken voor alle arrondissementen.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER ANCIAUX AAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID EN PENSIOENEN OVER «DE SCHADELIJKE GEVOLGEN VOOR DE VOLKSGEZONDHEID VAN DIOXINE-UITSTOOT EN ANDERE ERNSTIGE VERONTREINIGINGEN VEROORZAAKT DOOR DE VERBRANDING VAN HUIS- EN ANDER AFVAL»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. ANCIAUX AU MINISTRE DE LA SANTÉ PUBLIQUE ET DES PENSIONS SUR «LES CONSÉQUENCES NUISIBLES POUR LA SANTÉ PUBLIQUE DES ÉMISSIONS DE DIOXINES ET D'AUTRES POLLUTIONS GRAVES CAUSÉES PAR L'INCINÉRATION DES DÉCHETS MÉNAGERS ET D'AUTRES DÉCHETS»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Anciaux aan de minister van Volksgezondheid en Pensioenen.

Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, we worden reeds decennialang geconfronteerd met het probleem van de steeds toenemende afvalberg. Het verbranden van dit afval is bijna vanzelfsprekend geworden. Er is nooit ernstig nagedacht over de gevolgen die deze oplossing met zich brengt. Men gaat ervan uit dat alles reukloos en kleurloos wordt en spoorloos verdwijnt. Dit is eigenlijk niet het geval. Het afval dat in de oven verdwijnt, komt in een andere gedaante terug op ons neer: op de geparkeerde auto's, op de was die hangt te drogen, op ons voedsel en in de lucht die we inademen. De bevolking wordt op die manier opnieuw geconfronteerd met het afvalprobleem.

Hoewel de gewesten in hoofdzaak bevoegd zijn voor leefmilieu en volksgezondheid, zijn ook de federale excellenties bevoegd in deze materie. Ze moeten een samenwerkingsverband tussen de verschillende gewesten nastreven. Bovendien moeten ze een rol spelen bij het uitstippelen van een Europees beleid terzake en bij het uitwerken van Europese richtlijnen. De ministers kunnen geen juridische of legistische argumenten aanhalen om hun verantwoordelijkheid te ontvluchten op het vlak van de volksgezondheid.

Naast de gewesten zijn ook de gemeenten bevoegd op dit terrein, niet enkel wegens hun aanwezigheid in de vele intercommunales, maar ook door de specifieke bevoegdheid van de burgemeester inzake de veiligheid van de inwoners.

In mijn vraag om uitleg aan de minister van Justitie heb ik erop gewezen dat de kwaliteit van de Vlaamse huisvuilverbrandingsinstallaties onvoorstelbaar slecht is. Er worden weliswaar pogingen gedaan om deze toestand te verbeteren, maar hoewel er opnieuw een groot bedrag is geïnvesteerd in de aanpassing van bijvoorbeeld de verbrandingsoven van Sint-Niklaas, wordt nog steeds niet voldaan aan de normen die door het Vlaams Gewest werden uitgevaardigd. Ik heb reeds voorbeelden gegeven van de onvoorstelbare overtredingen door ISVAG, door IHK en door de verbrandingsoven van Neder-over-Heembeek.

Beleidsverantwoordelijken, waaronder sommige burgemeesters, blijven verkondigen dat er geen wetenschappelijke bewijzen zijn van de schadelijkheid van dioxines voor de bevolking. Dit is volgens mij bewust liegen. Ook de burgemeester van Sint-Niklaas heeft in *De Zevende Dag* verklaard dat er geen enkel wetenschappelijk rapport bestaat dat aantoonde dat dioxine kanker veroorzaakt.

Ik heb ook reeds gewezen op internationale studies die over dit onderwerp heel duidelijk zijn. Ik wil tevens wijzen op de verklaringen van dokter Jorens van de UIA die onder meer het volgende zegt: «Dioxines kunnen accumuleren met andere vervuulende stoffen zoals zware metalen en PAK's. Daarom is het belangrijk dat de expositie aan dioxines wordt beperkt in die omgeving waar reeds een belangrijke milieubelasting aan chemicalieën bestaat: in de praktijk zwaar verkeer of andere industrie.»

De twee verbrandingsovens die hun rookgassen over Wilrijk, Edegem en Aartselaar uitbraken staan middenin of dichtbij woonwijken en liggen daarenboven tussen andere bronnen van vervuiling zoals het drukke auto- en vrachtwagenverkeer op de Boomssteenweg en tal van vervuilende bedrijven, zoals de verfspuiterij Atlas Copco. Ze staan dus duidelijk waar ze zeker niet horen.

Een onderzoek van de stad en de provincie Antwerpen stelde in 1996 dat er een cluster van zeldzame ziekten bij zeven kinderen is vastgesteld, maar dat er geen verband met de verbrandingsovens is en er dus geen reden tot paniek is. De minister weet dat deze cluster ondertussen bij veertien kinderen uit één wijk is vastgesteld en dat die bestaat uit zeer zeldzame genetische ziektes.

Harde bewijzen zijn voorlopig niet voorhanden, maar harde bewijzen dat de dioxinevervuiling niets te maken heeft met problemen in de wijk Neerland ontbreken eveneens.

België nam actief deel aan de Conferentie van Rio in 1992. Op deze wereldconferentie werd voor het eerst het voorzorgsprincipe gelanceerd dat luidt als volgt: «Daar waar ernstige schade dreigt voor het milieu, zal het ontbreken van onomstotelijke wetenschappelijke zekerheid niet gebruikt worden voor het uitstellen van maatregelen om die schade te voorkomen.» België heeft dit principe mee goedgekeurd. Niet kunnen bewijzen dat er een oorzakelijk verband is, mag er niet toe leiden niets te doen.

In het boek *Moorddadig Milieu in Vlaanderen*, stellen de auteurs Van Laerhoven, Willems en Cremers de vraag of het niet de hoogste tijd is dat degelijk onderzoek wordt gevoerd naar de gevolgen van de blootstelling aan dioxines voor de gezondheid, naar de omvang van de historisch opgebouwde dioxinevervuiling en naar de relatie tussen blootstelling aan dioxines in het verleden en later optredende gezondheidsstoringen.

Dezer dagen wordt de verwarring nog groter. Onderzoek van het Vlaamse Instituut voor Technologisch Onderzoek in opdracht van de Vlaamse regering, stelt dat de tijdelijke sluiting van de verbrandingsovens geen grote invloed heeft op de dioxine-neerslag in de wijken Neerland en Yselaer. Nog steeds is de dioxine-neerslag erg groot. Dit versterkt de roep naar meer onderzoek rond het ontstaan en de gevolgen van dioxine-uitstoot.

In januari 1998 heeft de Universitaire Instelling Antwerpen een merkwaardig onderzoek gewijd aan deze problematiek. In een gezamenlijk schrijven maken professor dr. P. Schepens, professor in de toxicologie, professor dr. J. Weyler, professor in de epidemiologie, dr. P. Jorens, internist-intensivist en professor

dr. E. Van Marck, professor in de anatomopathologie, allen verbonden aan de UA-UIA, een vlijmscherpe analyse. Ze besluiten dat de discussies over het al dan niet sluiten van verbrandingsovens louter technische discussies zijn geworden over het al dan niet halen van een norm, eerder dan een uiting van bekommernis over de gevolgen voor de volksgezondheid.

In hun geamenlijke nota zien ze het als volgt: « Door de inwoners van de wijk Neerland werd met grote onrust gemeld dat, volgens hun aanvoelen, in de wijk een verhoogd aantal gevallen van vooral kanker en aangeboren afwijkingen bestaat. Vanuit verschillende hoek werd voorgesteld om een grootschalig epidemiologisch onderzoek in de regio uit te voeren om eventuele medische gevolgen van de blootstelling aan de verbrandingsovens aan te duiden. Ook al twijfelt niemand aan het nut van degelijk epidemiologisch onderzoek, toch zijn we van mening dat negatieve resultaten van epidemiologisch onderzoek van de hierboven beschreven problematiek niet kan worden aangewend om een besluit tot definitieve sluiting af te wenden. A priori, is de uitkomst van dit epidemiologisch onderzoek immers voorspelbaar. Het zal immers, gezien de relatief kleine blootgestelde populatie, vrijwel zeker niet mogelijk zijn het toeval als verklaring voor een eventuele toename van gezondheidsproblemen uit te sluiten. Bovendien zou het, mocht het toeval uit te sluiten zijn, haast onmogelijk zijn om de rol van de verbrandingsoven hierin aan te duiden. Neerlandia en andere wijken in de streek liggen in een verstedelijkt gebied, te midden van andere industriële activiteit en ook langs één van België's meest drukke verkeersaders. Daarenboven is een wijk een uiterst dynamisch gegeven, waar erfelijke voorbeschiktheid, de job, de duur van inwonen in de regio's, de hobby's, de eetgewoonten ... zo variabel zijn dat het aantonen van een puntbron vrijwel onbegonnen werk is en vanuit het wetenschappelijk standpunt niet te bewijzen valt. »

En verder: « Dioxineachtige chemicaliën komen in de voedselketen terecht na atmosferische depositie. »

De minister heeft onlangs nog verklaard dat er geen gevaar bestaat bij het inademen van dioxines.

De heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen. — Mijnheer Anciaux, wanneer en waar heb ik wat precies verklaard?

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, de minister heeft verklaard dat vooral dioxines in de voedselketen gevaarlijk zijn. Orale opname zou het hoofdgevaar vormen. Ook in de pers wordt dit vaak verkondigd en sommige wetenschappers houden eveneens staande dat de inhalatie van dioxines geen probleem oplevert. De genoemde professoren zeggen daarover het volgende. Ik citeer: « Door een wetenschapper zou volgens de pers opgemerkt zijn dat dioxines vrijwel niet via de lucht door de mens worden opgenomen. Nochtans wordt inhalatie en ingestie van verontreinigde lucht- en bodemstofdeeltjes als voornaamste extrabron van dioxine-inname weerhouden, buiten de voedselketen. Daarenboven, en dat schijnt in de hele discussie niet te worden weerhouden, zorgt huisvuilverbranding voor de belangrijkste inbreng van dioxines in die voedselketen. Het hoeft dus geen betoog dat het wonen onder zulke schouw zonder enige twijfel kan leiden tot een extra grote inhalatie van verschillende polluerende stoffen, inclusief dioxines... »

Ik zei het reeds: dit is een vlijmscherpe aanklacht en de bevolking voelt zich machteloos. Ook al is de minister van Volksgezondheid op heel wat van deze terreinen niet bevoegd, toch zou hij ten minste kunnen proberen het onderzoek naar alternatieven te stimuleren. Ik verwijs hier naar een Duits experiment, waarvan de burgemeester van Sint-Niklaas in het VRT-programma *De Zevende Dag* beweerde dat het mislukt is. Hoe haalt de man dat in zijn hoofd? Dat experiment is helemaal niet mislukt. Ik wil hier geen reclame maken, maar de firma Siemens heeft veel geld geïnvesteerd in het uitwerken van een nieuwe vorm van verbranding waarbij het afval in een soort ijzeren kist wordt gestopt die zo sterk verhit wordt dat het afval verpulvert en er geen dioxine-uitstoot is. Deze mogelijkheden bestaan.

We stellen alleen vast dat de volksgezondheid heel vaak ondergeschikt wordt gemaakt aan industriële belangen. In Neder-over-Heembeek wordt de controle op de dioxine-uitstoot en de

nieuwe installatie voor rookgaswassing die nu wordt gebouwd, toevertrouwd aan de internationale firma Lyonnaise des Eaux. De eigenaar van heel wat verbrandingsovens en ook van deze in Neder-over-Heembeek is Electrabel. In Brussel is dit Watco, dat via Fabricom bij Tractebel behoort. Zoals men weet hebben ook Electrabel en Tractebel banden. Tractebel is eigendom van Suez, dat een partner is van Lyonnaise des Eaux. Ze controleren dus elkaar en daar wordt niets tegen ondernomen. Zo loopt men voortdurend vast. Electrabel heeft heel wat belangen in de afvalverbranding en -verwerking en heel vaak zijn de gemeenten daarmee, via de intercommunales, eveneens verweven. Wanneer wordt de volksgezondheid nu eens echt een prioriteit? Wanneer krijgt ze voorrang op industriële belangen? Welke inspanningen kan de minister doen?

Ik heb dit ook al tegen de staatssecretaris voor Leefmilieu gezegd: als deze mensen niets kunnen doen, waarom hebben ze dan de titel staatssecretaris voor Leefmilieu of minister van Volksgezondheid? Ik ben het erme eens dat vooral minister Kelchtermans en minister De Meester in het Vlaams Parlement moeten worden ondervraagd, maar ook de federale minister van Volksgezondheid kan een rol spelen bij het verstrengen van de Europese richtlijnen, bij het nemen van initiatieven om samenwerkingsverbanden tussen de gewesten tot stand te brengen. Dioxines laten zich niet tegenhouden. Dioxines die in Neder-over-Heembeek, een stuk van Brussel, worden gevormd, komen ook in Vilvoorde en Machelen terecht. Wat zal de minister doen om van de volksgezondheid een stevige beleidsprioriteit te maken? Wat zal de regering doen om deze « georganiseerde criminaliteit » een halt toe te roepen? Zal de minister de bevolking wapens geven in haar strijd tegen de verbrandingsovens? Wat zal de regering doen om de belangen van de bevolking echt te verdedigen?

De voorzitter. — Het woord is aan minister Colla.

De heer Colla, minister van Volksgezondheid en Pensioenen. — Mijnheer de voorzitter, de heer Anciaux heeft een beeld geschilderd van de vuile verbrandingsovens die hun dioxine-uitstoot over de mensen en de auto's spuwen. Hij heeft natuurlijk gelijk, maar hij mag niet vergeten dat dezelfde auto's en vrachtwagens eveneens een belangrijke bron van dioxine-uitstoot vormen. Naast de huisvuilverbrandingsovens die momenteel in het middelpunt van de belangstelling staan, zijn er nog andere bronnen van dioxine-uitstoot.

Ik wil het probleem evenwel niet doorschuiven. Het departement van Volksgezondheid is immers het federale « eindstation ». Wanneer een bepaalde grens wordt overschreden, is dioxine-uitstoot « finaal » slecht voor de gezondheid. Ik kan inderdaad een aantal normen invoeren of verstrengen en ik ontken niet dat ik een zekere signaalfunctie heb. Nochtans zijn mijn mogelijkheden beperkt. Ik kan een maximaal dioxinegehalte voor eetwaren bepalen en de eetwaren die het toegestane dioxinegehalte overschrijden uit de handel halen, maar daarmee wordt de oorzaak niet aangepakt. Ze ligt op een ander vlak en dat is precies het probleem. In de eerste plaats moet de dioxine-uitstoot worden aangepakt.

Verbrandingsovens, wegvervoer, zware metaalindustrie, steenbakkerijen enzovoorts zijn verantwoordelijk voor een verhoogd dioxinegehalte in de lucht. Hier moeten allereerst normen worden opgelegd of moeten de normen worden verstrengd. De keuze van het type van verbrandingsoven, de beslissing om verbrandingsovens te sluiten, het stimuleren van de binnenvaart, zijn mogelijk opties die op een ander politiek niveau worden genomen. Ik beweer niet dat op dit vlak niet naar samenwerking moet worden gestreefd. Het opsporen van de oorzaken, het opleggen van normen, de controle op de naleving van de normen, met andere woorden de preventieve aanpak van de dioxineproblematiek is een bevoegdheid van de gewesten. De repressieve aanpak daarentegen is een federale materie.

De vraag wat de federale minister van Volksgezondheid dan wel kan doen, werd de afgelopen anderhalve maand zowel in de Kamer als in de Senaat herhaaldelijk gesteld.

De heer Anciaux heeft kritiek op mijn uitlating dat de aanwezigheid van dioxine in de voedselketen gevaren inhoudt. Daarmee bedoel ik niet dat het opnemen van dioxine via de ademhaling minder risico's zou inhouden.

Een hiërarchie van de oorzaken bepalen, is uiteraard niet onbelangrijk, maar meestal gaat het om een samenloop van oorzaken. We moeten ook niet per se een oorzakelijk verband willen zoeken tussen één bepaalde bron en een ziekte zoals kanker of een genetische afwijking. In onze moderne samenleving kunnen een reeks oorzaken aanleiding geven tot kanker. Bij de ene persoon zal dat dioxine zijn, bij de andere kan het een andere vorm van vervuiling zijn. Een van de grote uitdagingen is de relatie volksgezondheid-omgevingsfactoren.

Ik kom nu terug tot mijn bevoegdheid terzake.

De heer van den Abeelen stelde mij in de Kamer een reeks vragen over de problematiek van de verbrandingsovens in het Antwerpse. Ik heb toen gezegd dat er in België inderdaad geen norm is voor het dioxinegehalte van melk.

Ik heb dan ook aan de Hoge Raad voor de Volksgezondheid de vraag gesteld of er niet zeer snel een norm voor het dioxinegehalte in melk moet komen en zo ja, welke. Ik heb daarbij argumenteerd dat een dergelijke norm in verschillende landen reeds bestaat.

Op 24 februari jongstleden heb ik het advies van de Hoge Raad ontvangen. Zoals ik hier vorige week aan de heer Mahoux heb gezegd zetten mijn diensten zich nu aan het schrijven van een koninklijk besluit om het advies kracht van wet te geven. Het zal in het *Belgisch Staatsblad* worden gepubliceerd samen met een koninklijk besluit van mijn collega van Landbouw, waarmee hij controles op de boerderijen mogelijk wil maken. We moeten immers niet alleen het dioxinegehalte kennen van de mengmelk of de melk afkomstig van verschillende hoevees, maar ook van de melk van elke hoeve apart.

De Hoge Raad voor de Volksgezondheid stelt een dioxinegehalte voor van vijf picogram per gram melkvet. Dit is de norm die op het ogenblik in Nederland wordt gehanteerd, maar op vraag van de Tweede Kamer wordt daar nu onderzocht of deze norm niet moet worden verlaagd. De Hoge Raad voor de Volksgezondheid volgt deze discussie en zal mij desgevallend een nieuw advies bezorgen. Alleszins komt er zeer spoedig, voor het eerst in België, een norm voor het dioxinegehalte van melk.

Deze beslissing heeft zijn consequenties. Indien de norm wordt overschreden, mag de melk niet worden verkocht, moet zij in beslag worden genomen en rijst onmiddellijk de vraag of de getroffen melkboer moet worden vergoed. Hem treft immers geen enkele schuld. Als minister van Volksgezondheid is het mijn bevoegdheid en mijn plicht om een dioxinenorm op te leggen, maar toch moet ik ook rekening houden met secundaire gevolgen die op federaal vlak moeten worden aangepakt.

Met het uitvaardigen van een norm en een eventuele inbeslagname van de melk zijn we er nog altijd niet aan toe om de oorzaken aan te pakken. Wel geloof ik er vast in dat we met deze maatregelen meerdere bondgenoten zullen vinden om andere overheden aan te sporen eveneens met wat meer ernst op te treden. De norm is daarmee als het ware een stimulans voor andere overheden om op hun beurt de nodige maatregelen te treffen.

Onlangs heb ik met mijn administratie overleg gepleegd of we een gelijkaardige norm ook niet moeten uitvaardigen voor andere eetwaren zoals vlees. Ik zal een dergelijke vraag eveneens richten aan de Hoge Raad voor de Volksgezondheid.

Verder heb ik de Hoge Raad voor de Volksgezondheid ook gevraagd of we niet moeten komen tot een totaal andere soort norm. De Hoge Raad heeft hiervoor wat meer tijd gevraagd. Deze norm zou niet dwingend zijn. Hij zou veeleer van morele aard zijn en ook door andere instanties kunnen worden gehanteerd om op hun beurt criteria vast te leggen. Ik heb het hier over de volksgezondheidsnorm die bepaalt welke de totale hoeveelheid dioxine is die een persoon dagelijks mag opnemen.

Dat maximaal gehalte aan dioxine dat iemand dagelijks mag binnenkrijgen zal verschillen natuurlijk naargelang het lichaamsgewicht en daarbij mag ook de dioxine in de atmosfeer niet worden vergeten. Als de Hoge Raad voor de Volksgezondheid daarvoor een norm uitwerkt, kan die als richtsnoer dienen. Anderen zullen zich dan moreel verplicht voelen zich daarop te baseren bij de uitstippeling van hun beleid.

Ik wil de bal niet doorspelen, maar de mogelijkheden inzake wetenschappelijk onderzoek zijn op federaal vlak niet meer zo ruim. Overigens, in de Kamer waakt mevrouw Van de Casteele erover dat ik mijn bevoegdheden als Federaal minister voor Volksgezondheid niet te buiten ga.

De twee nog bestaande federale wetenschappelijke instituten, het IAG en het Instituut Pasteur worden nu samengevoegd. Dit zorgt voor problemen aangezien beiden onafhankelijk willen blijven. Toch is de fusie van beide instituten de beste oplossing omdat de bevoegdheden inzake wetenschappelijk onderzoek en volksgezondheid die nog federaal zijn, dermate werden beperkt. Dit eengemaakte instituut zal dan onderzoek verrichten ter ondersteuning van het federale beleid. Op het ogenblik is er zowel op het vlak van de financiering als op het niveau van het onderzoek voor beide federale wetenschappelijke instituten nog vaak overleg met de gemeenschappen. Daarom wil ik met de gemeenschappen discussiëren om eventueel een prioriteit te maken van het onderzoek naar de schadelijke gevolgen van dioxine voor de volksgezondheid.

Op de federale begroting voor Volksgezondheid wordt jaarlijks 170 miljoen uitgetrokken voor het Fonds voor Medisch Onderzoek, dat werd opgericht in het kader van het vroegere NFWO. Voor de besteding van dit krediet bestaan er geen richtlijnen. Het zou te gek zijn om lopende programma's ineens stop te zetten, maar de 170 miljoen moeten doelgericht worden besteed. Dit is momenteel het voorwerp van overleg met de vertegenwoordigers van het NFWO.

Bij de besteding van de federale begroting voor wetenschappelijk onderzoek moet ook rekening worden gehouden met onderzoeksprioriteiten. Hart- en vaatziekten en kanker vormen tegenwoordig de belangrijkste doodsoorzaken. Er bestaan ook een aantal beschavingsziekten die typisch zijn voor onze levenswijze. Verder is er de invloed van omgevingsfactoren op de volksgezondheid.

In overleg met de mensen van het Fonds voor Medisch Onderzoek zal een lijst van prioritaire onderzoeksdomeinen worden opgemaakt. Ik zal er ook op toezien dat het geld inderdaad naar die prioritaire onderzoeksdomeinen gaat. Het onderzoek naar de relatie omgevingsfactoren - volksgezondheid is er daar een van. Stoffen als dioxine en ozon hebben invloed op de volksgezondheid. Het ministerie van Volksgezondheid moet op dit vlak een signaalfunctie vervullen, maar we mogen niet vergeten dat het daarbij erg afhankelijk is van maatregelen die in andere sectoren worden genomen. Inzake de gezondheidsrisico's die verbonden zijn met hoge ozonconcentraties, werkte het federale ministerie van Volksgezondheid voor het eerst een veertienpuntenprogramma uit waarbij alle departementen werden betrokken. Het heeft mij ontgoocheld dat degenen die dit programma als een verdienste beschouwden, op één hand te tellen waren. De meesten vonden het resultaat maar magertjes.

We mogen niet zomaar zeggen dat dit niet tot onze bevoegdheid behoort. Het federaal ministerie van Volksgezondheid heeft vooral een signaalfunctie, ook op Europees vlak. In theorie zijn alle Europese Ministerraden gelijk voor de wet, maar dat is in de praktijk niet altijd zo. Ik neem als voorbeeld de fraude in de vleessector. Maatregelen ter bestrijding van die fraude worden voorbereid in DG's en in de Raad van de ministers van Landbouw. Over aspecten met betrekking tot de volksgezondheid wordt vaak beslist in de Ministerraad van de Interne Markt. Het is er van evident om te eisen dat dit in de Raad van de ministers van Volksgezondheid aan bod zou komen.

Wat mij ergert is dat de Raad van de ministers van Volksgezondheid maar om de zes maanden bijeenkomt. We houden ons wel bezig met materies die op zich erg interessant zijn, maar fundamentele zaken komen daar niet voldoende aan bod. Zo heb ik de problematiek van de ozon in de Raad van de ministers van Volksgezondheid aan de orde gesteld. Men verwonderde zich daarover, maar ik zal hetzelfde doen voor de dioxine. Ik zeg dit niet ter verontschuldiging, maar men stoot daar telkens op een structurele organisatie. Wanneer men de burgers meer vertrouwen wil geven in de Europese Unie, moet ook de volksgezondheid meer aan bod komen. Wanneer men erin slaagt op dat vlak unanieme maatregelen uit te vaardigen, zal het geloof in Europa sterker worden.

Ik betreur ten eerste de geringe vooruitgang inzake verruiming van bevoegdheden met betrekking tot de volksgezondheid die is geboekt in het kader van de besprekingen over het Verdrag van Maastricht.

Om te besluiten wil ik nog zeggen dat we toch reeds enkele resultaten hebben geboekt. Er is een norm voor het dioxinegehalte van melk en de Hoge Raad voor de Gezondheid werd verzocht een volksgezondheidsnorm, of het dioxinegehalte dat een mens maximaal kan verdragen per dag, te bepalen. Ik hoop op die manier een signaal te hebben gegeven.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Anciaux.

De heer Anciaux (VU). — Mijnheer de voorzitter, het is mij nog niet vaak overkomen, maar vandaag ben ik het op vele punten eens met de minister.

Ik wil nog het volgende opmerken. Wetenschappelijke onderzoeken leren ons dat in Vlaanderen de huisvuilverbranding goed is voor 49,1% van de dioxine-uitstoot. Het verkeer is goed voor 0,6% van de dioxine-uitstoot. De ferrometallurgie neemt 10,1% voor haar rekening en het ziekenhuisafval neemt 10,6% van de dioxine-uitstoot voor zijn rekening.

De minister heeft gelijk wanneer hij beweert dat heel wat problemen alleen door de ministers van Volksgezondheid en Leefmilieu van de gewesten efficiënt kunnen worden aangepakt. Ik pleit ook voor het opleggen van normen voor eetwaren. Inzake de volksgezondheidsnorm verwijs ik naar de verklaring van de Wereldhandelsorganisatie. Ze stelt 10 picogram per kilo lichaamsgewicht voor. In Nederland beweert men echter dat die waarde tien keer kleiner moet zijn, dus één picogram per kilo lichaamsgewicht. Misschien kan deze norm ook in België worden gehanteerd.

Ik hoop met het steeds weer herhalen van mijn vragen iets te kunnen doen aan de schandalige situatie op het vlak van de dioxine-uitstoot en de bedreiging van de volksgezondheid die daarmee gepaard gaat. Ik besef echter dat de bevoegdheden inzake deze problematiek grotendeels tot het Vlaams Gewest behoren.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER DEVOLDER AAN DE MINISTER VAN TEWERKSTELLING EN ARBEID, BELAST MET HET BELEID VAN GELIJKE KANSEN VOOR MANNEN EN VROUWEN EN AAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN OVER «DE SOCIALE IDENTITEITSKAART»

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. DEVOLDER AU MINISTRE DE L'EMPLOI ET DU TRAVAIL, CHARGÉE DE LA POLITIQUE D'ÉGALITÉ DES CHANCES ENTRE HOMMES ET FEMMES ET AU MINISTRE DES AFFAIRES SOCIALES SUR «LA CARTE D'IDENTITÉ SOCIALE»

De voorzitter. — Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Devolder aan de minister van Tewerkstelling en Arbeid en aan de minister van Sociale Zaken.

Het woord is aan de heer Devolder.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de voorzitter, het is niet de eerste keer dat ik een vraag om uitleg stel over de sociale identiteitskaart. Net als op andere maatschappelijke terreinen worden we ook in het sociaal zekerheidsstelsel met de informatisering van de informatiestroom geconfronteerd, wat vele voordelen en perspectieven voor de toekomst biedt.

Mits het invoeren van een minieme bijkomende identificatie op de sociale zekerheidskaart zouden op zeer korte termijn alle stromen vanuit de sociale zekerheidskas naar de verschillende landdelen kunnen worden nagegaan zodat we de discussie over de solidariteit tussen de gemeenschappen op een objectieve manier

kunnen voeren. De gegevens van de sociaal verzekerde en zijn statuut zullen immers in een microchip worden opgeslagen waardoor ze beter kunnen worden beveiligd en worden verwerkt. Ook de statistische gegevens zijn onmiddellijk beschikbaar.

Ik stel echter vast dat men het steeds heeft over de vele voordelen van de sociale zekerheidskaart en minder over de problemen die bij de invoering ervan kunnen ontstaan. Hierbij wil ik het niet hebben over het al of niet beschermen van de privacy.

De implementatie van de hoogtechnologische uitrusting en van de chipkaart is een gigantisch project. De openingstoespraak van de eerste minister bevatte wel veel informatie, maar we mogen de omvang van de operatie niet onderschatten. België is op dit vlak geen voorloper. Frankrijk zal de sesam vitale-kaart in de loop van 1998 geleidelijk in gebruik brengen.

De Franse kaart is in hoofdzaak een administratieve kaart, die onrechtstreeks medische gegevens bevat. Er kunnen tevens nomenclatuurcodes in worden opgeslagen die als basis kunnen dienen voor epidemiologische studies.

Duitsland gebruikt een administratieve kaart, waarmee men terecht kan bij artsenpraktijken. Deze kaart bevat onder meer informatie over allergieën en chronische ziekten.

In Spanje is de sociale-zekerheidskaart een zuiver administratief instrument om de sociale fraude te bestrijden.

In Nederland bevat ze administratieve gegevens en mits toestemming van de betrokkene kan er ook medische informatie in worden opgeslagen.

Voor de 5 500 apothekers in ons land zal de invoering van de sociale-zekerheidskaart een nieuwe manier van werken meebrengen. De informatisering van de officina en de teletransmissie van de gegevens zullen op korte termijn een hele omwenteling teweegbrengen. De problematiek betreft niet enkel de apparatuur, maar ook de gebruiksvriendelijkheid, het vertrouwen en, dit is zeer belangrijk, de fraudebestendigheid. Er rijzen vragen bij de korte aanloopperiode waarin de vignetten zullen worden vervangen door de SIS-kaart in de apotheek. Een publicatie in het *Belgisch Staatsblad* bepaalt dat de vignetten nog in heel wat sectoren zullen worden gebruikt, maar niet in de apotheken.

Het apothekerskorps heeft op het ogenblik nog geen vertrouwen in het systeem. Velen zullen moeten investeren in krachtiger computers of in een volledig nieuw computersysteem. Voor degenen die nog niet voldoende geïnformatiseerd zijn, 40 à 50% van het totale aantal apothekers, gaat het om grote bedragen.

Het project komt tot stand zonder adequate voorbereiding noch degelijke testen. Ik durf mij niet afvragen wat de gevolgen zullen zijn van een eventuele crash van het systeem. Zelfs reeds jaren actieve en grondig geteste systemen zoals Banksys laten het immers soms afweten zoals onlangs ten gevolge van het piekverbruik tijdens de staking van de geldkoeriers.

We zijn 130 werkdagen verwijderd van de invoering van de sociale identiteitskaart op 1 oktober 1998. Op mijn vraag van 14 februari 1998 antwoordde de minister van Sociale Zaken dat er geen belangrijke problemen waren en dat de implementatie voorspoedig verliep. Het vooropgestelde tijdschema zou geen gevaar lopen. Mijn vragen met betrekking tot eventuele neveneffecten werden niet beantwoord. De minister verklaarde enkel: «Het nieuwe concept heeft dezelfde nadelen als de burgerlijke identiteitskaart.» Ik ben het hier niet mee eens en pleit voor het tijdelijk handhaven in de apotheken van een parallel systeem van het klassieke vignet en de SIS-kaart.

Voorts vroeg ik mij af welke oplossing de minister heeft voor de gevallen waarin de sociale kaart tegelijkertijd op twee plaatsen moet zijn, namelijk bij de sociaal verzekerde en bij de apotheker waar een gezinslid van de sociaal verzekerde of een boodschapper, medicatie voor deze laatste ophaalt. De minister antwoordde hierop dat de gegevens van de kaart voor een beperkte tijd in het geheugen van de apotheekcomputer worden bijgehouden. Ik herhaal dat 50% van de apotheken echter nog niet is geïnformatiseerd. Bovendien is dit geen oplossing wanneer de verzekerde zich op een sluitingsdag of tijdens de vakantieperiode wendt tot een andere apotheek.

Ik heb de minister eerder al gewezen op de mogelijkheid van fraude. Illegalen kunnen bijvoorbeeld gebruik maken van de kaart van familieleden of van mensen die met hen sympathiseren.

Mijn hoofdbezwaar is de prijs van de nieuwe sociale identiteitskaart. Op 18 december verklaarde minister De Galan in de Senaat dat in de Ministerraad werd beslist dat een vervanging van de sociale zekerheidskaart in geval van verlies, diefstal of beschadiging 100 frank zou kosten. Volgens het informatieblad *Feiten* werd op 2 maart 1998 in de Ministerraad beslist dat de eerste uitreiking gratis is en dat de vervanging 250 frank zou kosten.

De aanmaking van de kaart en de administratieve kosten eraan verbonden zouden volgens mijn berekeningen en die van de minister op ongeveer 100 frank komen. Volgens mij zullen de verzekeringsintellingen dus 1,4 miljard verdienen aan de vervanging van kaarten. Dat is niet weinig als men weet dat het streefdoel van de ziekenfondsen moet zijn het bevorderen van het fysiek, psychisch en sociaal welzijn zijn in een geest van voorzorg, onderlinge hulp en solidariteit en als men weet dat ze hun activiteiten zonder winst oogmerk moeten uitoefenen.

Door het massaal aanmaken van miljoenen kaarten zal de kostprijs degressief zijn. De opstarting- en voorbereidingskosten zitten in de eerste aanmaak, en vallen weg bij de bijkomende productie. Bij een tweede aanmaak zal de kaart zeker minder dan 100 frank kosten.

Bij een vorige gelegenheid heeft de minister ook gewezen op de bijkomende administratieve last bij de verdeling van de sociale identiteitskaart zoals meer loketactiviteiten, vervangingsattesten, het opnieuw inzamelen van de gegevens die op de kaart moeten staan, verzendingskosten en dergelijke. Dat klinkt logisch, maar het is slechts de helft van het verhaal. Het wegvallen van het drukken van miljoenen vignettes en het uitschakelen van miljoenen elektronische transacties zullen op termijn immers een grote besparing mogelijk maken.

Hoeveel aanwervingen hebben de verzekeringsinstellingen gepland om de overlast die met het invoeren van de SIS-kaart gepaard gaat, op te vangen? Houden de verzekeringsinstellingen er misschien rekening mee dat de datum van 1 oktober 1998 niet zal kunnen worden gehaald?

De verhoging van de administratiekosten van de verzekeringsmaatschappijen voor 1998 met een bedrag van 600 miljoen frank of zowat 2,4% wordt voor de helft verantwoord door de invoering van de sociale identiteitskaart. De heer De Cock, administrateur-generaal van het RIZIV, heeft de vergoedingskosten voor de officina-apothekers daarentegen geschat op 0,16 à 0,25%. Deze tegemoetkoming is uitdovend. Zal de ruime verhoging van de administratiekosten voor de verzekeringsinstellingen ook een uitdovend karakter hebben?

Acht de minister de streefdatum van 1 oktober 1998 nog haalbaar?

Welke nadelen zal de invoering van de sociale identiteitskaart hebben en welke oplossingen hebben de diensten van de minister hiervoor uitgedacht?

In de vervoers- en bouwsector moet de kaart op hetzelfde ogenblik op verscheidene plaatsen gecontroleerd kunnen worden. Zal de nieuwe kaart de sociale zekerheidskaart, die momenteel wordt gebruikt ter bestrijding van zwartwerk, vervangen en zal aan het probleem van het gelijktijdig controleren op verschillende plaatsen een oplossing worden gegeven?

Hoe fraudebestending is de sociale identiteitskaart en welke maatregelen kunnen worden genomen tegen het doorgeven van de kaart, wat in bepaalde milieu's ongetwijfeld zal gebeuren?

Wat zal de uiteindelijke gebruikersprijs zijn bij het uitreiken van een tweede sociale identiteitskaart of bij het vervangen van de eerste? Belooft de prijs 100 of 250 frank?

Is een cadeau van 1,4 miljard aan de verzekeringsinstellingen verantwoord als men weet dat ze voor 1998 reeds een verhoging van de administratiekosten ontvangen en dat de remgelden voor de zieken keer op keer verhogen?

Is de minister bereid om het systeem met de vignettes in de officina-apotheken nog een tijd lang parallel te handhaven?

Het zou mij verwonderen dat er bij de productie van deze kaart geen rekening zou zijn gehouden met de zogenaamde *millenium-bug*. Software die slechts rekening houdt met de twee laatste cijfers van het jaar, veroorzaakt bij de overgang naar het jaar 2000

immers aanzienlijke problemen. Het systeem is ook aangesloten op de Kruispuntbank en moet interoperabel zijn met al de bestaande systemen van deze gegevensbank. Zijn al deze systemen voorbereid op het jaar 2000?

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, de productie van de sociale identiteitskaarten is onlangs van start gegaan. Ik heb nogmaals bij mijn diensten inlichtingen ingewonnen en heb geen reden om te denken dat de vooropgestelde planning niet haalbaar is. Zoals ik reeds in mijn antwoord op een vorige vraag van de heer Devolder aanstipte, heb ik de geldigheid van de huidige ziekenfondskaarten voorzichtigshalve verlengd tot 31 december 1998.

De invoering van moderne technologieën, zoals de sociale identiteitskaart, biedt enorme mogelijkheden voor de ondersteuning en verbetering van de dienstverlening aan de sociaal verzekerden. Bovendien kunnen alle partijen die betrokken zijn bij de sociale zekerheid dankzij deze kaart hun informatie rationeler beheren. De regering heeft de vaste wil al deze mogelijkheden optimaal te benutten, telkens gesteund op grondig voorbereide concepten. Tijdens de ontwikkelingsfase van de sociale identiteitskaart werd voor elk eventueel probleem in overleg met vertegenwoordigers van alle betrokken partijen een gepaste oplossing gezocht. De heer Devolder zal zich kunnen beroepen op de reglementering inzake de sociale identiteitskaart en meer bepaald op het uitvoeringsbesluit van 22 februari 1998 dat in het *Belgisch Staatsblad* van 13 maart jongstleden is verschenen. Alle voordelen die de sociale identiteitskaart biedt, zullen overigens grondig worden uiteengezet in een informatiecampaagne voor de sociaal verzekerden en de betrokken zorgverstrekkers. Deze campagne start op 1 april en dat is geen grap.

De regering is zich ervan bewust dat de multifunctionaliteit van de kaart in uitzonderlijke omstandigheden een praktisch nadeel kan zijn, maar dat weegt geenszins op tegen het voordeel ervan. Zoals ik reeds in een vroeger antwoord zei, is dat een bijkomstig probleem. De oplossing ervan is vergelijkbaar met de handelwijze die wordt gevolgd indien iemand zijn gewone identiteitskaart aan iemand anders meegeeft, bijvoorbeeld om in het postkantoor een aangetekend schrijven af te halen. De inhoud van de kaart van de sociaal verzekerde mag overigens in de computer van de apothekers worden opgeslagen, zodat deze inhoud bij nieuwe prestaties opnieuw kan worden gebruikt. Om misbruik te vermijden wordt een dergelijk hergebruik beperkt tot het lopende kalenderkwartaal. Wie namens iemand anders een aangetekende zending wil afhalen, moet telkens opnieuw de identiteitskaart van de bestemming voorleggen. Wie voor iemand anders geneesmiddelen wenst te kopen met toepassing van het systeem van de derde betaler, moet de sociale identiteitskaart van de betrokkene enkel tonen indien de apotheker de gegevens ervan in de loop van het kwartaal nog niet in zijn computer heeft opgeslagen.

De sociale identiteitskaart en het fabricageproces zijn bijzonder beveiligd tegen fraude. Dankzij informaticatechnieken voor het authenticeren en vercijferen van de gegevens die in de microchip zijn opgenomen, kunnen de kaarten bijna onmogelijk worden vervalst.

Blijft natuurlijk de vraag van het frauduleus gebruik van een kaart door een persoon die niet de rechtmatige houder ervan is. De bestaande technieken om hieraan te verhelpen, opname van een foto of biometrische technieken, bleken te duur of hadden praktische nadelen die moeilijk konden worden weggewerkt. Het gebruik van een geheime code is moeilijk voor oudere personen en kinderen.

De sociale identiteitskaart is evenwel veel meer beveiligd dan de magneetkaarten van de ziekenfondsen, om nog niet te spreken van de huidige kleefbriefjes, die gemakkelijk konden worden nageemaakt.

De vervanging van een gestolen, verloren of beschadigde kaart kost de sociaal verzekerde 100 frank en geen 250 frank. Deze bijdrage dekt geenszins de administratiekosten die inherent zijn aan de vervanging van de kaart. Die vallen ten laste van de ziekenfondsen.

Ik weet niet waar het door de heer Devolder geciteerde bedrag van 1,4 miljard ten voordele van de verzekeringsinstellingen vandaan komt. In het koninklijk besluit van 31 januari 1997 betreffende de financiering van de sociale identiteitskaart staat dat de verzekeringsinstellingen gedurende vijf jaar worden vrijgesteld van het verschil tussen de kostprijs van de nieuwe kaart en die van de vroegere magneetkaart.

De sociale zekerheidsinstellingen, de apothekers en de verpleeginrichtingen moeten beslissen of ze zich met een reserveleesapparaat willen uitrusten, dat probleem is van dezelfde aard als dat van de beveiliging tegen het uitvallen van een informatiesysteem.

Het spreekt vanzelf dat voor alle programma's en de gegevens die in de sociale identiteitskaart zijn opgenomen of die dienen voor de aanmaak en het beheer ervan rekening werd gehouden met de overgang naar het jaar 2000. Die moet probleemloos kunnen geschieden.

De heer Devolder wijst erop dat de verzekeringsinstellingen een tegemoetkoming krijgen voor het maken van de eerste tien miljoen kaarten naast een verhoogde vergoeding voor de administratiekosten in 1998. Ik mag hem erop wijzen dat de ziekenfondsen vorig jaar met twee hervormingen werden geconfronteerd die hen heel wat administratieve rompslomp hebben bezorgd. Zo werd het WIGW-statuut uitgebreid. Driehonderdduizend personen kwamen hiervoor in aanmerking en kregen een andere code. Vanaf 1 januari 1998 werd ook de toegang tot de ziekteverzekering uitgebreid tot een hele reeks personen. Zo hebben ook de daklozen nu recht op ziekteverzekering. De verhoging van de vergoeding voor administratiekosten dient dus niet alleen voor de sociale identiteitskaart.

Samenvattend herhaal ik dat er begin april een informatiecampagne komt. Ik zal de heer Robben vragen een uiteenzetting te geven in de commissie voor de Sociale Aangelegenheden. Vanaf 1 oktober worden de sociale identiteitskaarten in gebruik genomen, maar de huidige magneetkaarten blijven geldig tot het einde van het jaar. Mogelijke problemen zullen door de diensten kunnen worden opgevangen. De voordelen van de sociale identiteitskaarten wegen zeker op tegen de nadelen. Voor de apothekers hebben we een extra inspanning gedaan. We weten immers dat 45 % van de apotheken nog niet is geïnformatiseerd. Bovendien hebben we het dubbel geprinte attest achterwege gelaten om ze het leven niet te moeilijk te maken.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Devolder.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de voorzitter, de verzekeringsinstellingen kregen de vorige jaren meer werk, maar dit bracht geen grotere tewerkstelling mee. Tussen 1995 en 1996 stegen de administratiekosten met 2,98 % en in 1996-1997 met 2,89 %. Nu krijgen ze 250 miljoen frank extra werkingskosten, dat is, in vergelijking met wat de officina-apothekers krijgen niet niks. De overeenkomst met de tarifieringsdiensten is positief. Ik dring er echter op aan voor de privé-sector wat royaler te zijn.

Wat er in het *Belgisch Staatsblad* van 13 maart van dit jaar te lezen staat, lijkt wel een 1 aprilgrap. Daar staat geschreven: «Door het feit dat de apotheker gegevens die op de kaart voorkomen in zijn computer opslaat wordt ook vermeden dat de informatie opnieuw moet worden ingetikt in de tarifieringsdiensten die belast zijn met de centralisatie van deze gegevens.» Allicht is de minister zelf niet verantwoordelijk voor deze tekst en is hij afkomstig van mensen die de werking van de tarifieringsdiensten niet kennen en die niets weten van de nieuwe toestellen die in de niet-geïnformatiseerde apotheken zullen worden geïnstalleerd. De mensen van de tarifieringsdiensten zelf, die ik om hun mening hierover heb gevraagd, vinden de publicatie in het *Belgisch Staatsblad* alleszins ook onbegrijpelijk. Ik wil de minister dan ook vragen na te gaan wie hiervoor verantwoordelijk is.

De minister verantwoordt de invoering van de sociale identiteitskaart onder meer door een vergelijking te maken met de manier waarop op het ogenblik een aangetekende zending wordt opgehaald bij de post. Die vergelijking gaat echter totaal niet op. De sociale identiteitskaart moet men op allerlei plaatsen kunnen

voorleggen: aan de bedrijfsgeneesheer die langskomt, bij een bezoek aan het OCMW en op termijn zelfs bij fiscale controle. Eén kaart per persoon zal dus waarschijnlijk niet volstaan.

Ik verwittigt de minister trouwens ook voor mogelijke fraude. Ze zegt dat de huidige kleefstrookjes gemakkelijk kunnen worden nagemaakt, maar daarop staat ten minste nog een adres. Een wijkapotheke met enig sociaal contact kan daardoor alleen al een zekere controle uitoefenen. Fraude gebeurt tot nu toe vooral in passage-apotheken. Ik kan de redenen waarom de minister het adres niet laat vermelden op de nieuwe kaart, best begrijpen. Elk jaar verhuist er immers een goede 6 à 7 % van de bevolking. De vraag is nu echter hoe men fraude kan tegengaan en wie men ervoor verantwoordelijk moet stellen. De apotheker of om het even welke andere instelling kan nu immers niet meer nagaan of degene die de kaart aanbiedt wel de eigenaar ervan is.

Kortom, er zijn nog een heleboel problemen die de minister moet oplossen.

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Mijnheer de voorzitter, zonder het debat te willen rekken, wijs ik nog op twee punten.

De door mij gecontacteerde apothekers zien in de maatregelen toch enkele voordelen. Door de invoering van de sociale identiteitskaart hebben ze alleszins de zekerheid dat hun klanten verzekerd zijn, wat nu in sommige buurten lang niet altijd het geval is. Door de snellere afhandeling hopen ze sneller hun centen te krijgen van het RIZIV. Ik betwist niet dat de nieuwe regeling ook nadelen bevat, maar duidelijk is voor mij wel dat het oude systeem zijn tijd gehad heeft en dat we tot nieuwe regelingen moeten komen.

De voorzitter. — Het woord is aan de heer Devolder.

De heer Devolder (VLD). — Mijnheer de voorzitter, ik vrees dat de minister mij niet goed begrijpt en dat haar administratie haar niet goed heeft ingelicht. Met de nieuwe kaart kan om het even wie zich aanbieden, ook al is hij niet de eigenaar van de kaart.

De voorzitter. — Het woord is aan minister De Galan.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Zolang de kaart in orde is, is er geen probleem voor de apotheker en krijgt hij zijn geld van het RIZIV.

De heer Devolder (VLD). — Ik ben hier niet de advocaat van het apothekerskorps, maar wel van het RIZIV. Die loopt nu het risico ook te moeten betalen voor mensen die in het geheel niet zijn verzekerd, maar die gebruik maken van de kaart van een vriend of kennis. Het enige wat men nodig heeft is een voorschrift van de dokter. Controle, die met de kleefstrookjes nog enigszins mogelijk is omdat daar een adres opstaat, wordt nu totaal onmogelijk.

Mevrouw De Galan, minister van Sociale Zaken. — Fraude bestaat nu ook, onder meer door vervalsing van attesten. Het lijkt mij echter beter daarop bij een andere gelegenheid dieper in te gaan.

De voorzitter. — Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

VOORSTELLEN

Inoverwegingneming

Mededeling van de voorzitter

PROPOSITIONS

Prise en considération

Communication de M. le président

De voorzitter. — Er werden geen opmerkingen gemaakt betreffende de inoverwegingneming van de voorstellen waarvan sprake bij het begin van onze vergadering. Ik veronderstel dus dat de Senaat het eens is met de voorstellen van het bureau.

Aucune observation n'ayant été formulée quant à la prise en considération des propositions dont il a été question au début de la séance, puis-je considérer qu'elles sont renvoyées aux diverses commissions compétentes? (*Assentiment.*)

Dan zijn de voorstellen in overweging genomen en naar de aangeduide commissies verwezen.

Ces propositions sont donc prises en considération et renvoyées aux commissions indiquées.

De lijst van die voorstellen, met opgave van de commissies waarnaar ze zijn verwezen, verschijnt als bijlage bij de *Parlementaire Handelingen* van vandaag.

La liste des propositions, avec indication des commissions auxquelles elles sont renvoyées, paraîtra en annexe aux *Annales parlementaires* de la présente séance.

Dames en heren, onze agenda voor vandaag is afgewerkt.

Notre ordre du jour est ainsi épuisé.

De Senaat vergadert opnieuw op donderdag 25 maart 1998 om 10 uur.

Le Sénat se réunira le jeudi 25 mars 1998 à 10 heures.

De vergadering is gesloten.

La séance est levée.

(*De vergadering wordt gesloten om 18.50 uur.*)

(*La séance est levée à 18 h 50.*)

BIJLAGE — ANNEXE

Inoverwegingneming — Prise en considération

Lijst van de in overweging genomen voorstellen:

A. Wetsvoorstellen

Artikel 77

1° Wetsvoorstel tot instelling van een referendum over het Verdrag van Amsterdam houdende wijziging van het Verdrag betreffende de Europese Unie, de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen en sommige bijhorende akten (van de heer Anciaux).

— Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Artikel 81

2° Wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 22 juli 1991 betreffende de Nationale Loterij (van de heer Verreycken).

— Verzending naar de commissie voor de Financiën en de Economische Aangelegenheden.

B. Voorstel van bijzondere wet

Artikel 77

Voorstel van bijzondere wet tot wijziging van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (van de heer Erdman c.s.).

— Verzending naar de commissie voor de Binnenlandse en de Administratieve Aangelegenheden.

C. Voorstel van resolutie

Voorstel van resolutie betreffende de benoeming van generaal Augusto Pinochet tot senator voor het leven (van de heer Destexhe).

— Verzending naar de commissie voor de Buitenlandse Aangelegenheden.

Liste des propositions prises en considération:

A. Propositions de loi

Article 77

1° Proposition de loi instaurant un référendum sur le Traité d'Amsterdam modifiant le Traité sur l'Union européenne, les traités instituant les Communautés européennes et certains actes connexes (de M. Anciaux).

— Envoi à la commission des Affaires étrangères.

Article 81

2° Proposition de loi modifiant la loi du 22 juillet 1991 relative à la Loterie nationale (de M. Verreycken).

— Envoi à la commission des Finances et des Affaires économiques.

B. Proposition de loi spéciale

Article 77

Proposition de loi spéciale modifiant la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles (de M. Erdman et consorts).

— Envoi à la commission de l'Intérieur et des Affaires administratives.

C. Proposition de résolution

Proposition de résolution relative à la nomination du général Augusto Pinochet comme sénateur à vie (de M. Destexhe).

— Envoi à la commission des Affaires étrangères.